

ISSN 2757-0835

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE I
KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA
I POGLAVARICA BOSNE I HERCEGOVINE

Zagreb - Sarajevo • prosinac • 2022. • br. 4. (2022.) • god. L

50. objemnica
časopisa *Vijesti*

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA

POSVEĆENI ŽIVOT: U CRKVI I SVIJETU

- Skupština UCESM ... **2**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA: SKUPŠTINA

- 54. Skupština HRK ... **7**
- Pozdrav fr. Slavka Sliškovića OP ... **11**
- Pozdrav s. Željke Dramac SSFCR ... **13**
- Propovijed mons. Giorgia Lingue ... **14**
- Propovijed mons. Zdenka Križića ... **18**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA: DJELATNOSTI

- Seminar za medicinske sestre članice redovničkih ustanova ... **22**
- Početak zimskog semestra 2022/2023 Studijskih dana za početnu formaciju ... **23**
- Godišnji blagoslov u sjedištu HRK ... **24**
- Adventska duhovna obnova ... **25**
- Pohod Dječjem domu Zagreb ... **26**
- Božićna čestitka ... **27**

DOŽIVOTNO ZAVJETOVANE REDOVNICE I REDOVNICI U HRVATSKOJ TIJEKOM 2022. GODINE

KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH: DJELATNOSTI

- Sjednica Povjerenstva KVRPP BiH za predškolski odgoj ... **35**
- Posjet kontemplativnim zajednicama ... **36**
- Božićna čestitka ... **37**

DOŽIVOTNO ZAVJETOVANE REDOVNICE I REDOVNICI U BIH TIJEKOM 2022. GODINE

KRONIKA REDOVNIŠTVA U HRVATSKOJ

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BIH

50. OBLJETNICA ČASOPISA *VJESTI*:

UNIJA – INFORMATIVNI BILTEN UNIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARICA

Drage sestre i braćo u redovništvu, dragi čitatelji!

U ovom broju glasila *Vijesti* nudimo pregled događanja iz posljednjeg tromjesečja 2022. godine. Na prvim stranicama u rubrici *Posvećeni život: u Crkvi i svijetu* možete čitati o Generalnoj skupštini Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica (UCE-SM) održanoj od 20. do 24. listopada 2022. godine u Nizozemskoj na temu *Budućnost redovničkog života u Europi*.

Glasilo izvještava o 54. Skupštini Hrvatske redovničke konferencije održanoj 12. i 13. listopada 2022. godine u Zagrebu. Tim povodom svoje pozdrave uputili su kardinal Josip Bozanić, predsjednik Hrvatske redovničke konferencije fr. Slavko Slišković OP i predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine s. Željka Dramac SSFCR. Tema Skupštine *Nova redovnička zvanja* bila je predstavljena u dva predavanja. Prvo predavanje *Nova kultura zvanja kroz prizmu redovničkih poglavara* održala je s. Gordana Igric FDC. Drugo predavanje *Redovništvo – briga za sebe ili za druge?* izložio je fra Josip Serđo Čavar OFM. *Vijesti* donose propovijedi izrečene tijekom euharistijskih slavlja na Skupštini. Nuncij Lingua u propovijedi ističe „da redovnički život karakterizira svjetlo koje oduševljava“, jednako tako mons. Križić potiče: „Ne smijemo se obeshrabriti, jer budućnost je u Božjim rukama. Mi trebamo raditi, naporno sijati, pa makar svako četvrto ili deseto zrno donijelo roda.“

U rubrici *Djelatnosti* glasilo donosi prikaz aktivnosti dviju Konferencija. Tako možete čitati o sjednici Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, godišnjem blagoslovu sjedišta Hrvatske redovničke konferencije, seminaru za medicinske sestre redovnice, adventskoj duhovnoj obnovi, pohodu zagrebačkom Dječjem domu u Nazorovoj 49 u organizaciji raznih Povjerenstava Hrvatske redovničke konferencije. Povjerenstvo za predškolski odgoj pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održalo je svoju sjednicu, a članovi Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine posjetili su sestre karmelićanke u Sarajevu i sestre klarise u Brestovskom.

Ovaj broj *Vijesti* također donosi podatke o doživotno zavjetovanim redovnicima i redovnicama tijekom 2022. godine. Brojne aktivnosti redovničkih zajednica prikazane su u Kronici redovništva u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

U posljednjem dijelu glasila u rubrici 50. obljetnica časopisa *Vijesti* možete čitati o informativnom biltenu Unije viših redovničkih poglavara *Unija* čija je glavna urednica bila s. Mariangela Žigrić SCSC (1931. – 1997.). Bilten je objavljivan tijekom 1973. i 1974. godine.

foto: UCESM

20. Skupština UCESM-a

Budućnost redovničkog života u Europi

(Kerkrade, 20. – 24. listopada 2022.)

Drugi dio 20. Skupštine Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara (UCESM) održan je uživo od 20. do 24. listopada 2022. godine u Opatiji Rolduc, Kerkrade u Nizo-

zemsjoj. Bio je to nastavak na prvi dio Skupštine koji je, zbog epidemioloških mjera, održan putem aplikacije Zoom u ožujku 2022. godine na temu *Sinodalnost* i u travnju 2022. godine izborom novog Izvršnog odbora.

Tema drugog dijela bila je *Budućnost redovničkog života u Europi*. Nazočio je 51 predstavnik iz 20 europskih konferencija, među kojima i predsjednik Hrvatske redovničke konferencije fr.

Slavko Slišković OP i potpredsjednica s. Gordana Igréc FDC, a Konferenciju viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine predstavljala je s. Ana Marija Kesten SMI, provincijalna poglavarica Sarajevske provincije Služavki Maloga Isusa.

Uz novoizabrani Izvršni odbor UCESM-a (predsjednik p. Jānis Meļņikovs, Latvija; potpredsjednica s. Olena Bys, Ukrajina; savjetnici: s. Mary Hanrahan, Irska, p. Mark-Robin Hoogland, Nizozemska), suorganizator Skupštine bila je i Nizozemska redovnička konferencija (KNR). Uz predstavnike europskih konferencija, Skupštini su iz Dikasterija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života (DIVCSVA) iz Rima nazočile dr. Daniela Leggio i s. Carmen Ros Nortés te dr. Markus Ingenlath iz Renovabisa (Njemačka).

Skupština je bila otvorena 20. listopada sv. misom u crkvi opatije Rolduc koju je predvodio predsjednik p. Jānis Meļņikovs, a u večernjim satima članovi Nizozemske redovničke konferencije otvorili su sastanak kratkim predstavljanjem svoje Konferencije i međusobnim upoznavanjem sudionika kroz dinamičnu interakciju. Sljedećega dana, izvješće o proteklom razdoblju podnijeli su dosadašnji predsjednik o. Zsolt Labancz, generalna tajnica s. Marjolein Bruinen OP i ekonom opat Erik De Sutter, a u poslijepodnevnim satima izlaganje o perspektivi redovničkog života kroz vlastito iskustvo iznijele su dvije nizozemske redovnice: Sr. Catharina Al OP i Sr. Anne-Marie Bos OCD.

22. listopada održana su dva predavanja putem aplikacije *Zoom*. Prvu je održao prof. Tomáš Halík na temu *Budućnost posvećenog života u Europi kroz prizmu sinodalnosti*, a

drugo p. Luis Manuel Suárez, odgovoran za apostolat zvanja UCESM-a. Toga dana poslijepodne sudionici Skupštine razmatrali su prijedloge izmjena Statuta UCESM-a. U večernjem programu koadjutor biskupije Roermond Everard de Jong proveo je sudionike kroz impozantnu opatiju Rolduc koja je sagrađena u 10. stoljeću.

23. listopada sudionici su imali priliku doživjeti redovnički život u nizozemskom kontekstu iz različitih gledišta. Podijelivši se u manje skupine posjetili su četiri redovničke zajednice: Sestre dominikanke sv. Katarine (Nashville) u Sittardu, Benediktinke trajnog klanjanja i Sestre Djevice Matere u Brunssumu, redemptoriste u Wittemu i kapelu pasionista p. Karela Houbena u Munstergeleenu. Ta bogata iskustva prinesena su u euharistijskom slavlju u kriпти bazilike sv. Servacija u Utrechtu koje je predvodio predsjednik KNR-a p. Mark-Robin Hoogland, a gregorijansko pjevanje animirala je *Schola Cantorum* Závoda Ward. Potom su sudionici nastavili radosno zajedništvo za ručkom kod sestara Karla Boromejskog.

U poslijepodnevnim satima nakon povratka u Rolduc, sudionici su dijelili svoja iskustva, a predsjednik o. Jānis iznio je viziju izvršnog odbora UCESM-a za sljedeće razdoblje i time službeno zatvorio Generalnu skupštinu. Sudionici su u svom osvrtnu na održanu Skupštinu izrazili zadovoljstvo i unatoč svim pitanjima i izazovima s povjerenjem gledaju u budućnost. (s. Gordana Igréc FDC)

Godišnji susret slovenskih i hrvatskih franjevaca konventualaca i 50. obljetnica Provincije sv. Jože

Ptuj, 7. listopada 2022.

Godišnji susret ili, kako se običava nazvati, *Srećanje* franjevaca konventualaca iz Slovenije i Hrvatske održan je 7. listopada 2022. godine u Samostanu sv. Petra i Pavla na Ptuj.

Ove godine slavi se 50. obljetnica osamostaljenja Slovenske minoritske provincije sv. Jožefa od Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Upravo je to bila prigoda za istaknuti brojne povijesne crtice i međusobni odnos dviju provincija koje su zajedno rasle služeći Gospodinu u dobrim, ali i vrlo teškim razdobljima povijesti. Bratski susret započeo je okupljanjem u najstarijem samostanu slovenske provincije. Uslijedilo je razgledavanje samostana i susret s monumentalnim svjedocima franjevačke baštine toga samostana. Osobito je značajna knjižnica, koja u svom baroknom izdanju čuva nekoliko tisuća knjiga od kojih su neki primjerci temelji slovenske pisane baštine.

Nastavak razgledavanja proširio se izvan crkve i samostana gdje su braća posjetila proštiju crkvu sv. Jurja u gradu Ptuj, koju opslužuju slovenska braća. Valja istaknuti da su slovenski franjevci konventualci koncentrirani u području grada Ptuja gdje imaju tri samostana i skrbe o nekoliko župa. Euharistijsko slavlje predvodio je mariborski nadbiskup Alojzij Cvikl u zajedništvu s vikarom Reda manje braće konventualaca fra Janom Maciejowskim OFMConv, generalnim asistentom Reda fra Igorom Salmičem OFMConv, slovenskim provincijalom fra Milanom Kosom OFMConv i hrvatskim

provincijalom fra Miljenkom Hontičem OFMConv. „Danas je spomendan Blažene Djevice Marije od Krunice, zato bih želio u ovoj zahvalnoj svetoj misi, povodom pedesete obljetnice osnutka slovenske provincije sv. Jožefa, razmišljati zajedno s vama o snazi molitve krunice u našem životu, ali i u životu naših zajednica“, rekao je nadbiskup Cvikl u propovijedi.

Popodnevnim programom započeo je međunarodni simpozij o 50. obljetnici provincije sv. Jožefa, koji će se održati 7. i 8. listopada 2022. godine u samostanu na Ptuj, s ciljem predstavljanja istaknutih članova provincije i duhovno-kulturnog doprinosa franjevaca konventualaca u Sloveniji. (IKA)

Dakonsko ređenje dvojice franjevaca

Chicago, 16. listopada 2022.

U hrvatskoj župi sv. Jeronima u Chicagu 16. listopada 2022. godine kotorski biskup mons. Ivan Štironja zaredio je za đakone fra Slavena Tomića OFM i fra Alojzija Slavka Anđelića OFM, članove Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije. Prije početka svete mise riječ dobrodošlice uputio je fra Marko Puljić OFM, kustos Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji. Spomenute kandidate za sveti red đakonata predstavio je fra Antonio Musa OFM, odgojitelj bogoslova koji borave na studiju u Chicagu.

Nakon prigodne homilije, u kojoj se osvrnuo na riječi Evanđelja o pšeničnom zrnu, biskup Štironja zaredio je fra Slavena i fra Alojzija Slavka OFM. Novoređenike su u đakonsko ruho obukli župnici župa gdje su kao bogoslovi pastoralno pomagali i gdje će imati đakonski praktikum: fra Ivica

Majstorović OFM (župa sv. Jeronima) i fra Dražan Boras OFM (misija bl. Alojzija Stepinca). (fra Antonio Musa OFM)

Susret Sjevernoslavenske i Južnoslavenske franjevačke konferencije u Poljskoj

Kalwaria Zebrzydowska, 25. – 26. listopada 2022.

U Franjevačkom samostanu Kalwaria Zebrzydowska u istoimenom gradu u Poljskoj, održan je 25. i 26. listopada 2022. godine susret dviju slavenskih konferencija Reda manje braće.

Na susretu su u ime Južnoslavenske konferencije bili predsjednik Konferencije, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marko Mrše OFM, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri fra Tomislav Šanko OFM, provincijal Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Milan Krišto OFM, provincijal Franjevačke provincije Sv. Križa – Bosne Srebrene fra Zdravko Dadić OFM, provincijalni vikar Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije fra Miro Šego OFM te tajnik Konferencije fra Robert Bahčić OFM. Prvi dan susreta obilježio je nagovor generalnog ministra fra Massima Fusarellija OFM te zajedničko slavlje euharistije. (IKA)

Dani kongregacije sestara dominikanki

Kotor, 28. listopada 2022.

Sestre dominikanke održale su svoj godišnji susret, *Dane kongregacije*, od 28. do 30. listopada 2022. godine u Kotoru.

Na susretu su sudjelovale 34 sestre. Nakon Jutarnje molitve uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio kotorski biskup Ivan Štironja, a također je nazočio i umirovljeni biskup Ilija Janjić. Nakon euharistijskog slavlja, biskup Štironja održao je sestrama predavanje utemeljeno na pobudnici *Gaudete et exsultate*, s posebnim osvrtom na Isusova blaženstva, koja su zapravo put prema svetosti. Sestre su u podne molile krunicu s razmatranjima te Litanije blažene Ozane. Popodne su posjetile biskupe u biskupskom dvoru, a nakon toga muzej u katedrali sv. Tripuna i nekadašnju crkvu sv. Pavla u kojoj se nalazi ćelija blažene Ozane. Dan je završio klanjanjem u istoj crkvi i molitvom Povečerja. Sestre su sudjelovale na misnom slavlju u katedrali sv. Tripuna 30. listopada 2022. godine, koje je predvodio mons. Ivan Štironja u zajedništvu s mons. Ilijom Janjićem. (IKA)

125. obljetnica smrti sluge Božjega brata Ivana Bonifacija Pavletića

Rim, 4. studenoga 2022.

Svečano misno slavlje 4. studenoga 2022. godine, na 125. obljetnicu smrti sluge Božjega brata Ivana Bonifacija Pavletića, u crkvi generalne kuće Družbe Sinova Bezgrešne u Rimu, u kojoj se i nalaze posmrtni ostaci brata Bonifacija, predvodio je sisački biskup Vlado Košić.

Na početku, biskupu i svim hodočasnici dobrodošlicu je zaželio general Družbe Sinova Bezgrešne o. Benny Mekkat. U homiliji, zahvalivši na gostoprimstvu, biskup je rekao: „Mi smo stigli iz Hrvatske, jedna skupina je došla iz Kutine gdje je kršten brat Bonifacije kao Ivan Pavletić 25. lipnja

1864. godine u crkvi Gospe Snježne. Njegova je Zbjegovača tada bila dio župe Kutine, u Zagrebačkoj nadbiskupiji. (...) Kad kažemo zavičaj, tada najprije imenujemo kraj, zemlju i domovinu iz kojeg je u Rim došao brat Bonifacije. No, to također znači njegovu duhovnu baštinu koju je ponio sa sobom, a to su njegovi najbliži koji su ga okruživali ljubavlju i na koje je rado mislio i slao im pisma, to su svećenici, prijatelji i sve one osobe koje čine njegov duhovni pejzaž“, podsjetio je biskup. (IKA)

Akademija prigodom 75 godina djelovanja dominikanki

Subotica, 12. studenoga 2022.

Svečana Akademija prigodom 75 godina djelovanja dominikanki u Subotici i Tavankutu održana je 12. studenoga 2022. godine u Subotici. Akademiju su organizirali: sestre dominikanke u Subotici, Župa sveti Juraj te Katoličko društvo *Ivan Antunović*.

Na početku je prikazana scena odlaska Veronike i Julijane Vidaković iz rodnog zavičaja na Korčulu, gdje polažu zavjete te postaju prve Bačke dominikanke kao s. Mala Tereza i s. Marija Josipa Vidaković. Nakon scenskog prikaza, skupu se obratio dijacezanski upravitelj i župnik Župe sveti Juraj mons. Ferenc Fazekaš te je uslijedilo prvo predavanje prof. dr. Ivane Armande na temu: *Povijest dolaska sestara dominikanki u Suboticu i njihovo djelovanje*. Drugo predavanje imala je Klara Dulić Ševčić, koja je predstavila novu knjigu s. Blaženke Rudić OP pod nazivom *Ispunjeno vrijeme*. Po završetku Akademije, riječi pozdrava uputio je mons. Ivan Ćurić, pomoćni biskup Đakovačko-osječke nadbiskupije te Vrhovna

poglavarica Kongregacije svetih Anđela Čuvara časna majka Jakica Vuco OP. Sestre dominikanke su od 1947. godine u Subotici, a od 1958. godine u Tavankutu. (IKA)

100. obljetnica Mariborske provincije Školskih sestara franjevki Krista Kralja

Maribor, 19. studenoga 2022.

Povodom 100. obljetnice Mariborske provincije Školskih sestara franjevki Krista Kralja, u crkvi Kuće matice u Mariboru 19. studenoga 2022. godine, euharistijsko slavlje predvodio je mariborski nadbiskup metropolit Alojzij Cvikl.

Sestre su na misi zahvalile Bogu na mjestu gdje su se još 1922. godine dogodile važne odluke: priznanje Družbe kao redovničke ustanove papinskoga prava, potvrda njezinih prvih Konstitucija i prva podjela redovničke ustanove na provincije: Mariborsku, Tršćansku, Splitsku i Lemontsku. Prošle godine, blagoslovom spomen-ploče utemeljiteljici Majci Margariti Pucher u istoj crkvi i otvorenjem putujuće izložbe, sestre su započele jubilarnu godinu. Na završnoj svečanosti nazočila je vrhovna poglavarica s. Klara Šimunović SSFCR. Okupljenima se na početku i na kraju misnog slavlja obratila provincijalna poglavarica Mariborske provincije s. Veronika Verbič SSFCR. Nakon euharistijskog slavlja sestre i uzvanici nastavili su slavlje svečanom akademijom u Zavodu Antona Martina Slomšeka. (IKA)

foto: Marija Belošević

54. skupština Hrvatske redovničke konferencije (Zagreb, 12. – 13. listopada 2022.)

Nova redovnička zvanja tema je 54. skupštine Hrvatske redovničke konferencije (HRK) koja je održana 12. i 13. listopada 2022. godine u samostanu hercegovačkih franjevaca u zagrebačkoj Dubravi.

Skupština je započela molitvom *Trećeg časa*. Redovnike i redovnice je zatim pozdravio predsjednik HRK fr. Slavko Slišković OP i uputio čestitku zagrebačkom nadbiskupu kardinalu Josipu Bozaniću povodom 25. obljetnice službe zagrebačkog nadbiskupa.

Kardinal Josip Bozanić istaknuo je kako vidi redovnike i redovnice današnjeg vremena, nakon pandemijske dvije godine i usred mnogih izazova koje svijet pred njih stavlja. „Vidim vas kao one koji su posebno zaduženi za promicanje duhovnosti u Crkvi. Mislim da se svi mi u Crkvi moramo zabrinuti, jer s jedne strane imamo otvorenost prema duhovnim vrednotama, ali s druge strane zabrinjava nas to što se nude različite duhovnosti – duhovnosti koje nemaju previše veze s Evanđeljem. Redovnici i redovnice trebaju biti eksperti u duhovnosti da pomognu Crkvi razlučivati i čistiti, kazati: ovo je ono pravo! To je uvijek karakteristika kriznih vremena. To bih želio, dragi redovnici i redovnice, da u tome dadnete poseban

doprinos Crkvi koja ima potrebu za tim“, poručio je zagrebački nadbiskup.

Predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, gospičko-senjski biskup Zdenko Križić naglasio je da kultura u kojoj živimo nimalo ne pogoduje rađanju i razvoju duhovnog poziva. „Živimo u vrlo kompleksnom vremenu u kojem se nalazimo kao u nekom labirintu bez pravih putokaza i usmjerenja. To nosi sa sobom veliku dezorijentaciju u izboru životnih opredjeljenja. Odražava se ovo i na osobe koje osjećaju duhovni poziv izazivajući u njima istinski problem raskoraka između ponude koju daje vjera i ponude koju daje kultura; koja je u stalnoj evoluciji i proizvodi naglašeni relativizam. Nekada je biti nevjernik u našem ambijentu gledano kao nešto čudno pa i ružno, dok je danas to posve nebitno. Ili se čak biti vjernik gleda kao nešto staromodno. Tako onda i religiozna formacija

sve teže zahvaća osobe do određenih dubina. Osim što je teško doći do kvalitetnih zvanja, još je teža formacija onih koji dolaze... Ne smijemo se obeshrabriti jer budućnost je u Božjim rukama. Mi trebamo raditi, naporno sijati pa makar svako četvrto ili deseto zrno donijelo roda“, rekao je biskup Križić.

Prvo predavanje *Nova kultura zvanja kroz prizmu redovničkih poglavara* održala je provincijalna poglavarica Družbe Kćeri Božje ljubavi i potpredsjednica Hrvatske redovničke konferencije s. Gordana Igrec FDC. „Pastoral zvanja nije novost u Crkvi, ali svako razdoblje pokazuje nove potrebe. Nastao je u kritičnim trenucima velike krize duhovnih zvanja (svećeničkih i redovničkih) i dugo vremena bio je usmjeren na ‘regrutiranje’ novih zvanja. Uslijed društvenih i kulturalnih promjena sve više u središte dolazi model ‘čovjeka bez zvanja’ obilježen lutanjima na duhovnoj i egzistencijalnoj razini. U pomanjkanju temeljnih pitanja o značenju vlastitog života i dubokih pitanja smisla rađa se tzv. ‘kultura protivna zvanjima’. Te pojave iznjedrile su novu kulturu zvanja, iz koje proizlazi da temeljna zadaća pastorala zvanja koja nije ‘regrutiranje’, nego razlučivanje, tj. ne pita se ima li mlada osoba zvanje nego koje zvanje ima“, naglasila je s. Gordana. Nadalje je kazala da se nova kultura zvanja temelji na nekoliko uporišta:

- služenju osobi da bi znala prepoznati Božji naum o svome životu
- svoje djelovanje, navještaj i prijedlog zvanja ne ograničava samo na neke kategorije ljudi, nego za sve one koji su u procesu razlučivanja zvanja preferira se metoda duhovne asistencije (pratnje).

Potpredsjednica HRK rekla je da iz nove kulture zvanja proizlaze nove realnosti te da treba imati cjelovit pregled situacije u Crkvi, sada i u odnosu na prošlost. „Pedagogija zvanja ili animacija zvanja vezana je uz teološku viziju čovjeka, koja nadahnjuje metodologiju poziva i uvodi je prema novim modalitetima ostvarivanja. Nova zvanja niču tamo gdje su osobe otvorene evanđeoskoj poruci. To znači, gdje god se evangelizira, ili gdje navještaj odjekuje radikalno i u svojoj novosti, postoji veća vjerojatnost da će se roditi zvanja. Kako kaže papa Franjo ‘Tamo gdje je život, gorljivost, želja da se Krista donese drugima, ondje se rađaju istinska zvanja (EG, br. 107)’“, istaknula je. Na kraju, govoreći o mladima i njihovim potrebama, naglasak je stavila na snažnu ponudu koja dolazi iz Evanđelja. Sestra Gordana je spomenula da polovične mjere privlače na trenutak, no u konačnici razočaraju i ne pružaju zadovoljstvo. „Iz toga proizlazi duboki ispit savjesti o kvaliteti našeg svjedočanstva, kako pojedinaca tako i zajednice. Kada govorimo o novim zvanjima, poglavar u svojoj ulozi animatora zajednice, ne može biti izuzet svoje odgovornosti na strukturalnoj, zajedničarskoj i osobnoj razini. Naša osobna i zajednička odgovornost u buđenju zvanja ponajprije uključuje molitvu. Svjedočanstvo našeg osobnog života življenoga u radosti i otvorenosti zajednica, najvažniji su poziv da mladi prigrlje redovnički život. Potrebni su novi pothvati, a za to se traži nova kvaliteta“, zaključila je potpredsjednica HRK.

Drugo predavanje *Redovništvo: briga za sebe ili za druge?* održao je odgojitelj bogoslova Hercegovačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije fra Josip Serđo

foto: Marija Belošević

Čavar OFM. U uvodu je naglasio kako su brojne duhovne i psihološke zdravstvene teškoće vezane uz nezdrave međusobne odnose. „Svi imaju neki odnos s vama kao poglavarima i poglavaricama. S osobama koje su na čelu zajednice svi ispod imaju neku relaciju. Problem je što u tim odnosima ima i bolesnih stanja potaknutih trendovima ovog svijeta. To su pritisci suvremenog poimanja mode i ljepote, a to primjećujem u radu s mladima, tj. da na njih kultura svijeta/medija puno utječe. Na naša nova duhovna zvanja poprilično utječe ‘Instagram mentalitet’ i kod određenog broja možete vidjeti koliko puno pažnje posvećuju tome kako će ispasti na fotografijama i kako će se prezentirati svijetu. Vi, kao ljudi s iskustvom, možete reći da vas društvene mreže ne zanimaju. To je u redu, ali trebamo biti svjesni da u tom svijetu odrastaju nova duhovna zvanja koja dolaze u naše zajednice“, kazao je fra Serđo.

U daljnjem izlaganju fra Serđo je naznačio još jedan problem koji nagrizava redovničke zajednice. Riječ je o strahu od iznošenja

vlastitog mišljenja, i to s pravom. „Bojimo se jedni drugima otvoriti, a braća i sestre smo. Zašto? Zato što moje otvaranje, moje riječi koje možda izrekнем iz srca, sutra zna cijeli samostan. Često nam nedostaje diskrecije. Osjećam da u početnoj formaciji više moramo govoriti o diskreciji. Ako imamo zdrave granice, samopouzđani smo, aktivno slušamo, pokazujemo empatiju, poštujemo druge, ne okolišamo, već jasno i izravno govorimo što mislimo. Primijetio sam to razgovarajući s drugim odgojiteljima. Danas sve moramo ‘upakirati’, više ništa ne smijemo izravno kazati. Trebamo biti ponekad i izravni jer naše mlade često vrijeđa što nismo izravni s njima. To kod mladog čovjeka zna probuditi osjećaj nezadovoljstva, a na kraju postaje i frustrirajuće“, rekao je govornik.

Fra Serđo je poručio okupljenima da osoba koja istinski sebe voli ne slijedi u životu lakši put i ne ide linijom manjeg otpora te da se takva osoba suočava s izazovima i opasnostima koje imaju moć izvući ono najbolje iz čovjeka. „Čini mi se kako

imamo dosta komfora u našim zajednicama. Taj komfor teško napuštamo i lako se naviknemo na određene obrasce. Zato treba ići prema tome da osoba bude neovisna o drugima i onda se može ispravno povezati i graditi prave odnose. Taj komfor raste i vi to najbolje znate – koliko je teže postalo redovnika ili redovnicu preseliti iz jednog mjesta u drugo. Valja nam aktivirati duhovnu dimenziju u kojoj se ostvaruje mogućnost samotranscendencije – ja uvijek mogu sebe nadići. To je temeljna poruka teološke antropologije, da će čovjek najbolje ostvariti sebe tek onda kad se nadiđe, umre sebi i svojim planovima, kad dopusti da se ostvari Božji plan. Tada osoba više neće projicirati svoje probleme na ljude iz zajednice, nego će krenuti od sebe“, zaključio je fra Serđo.

Euharistijsko slavlje prvoga dana predvodio je apostolski nuncij u RH nadbiskup Giorgio Lingua, a drugoga dana mons. mr. Zdenko Križić. Drugoga dana na Skupštini se raspravljalo o radu Hrvatske redovničke konferencije i njenih Povjerenstava. (HRK)

fr. Slavko Slišković OP,
predsjednik HRK

Pozdrav
Skupštini HRK
Zagreb, 12. listopada 2022.

Drage sestre i braćo, sve vas srdačno pozdravljam na početku Skupštine Hrvatske redovničke konferencije. Osobita mi je čast što je među nama uzoriti gospodin kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup i metropolit te ga od srca pozdravljam.

Srdačne pozdrave upućujem i mons. Zdenku Križiću, biskupu gospičko-senjском i predsjedniku Vijeća za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života Hrvatske biskupske konferencije kojega zbog njegove službe, ali i njegova osobnog angažmana i redovite prisutnosti smatramo našim 'redovničkim biskupom'. Također pozdravljam novoizabranu predsjednicu Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine s. Željku Dramac SSFCR. Pozdravljam i zahvaljujem na gostoprimstvu gvardijanu ovoga samostana fra Slavenu Brekalu OFM. Na poseban način pozdravljam nove članove naše Skupštine, čija ću imena spomenuti u svome godišnjem izvješću, i sve vas koji ste danas ovdje s nama.

Tema je ove Skupštine *Nova redovnička zvanja*. Mi vjerujemo da usred svijeta takvoga kakav jest, Duh Sveti i danas, uz puno poštovanje ljudske slobode, budi duhovnu snagu za življenje evanđeoskih savjeta kod žena i muškaraca koji dopuštaju da im progovori Bog koji se objavio u Isusu Kristu pa mu se nastoje posvetiti dragovoljno izabranom čistoćom u kršćanskoj vjeri, poslušno-

foto: Marija Belošević

šću Božjem glasu te odricanjem potaknutim ljubavlju. Dopuštaju da ih nosi božanska snaga s ciljem posvećenja svijeta, kako bi se on otvorio putu evanđeoske svetosti te da bi svaki pojedinac mogao otkriti ili ponovno otkriti svoj istinski poziv pred Bogom.

Unatoč pojedinačnoj želji za osobnom svetošću, redovnički život nije poziv imati čak ni zajednički život odvojen od svijeta, nego ostati uronjeni u ovaj svijet kao Kristu posvećeni kako bi svjedočili Boga Oca koji se objavljuje po svome Sinu Isusu Kristu. Završni dokument Kongresa o svećeničkim zvanjima i posvećenom životu u Europi, koji je održan u Rimu u svibnju sada već daleke 1997. godine, ističe: „S nadom u srcu obraćamo se vama svećenicima i posvećenim muškarcima i ženama, u redovničkom životu i u svjetovnim ustanovama. Vi koji ste čuli poseban poziv da slijedite Gospodina u životu potpuno posvećenom njemu, također ste pozvani, na poseban način, svjedočiti ljepotu ovog poziva. Znamo koliko je težak ovaj navještaj u današnje vrijeme i kako je laka kušnja obeshrabrenja kada se trud čini beskoristan. Promicanje zvanja, u odnosu na druge službe u kršćanskoj zajednici, najteže je i najosjetljivije. No želimo također istaknuti da nema ničeg poticajnijeg od svjedo-

čenja vlastitog poziva, tako strastveno kako bi ga učinili zaraznim. Ništa nije logičnije ni koherentnije od zvanja koje rađa druga zvanja i čini ih potpuno 'očevima' i 'majkama'. Posebno se želimo obratiti ne samo onima koji imaju izričitu ulogu u promicanju zvanja, već i onima među vama koji u to nisu izravno uključeni ili onima koji tvrde da nemaju nikakve odgovornosti u tom području. Želimo podsjetiti da samo složno svjedočenje može dovesti do učinkovitog promicanja zvanja, a da je takozvana kriza zvanja prije svega povezana sa suzdržanošću nekih svjedoka koja slabi poruku... Blago vama, dakle, ako možete svojim životom pokazati da je služiti Bogu lijepo i ispunjavajuće, i otkriti da je u Njemu, Živome, skriven identitet svake žive osobe (usp. Kol 3,3).“

Isti dokument nadalje ističe da će se na tom kongresu nastojati spojiti teološko promišljanje i pastoralna praksa, teorija i pedagoško iskustvo, kako bi se pružila konkretna i praktična pomoć onima koji rade na promicanju zvanja. Mi smo također, u predavanjima koja ćemo imati, nastojali spojiti teološko promišljanje i konkretnu praksu. Sigurno je da smo ovu temu izabrali i zbog iskustva sve manjega broja zvanja.

Papa Franjo također priznaje da je zabrinut zbog smanjenja redovničkog života na Zapadu i pada zvanja, ali je jednako zabrinut kada ima previše zvanja. „Kada mi kažu da postoji zajednica koja privlači mnoga zvanja, priznajem, to me brine“ jer „pitam se što se tamo događa“. U homiliji 2. veljače 2019. godine istaknuo je da se posvećeni život oživljava u spoznaji onoga što je doista važno i to ga čini hvalom Bogu, radošću Božjega naroda i odrazom ljubavi. Posvećeni život tada cvate i postaje poziv svima protiv osrednjo-

sti, protiv silazne putanje u duhovnom životu, protiv iskušenja da pristajemo na manje, protiv prilagodbe udobnom i svjetovnom životu, protiv jadikovanja, nezadovoljstva i plakanja nad sobom. Unatoč malenom broju, treba imati na umu da se radi o novom životu. To je živi susret s Gospodinom u njegovom narodu, poziv na svakodnevnu vjernu poslušnost i na iznenađenja Duha.

Na drugom mjestu uputio je apel svima koji se pitaju o svećeničkom ili redovničkom pozivu: „Ne dopustite da vas okalja strah koji nas paralizira pred vrhuncima koje nam Gospodin nudi. Uvijek imajte na umu da onima koji ostave mreže i čamac da ga slijede, Gospodin obećava radost novog života, koji ispunjava srce i oživljava putovanje.“ Nadam se i želim da i mi u ovome radu nećemo biti paralizirani strahom, niti nadahnuti jadikovanjem, nego da ćemo ozbiljno promišljati kako bismo složnim svjedočenjem doveli do učinkovitog promicanja zvanja.

Na samom kraju, u ime svih redovnica i redovnika, čestitam kardinalu Josipu Bozaniću jubilej dvadesetpetogodišnjeg služenja Crkvi zagrebačkoj. Uzoriti, upravo u Vašoj nadbiskupiji živi i djeluje najveći broj redovnica i redovnika Crkve u Hrvata. Tu su i sjedišta više redovničkih zajednica kao i naše Hrvatske redovničke konferencije. U Vama smo uvijek imali istinskog pastira koji se brine za povjerenje mu stado. Nadam se da smo Vam svojim radom pomagali u Vašoj odgovornoj službi, mada znam da je bilo i onih situacija u kojima Vam je život i djelovanje pojedinih redovnika i redovnica dodatno otežavalo breme. U znak zahvalnosti želimo Vam uručiti skromni dar i obećavamo Vam našu molitvenu pratnju u Vašem daljnjem životu i radu na korist Crkve i naroda.

s. **Željka Dramac SSFCR**,
predsjednica KVRPP BiH

Pozdrav
Skupštini HRK
Zagreb, 12. listopada 2022.

Preuzvišeni gospodine Zdenko Križiću, biskupe gospičko-senjski i predsjedniče Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, poštovani fra Slavko, predsjedniče Hrvatske redovničke Konferencije, poštovane sestre i braćo svih družbi i redova, srdačno vas pozdravljam u ime Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine, u ime svih ovdje nazočnih članova kao i onih koji nisu ovdje.

Poznato vam je da je naša Konferencija brojčano mala i mlada (osnovana 2000. godine), čine je dvadeset tri redovničke zajednice među kojima su dvije kontemplativne. Šest zajednica ima svoja provincijalna sjedišta u Bosni i Hercegovini (dvije muške i četiri ženske). Sedamnaest zajednica ima svoje redovničke kuće u Bosni i Hercegovini, a

provincijalna sjedišta ili sjedišta družbi su im izvan Bosne i Hercegovine (četiri muške i trinaest ženskih).

Prema posljednjim podacima, Konferencija broji ukupno 814 članova – 465 redovnica i 349 redovnika. Iako se već po naravi svoga poziva osjećamo kod kuće ondje gdje živimo, kamo smo poslani, osjećati se kod kuće i u Zagrebu uistinu je privilegij svima nama. Zato vam zahvaljujemo što taj privilegij živimo i ovdje zajedno s vama i na ovoj Skupštini, u redovničkom i crkvenom zajedništvu, što možemo sudjelovati, hoditi zajedno i misliti zajedno o zajedničkim temama – a danas je to osobito izazovna tema *Nova redovnička zvanja*.

Poštovani fr. Slavko, u ime Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine zahvaljujemo Hrvatskoj redovničkoj konferenciji za značajnu financijsku pomoć kojom nas ustrajno podupirete. Tako je bilo dosad. Hvala Vam uistinu, neka vam Gospodin uzvratiti po njegovoj volji i njegovoj mjeri! Nadahnuće 'odozgor' tijekom rada skupštine želim organizatoru, predavačima, svim sudionicima skupštine. Hvala vam!

foto: Marija Belošević

mons. Giorgio Lingua,
apostolski nuncij u RH

Homilija

*Crkva Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice
Marije u Zagrebu, 12. listopada 2022.*

*Liturgijska čitanja: Gal 5,18-25;
Ps 1,1-4.6; Lk 11,42-46*

Dragi redovnici i redovnice, ponajprije vam želim zahvaliti na pozivu koji ste mi uputili da predvodim ovo euharistijsko slavlje, povodom skupštine na kojoj promišljate o temi *Nova redovnička zvanja*.

U prvom smo čitanju čuli svetog Pavla kako je pisao Galaćanima, a i nama danas govori: „Ali ako vas Duh vodi, niste pod Za-

konom.“ Čini mi se da ova rečenica dobro izražava redovnički poziv u njegovoj biti, jučer i danas. Redovnik i redovnica, osobe su koje dopuštaju da ih vodi Duh i zato su slobodne, odnosno nisu ‘pod Zakonom’. Ne zato jer su ‘izvan zakona’, naravno, već stoga što su, mogli bismo reći, ‘iznad Zakona’. U kojem smislu? U smislu što nam je Zakon dan da naznači minimum koji svi moraju poštivati, no Duh nije zadovoljan minimumom ispod kojeg počinje neregularnost, odnosno grijeh: traži da se teži maksimumu, da se cilja visoko. U tom smislu, oni koji su vođeni Duhom nisu ‘pod Zakonom’ jer im nije potrebno pravilo koje bi ih podsjećalo na neophodni minimum koji se mora poštivati kada se daje sve od sebe kako bi se ostvario maksimum.

Deset Božjih zapovijedi, zakon *par excellence*, u osnovi traže samo minimum: ne ubij... ne sagriješ bludno... ne reci lažna svjedočanstva itd. Isus, naprotiv, nije došao ukinuti ništa od Zakona, ali traži maksimum: „Čuli ste da je rečeno starima: Ne ubij!... A ja vam kažem: Svaki koji se srdi na brata svoga, bit će podvrgnut sudu.“ (Mt 5,21-22); „Čuli ste da je rečeno: Ne čini preljuba! A ja vam kažem: Tko god s požudom pogleda ženu, već je s njome učinio preljub u srcu.“ (Mt 5,27-28); „Čuli ste da je rečeno: Ljubi svoga bližnjega, a mrzi neprijatelja. A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone.“ (Mt 5,43-44); Čuli ste da je rečeno: Ne reci lažna svjedočanstva, ali ja vam kažem: Vaša riječ neka bude da, da, – ne, ne. (usp. Mt 5,33-37); itd. Upravo stoga „ako vas Duh vodi, niste pod Zakonom“ jer ste iznad Zakona.

Čini mi se kontradikcija ovo govoriti onima koji su poznati kao 'redovnici' jer im je dužnost održavati red, pravilo. Može li se također reći: „Ako dopustite Duhu da vas vodi, više niste pod pravilom?“ Naravno, jer vi ste 'pod pravilom' kada pravilo živite kao jaram, kao okove, kao dužnost koja guši, ali ako 'pravilo' živite kao priliku, tada doživljavate slobodu i osjećate se 'iznad pravila'. Pravilo, naime, predstavlja volju Božju za vas, a volja se Božja može živjeti rezignirano, misleći: „Nemam drugog izbora, nemam druge mogućnosti nego prepustiti se volji Božjoj.“ Odnosno, želio bih nešto drugo, no nažalost, moram se prilagoditi okolnostima pred koje me Bog stavlja. Žalosno je ovakvo razmišljanje: „Nažalost, moram vršiti volju Božju!“, kao da je teret ono što Bog želi za mene. Ako pravilo živite na taj

način, onda ste 'pod pravilom', živite na silu ono što trebate živjeti iz ljubavi!

Može se doći do točke u kojoj uzvišenu, presvetu volju Božju smatramo zaprekom svojem ostvarenju! Naprotiv, ja mogu živjeti volju Božju kao najbolji izbor koji mogu napraviti. Stvoritelj nas je oslobodio znajući da svoju radost nalazimo u vršenju Njegove volje, a ne u pokoravanju Njegovoj volji. Također, i ono što mi se na prvi pogled čini poput tereta, postaje sladak jaram i lako breme. Nemam ništa drugo doli priliku činiti ono što Bog želi od mene. Trenutno mi se ne sviđa jer ne razumijem smisao toga, ali već sam sretan jer vjerujem da On želi najbolje za mene. Sve ono što mi se događa, što Bog želi ili dopušta, za mene je najbolje, u protivnom On ne bi bio Ljubav. Životne okolnosti, osobe oko mene, simpatične ili antipatične, dobre ili loše, postaju za mene 'pravilo', odnosno pokazatelji volje Božje za mene. Postaje jasno što znači „služiti znači kraljevati“ jer više nisam pod Zakonom, već iznad njega. Isti Zakon zbog kojega umirem – a ljubiti znači umrijeti – daje mi da se ponovno rodim kao novo stvorenje. Zakon više nije zapovijed onima koji daju da ih Duh vodi jer jedina zapovijed postaje ljubav, a mjera ljubavi nema granica, nema pravila, jer moja prva i jedina dužnost postaju potrebe brata. Sveti je Augustin dobro rekao: „Ljubi i čini što hoćeš.“ Pravilo koje morate poštivati nije ništa drugo nego pomoć koja vam, na konkretan način, govori kako ljubiti Boga i braću. Tada shvaćate da to nije oklop koji vam onemogućava da se krećete onako kako biste željeli, slobodno, već je to haljina skrojena po mjeri koja ističe ljepotu svakoga i sakriva, odnosno prekriva, moguće nedostatke.

Netko bi mogao prigovoriti: Ali radikalnost u ljubavi; u čemu se sastoji savršenstvo, odnosno svetost, ne traži li se od svih kršćana, a ne samo od redovnika i redovnica? Na to nas je podsjetio Drugi vatikanski koncil, a u novije vrijeme i papa Franjo apostolskom pobudnicom *Gaudete et exultate*: Svi su pozvani na svetost. Istina je da redovnici i redovnice preuzimaju i pravnu obvezu u radikalnom življenju evanđeoskih savjeta, nešto što laici ili svjetovnjaci ne čine, ali poštivanje takvih 'savjeta', kao što dobro znate, ne ovisi o položenom zavjetu. Ima laika, posebno mislim na neke roditelje, koji ih žive na još radikalniji način.

Razmislite na primjer o siromaštvu. Zavjet me obvezuje da živim u siromaštvu, ali kad uđem u zajednicu, unatoč tome što sam se odrekao svega što imam, nikada se ne moram brinuti što ću jesti ni ja ni moja djeca! Ne moram previše računati kako spojiti kraj s

krajem do kraja mjeseca, kako platiti račune, kako poslati djecu u školu itd. jer tu je ekonom koji se o tome brine. Naravno, svatko osobno može živjeti vrlo radikalno siromaštvo, odričući se mnogo toga, često na skrovit način. Objektivno, velika većina obitelji u svijetu, pomislite na obitelji migranata, ali još više na one koji nemaju ni ono najnužnije da bi se mogli iseliti, žive u situaciji mnogo radikalnijeg siromaštva. Stjecajem okolnosti prisiljeni su živjeti u situaciji koju nisu izabrali, ali je često žive na herojski način.

Uzmimo čistoću. Usporedimo li situaciju redovnika/redovnica i oženjenih, vidimo da oženjena osoba ima mnogo više napasti, nego posvećena osoba koja je zaštićenija zidovima samostana ili zajednicom. Živjeti u svijetu i sačuvati čistoću pogleda i misli možda je više herojski, nego živjeti u redovničkoj zajednici, gdje se svi međusobno pomažu, ili bi si trebali pomagati, i imaju isti cilj.

foto: Marija Belošević

A što reći za poslušnost? Što je prihvaćanje neugodnog premještaja u usporedbi sa životom majke koja mora odustati od svih svojih planova, možda od odlaska na odmor ili večernjeg izlaska, jer je dijete bolesno ili zato što je mužu promijenjena smjena na poslu... Ukratko, nemojmo se uvijek smatrati herojima, kada to nismo! Postavlja se pitanje, ako je poziv na svetost na koju je pozvan laik jednako radikalna, ako ne i više, od osobe koja se posvećuje, u čemu je onda posebnost poziva na redovnički život? Redovnički život karakterizira svjetlo koje oduševljava. Nadahnuće, milost koja mi je na neobjašnjiv način dala shvatiti da me Gospodin želi ovdje i nigdje drugdje. Možda nemam dokaza, no siguran sam da sam pronašao Istinu. To je zasljepljujuće svjetlo praćeno iznenađujućom snagom koja je učinila da pronađem hrabrost svima reći: Dosta, ostavljam svijet, svoj život darujem Bogu. A ako zadržim poniznost, dat će mi i milost vjernosti. Kada, vođen tim poticajem, uđem u zajednicu, osjećam da su pravila koja sam dobio, a koja nisam tražio, stvorena za mene. Čovjek ima dojam kao da je rođen upravo da nosi tu haljinu (i ne mislim samo doslovno), da poštuje ta pravila.

Što više poštujujem statute, što se više prilagođavam pravilima, više se osjećam slobodnim i ostvarenim. Svjestan sam da sam na njivi našao skriveno blago koje drugi nisu vidjeli. Imao sam sreće pronaći taj dragocjeni biser koji nisam zaslužio, a koji sada blista kao moj ukras. Nedavno sam pročitao jedno pismo svetog Josemarije Escriva de Balaguera: „Ako me pitate kako se doživljava Božji poziv, kako ga osoba ostvaruje, reći ću vam da je riječ o novoj viziji života. Kao

da se upali jedno svjetlo u nama; to je tajanstveni poticaj (...). Ta životna snaga, koja je poput snažne lavine, jest ono što drugi nazivaju pozivom. Poziv nas vodi, a da toga nismo svjesni, da u životu zauzmemo stav koji ćemo s radošću i oduševljenjem, puni nade, zadržati do trenutka same smrti“ (Cartas 3,9). I baš je tako, zar ne? Ali zašto je to tako? Kako se to događa? To je logika za koju nema objašnjenja, to je besplatan i nezasluženi dar za koji nitko ne zna zašto mu je darovan. Potvrda je to da „ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas“ (Iv 15,16). Samo On zna zašto me je jednog dana pogledao i pozvao, a ne druge bolje od mene. To je otajstvo ljubavi.

Redovnički život je spoznaja da vas je Gospodin zamislio i pozvao da budete svjedoci te neobjašnjive ljubavi koja vas je zavela puštajući da je pronađete. Svojim životom postajete živi primjer Svjetla-Istine koja je sadržana u jednoj Riječi ili nekom aspektu Evanđelja koji su vaš utemeljitelj ili vaša utemeljiteljica imali milost razumjeti kao što nitko drugi prije njih nije razumio. Redovnici su, svojim životom, praktično i konkretno objašnjenje kako se danas živi Evanđelje. Redovnička zajednica je Krist koji danas poprima oblik u onome što je nekada rekao i nastavlja to ponavljati preko vas.

Živeći svoja pravila, svatko doživljava da su uistinu „plod Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost“, kako nas je podsjetio sveti Pavao. Molimo Gospodina za nova zvanja kako bi ona izrazila tu Riječ koju Bog želi ponoviti svijetu danas, u ovom stoljeću.

Mons. mr. Zdenko Križić,
biskup gospičko-senjski
i predsjednik Vijeća HBK za ustanove
posvećenog života i družbe apostolskog života

Homilija

Crkva Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice
Marije u Zagrebu, 13. listopada 2022.

Liturgijska čitanja: Ef 1,1-10;
Ps 98,1-6; Lk 11,47-54

Gotovo je svake godine, kada se održava skupština Hrvatske redovničke konferencije, evanđeoski odlomak misnih čitanja onaj poznati Isusov „Jao vama“. Od tog evanđeoskog odlomka ne bježimo jer je itekako koristan za primiti srcu, ali ćemo se ovoga puta zadržati u razmišljanju nad redovničkim zvanjima, što je

i glavna tema ovoga skupa. Zaustavio bih se malo više na krizama i poteškoćama na putu ostvarenja poziva.

Kada se govori o zvanjima često se čuje konstatacija da nam dolaze osobe jako krhke psihologije. Čini mi se da bi bilo ispravnije govoriti da nam dolaze osobe krhka poziva jer posvećeni poziv odnosi se na cijelu egzistenciju jedne osobe. Poziv se ne odnosi samo na psihološki razvoj osobe, nego i na njezinu sveukupnu ljudsku zrelost, uključujući tu na poseban način i njezino življenje vjere i sveukupne ljudske odnose u društvu i u Crkvi.

Ovdje želim govoriti prije svega o početnoj formaciji. Kako se danas vrijeme adolescencije i mladenaštva dosta produžava, mora se uzeti u obzir i formacija poslije doživotnih zavjeta ili ređenja. Današnjih 25 godina i 25 godina iz prijašnjih vreme-

na nije isto. Prije su osobe s 18-19 godina stupale u brak s dostatnom psihološkom zrelošću jer su bile pripremljene i znale su sve što je bilo potrebno za život. Danas to nije tako. Osobe u toj dobi danas imaju više informacija, ali ne psihološke zrelosti jer se nisu još dovoljno suočile sa svim zahtjevnostima i kontradikcijama života.

Danas nam osobe dolaze u redovnički stalež bez iskustva većih odgovornosti te s njihovim preuzimanjem upadaju u krizu.

Možemo ustvrditi da je korijen krhkosti zvanja u samoj kulturi našeg vremena. Živimo u vremenu koje je jako kompleksno, obilježeno naglašenom tranzicijom koja nosi sa sobom brze promjene, koje nameću napuštanje starih modela, ali bez jasne ponude nekih novih usmjerenja. Zatim je tu još naglašeni proces globalizacije u kojem jači nameću jedan globalni mentalitet koji trebaju prihvatiti svi, a sve to vodi gubljenju identiteta ili njegovoj konfuziji. Sve se ovo jako odražava na osobu izazivajući u njoj istinski problem raskoraka između ponude koju daje vjera i ponude koju daje kultura, koja je u stalnoj evoluciji i koja proizvodi naglašeni relativizam koji se jako odražava i na jasnoću i na ustrajnost u posvećenom pozivu. Ostaje problem kako u ovom sekulariziranom svijetu dati osobama, koje dolaze u redovničke zajednice, religioznu formaciju koja bi zahvatila osobu do određenih dubina? Kako im prenijeti neka temeljna uvjerenja s obzirom na postizanje bitnih vrijednosti i oduševiti ih za to?

Zatim, zbog jednog etičkog relativizma sve je manje vrijednosti koje objedinjuju, koje su zajedničke. To se jako osjeća i u samim obiteljima. Vrijednosti roditelja sve su manje pa tako i vrijednosti djece. Formacija

je u obitelji u dubokoj krizi. Djeca su najčešće više prepuštena sama sebi ili nekim drugima negoli odgoju roditelja. Često se, upravo zbog toga, kod mladih, u određenoj dobi, jasno vide jake afektivne praznine i pomanjkanje oslonaca i uzora. Moda i propaganda su ti koji ih usmjeruju i vode. Navedeno ne može biti na duge staze: prije ili kasnije neizbježno se upada u nedosljednosti, nezadovoljstva, neodlučnosti, nestabilnosti i površnosti.

Oni koji nam dolaze najčešće nemaju dostatnu snagu vjere s kojom bi riskirali s obzirom na budućnost. Vjera nema dovoljno jak utjecaj na moralnu svijest. Stoga su prisiljeni da ispunjaju praznine s nekim jakim emocijama dajući sve jaču važnost nekim nebitnim stvarima. Tjeskobno se traže neka priznanja: da budu cijenjeni i voljeni, zatim jaka insistiranja na studiju i nekoj diplomu što bi trebalo dati osobi neko javno priznanje i ugled te naglašena ambicija u stvaranju neke osobne karijere. Često kod mladih fali jedna jasna vizija samih sebe u svom redovničkom pozivu, ne znaju se definirati, ne znaju jasno što su te se stoga u budućnosti gledaju daleko više u smislu 'što činim' i 'što imam' negoli 'što jesam'.

Tako se onda događa da se i poslije dosta godina redovničkog života osoba nalazi u stanju velike nesigurnosti s obzirom na svoj identitet. Osjeća da joj u životu sve više rastu slabosti i otuđenosti te se onda osoba sve više prepušta emocijama. Redovnički ideali postaju sve slabiji. Sve se više udaljuje od toga da je Bog na prvom mjestu, osim možda na riječima. Nasljedovanje Krista zamijenila je borba za nasljedovanjem svojih želja i ambicija; briga za sebe i svoje prednosti potisnula je posve zauzetost za druge, za

zajedništvo; vlastite želje i prohtjevi učinili su da spremnost na žrtvu i darivanje sebe postane posve nerazumljivo; askeza i rad na sebi i svom posvećenju zamijenila je askeza za sebe i svoje afirmacije, itd.

Određeni neuspjesi, na planu nekih aktivnosti, dovode osobu do teškog razočaranja, indiferentnosti, zatvorenosti u sebe i distanciranja od drugih, gubljenja volje za bilo što, nakon čega slijedi traženje kompenzacije na afektivnom planu. Traži se unutar zajednice neko sigurno gnijezdo ili nekakva sentimentalna prijateljstva koja bi trebala ispuniti osobne praznine i nesigurnosti. Često nastane neka čudna borba između želje za osobnom autonomijom i želje za ovisnošću, tj. želje da se nađe sigurnost kod nekog drugog. Tu je još borba za biti kompetentan u poslu ili životu uopće, biti cijenjen, potreba kulta svoje vlastite slike. Tako osoba počinje sve više tražiti i očekivati od zajednice, ali sa sve manjom pozornošću na ono koliko ona sama daje zajednici. Za jednu, i najmanju žrtvu, traži se zauzvat stotruko. Tada nastaju poremećeni odnosi s drugima, posebno s pretpostavljenima.

Jedan od problema formacije jest i to što se često puta osobe nakon novicijata, doživotnih zavjeta ili ređenja rasprše po zajednicama gdje ih nitko ne prati, nego je najvažnije da završe svoje studijske obveze, a onda se duhovne vrijednosti sve više zanemaruju i za njih se nema vremena. Naivno se misli da se ta praznina može zakrpati s jednim ili dva seminara godišnje. Mlade osobe još uvijek imaju potrebu duhovne pratnje da im se pomogne živjeti odgovorno u zajednici i u nju utjeloviti svoj redovnički poziv. Duhovno praćenje osobe u prvim godinama redovničkog života važno je i zbog toga da

se osobi pomogne da u svom životu smanji distance između idealnog i realnog te da joj se pomogne da zna prihvatiti duhovni hod malih koraka u svakidašnjici i sa što manje kompromisa kada su u pitanju redovnički ideali. Ovo praćenje nema za cilj napraviti od osobe ovisnika, nego ju učiniti sposobnim za autonomne i odgovorne životne izbore. Osoba se mora naviknuti na samodisciplinu, na askezu, sposobnost za žrtve i odricanja.

Bez ovih postignuća osoba može napredovati na planu nekog studija, ali i nazadovati na planu duhovnih postignuća. Može se napredovati na planu 'više znati', ali to ne znači da se napreduje i na planu 'više činiti', 'više se žrtvovati'. Često studij po sebi nema neku formativnu vrijednost. Lako osobu može usmjeriti puno više prema onom 'akademsom', a manje prema onom životnom. Apostol Pavao je to davno zamijetio: „Znanje napuhuje, a ljubav izgrađuje.“ I Isus će Učitelju zakona na neki način reći da je njegovo znanje dobro, ali nema nikakvu vrijednost ako ne bude stavljeno u praksu, ako ne bude živio ono što zna. Baš zato se često događa da vrijeme studija, bez jače duhovne pratnje, postane vrijeme jakog početka razvoja individualizma kod osobe. Osoba tako može dobro završiti svoj studij, ali poslije kao redovnik/redovnica ne funkcionira.

Razlog slabljenja zvanja često može biti i odgojna zajednica koja živi površno svoje redovničke ideale i svojim življenjem bratskog zajedništva ne daje nikakvo ohrabrenje onima koji su došli da postanu dionici karizme dotičnog Instituta. Ako nedostaje autentičnog redovničkog svjedočanstva, redovničkog entuzijazma, svjedočanstva finog

zajedništva i evanđeoskih vrednota, onda je to zemlja iz koje ne može isključiti puno plemenitosti. Osobe u početnoj formaciji vrlo će lako poprimiti negativna obilježja takve zajednice kojih se možda neće nikada osloboditi.

Nekada razlogom negativne formacije može biti pretjerani naglasak na aktivnosti. Nije rijetkost da zajednica žrtvuje sebe, svoje vrijednosti, da bi pokrila sve aktivnosti koje je imala još u vremenu kada je bila brojčano puno veća. Zajednice tada postaju tvornice, mravinjaci, gdje se osobe samo susreću u prolazu, ali ne dijele duboko zajedništvo i ne svjedoče ljepotu evanđeoskog života i vlastite karizme. Često je u takvim zajednicama i dnevni red samo na papiru ili ga obdržavaju samo starije ili bolesne osobe koje nisu dovoljno aktivne pa ispadne da je obdržavanje dnevnog reda dužnost samo ovih. To se vrlo negativno odražava na mlade, a i za osobe srednje životne dobi više je nego pogibeljno. Istina, mnogi od mladih lako će to prihvatiti i na to se naviknuti, ali to vodi duhovnoj deformaciji.

Osobe tako postanu više osjetljive i zauzete na planu svoga radnog mjesta negoli na planu svoga vlastitog redovničkog poslanja i posvećenja. To proizvodi konfuziju i dezorijentaciju u redovničkom životu. Spomenuto se posebno očituje u dva simptoma koji se javljaju u tim godinama: s jedne strane osjećaj osamljenosti u zajednici, osamljenosti koja s vremenom postaje i poželjna, te s druge strane nesposobnost osoba da razgovaraju o važnijim i dubljim temama redovničkog i duhovnog života. U ovakvoj situaciji osobe traže razumijevanje i afektivnu podršku od osoba izvana što samo ispraznjava redovničko zajedništvo i duhovni život općenito. A kako se u zajednici često vrednuje osoba po onome što radi više nego po onome što jest, osoba čini sve da funkcionira na svojim dužnostima, a sve ostalo ostaje privatna stvar i često bez dometa redovničke zajednice. Ljudska je zrelost proces koji ozbiljno započinje kada se osoba suoči sa sobom u dubini svoje nutrine. Tu će moći razmatrati iskustva svoje prošlosti u svjetlu svojih sadašnjih iskustava i tako graditi projekt svoje budućnosti.

Seminar za medicinske sestre članice redovničkih ustanova

(Međugorje, 7. – 9. listopada 2022.)

U Međugorju je od 7. do 9. listopada 2022. godine održan Seminar za medicinske sestre redovnice u organizaciji Povjerenstva za medicinske sestre članice redovničkih ustanova pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji.

Tema ovogodišnjeg Seminara bila je *Redovnički život u promjeni epohe: vjernost i vjerodostojnost*, a voditelj dr. sc. fra Mario Knezović OFM. U prvom je predavanju fra Mario govorio o odnosu s Bogom. Započeo je sa zahvaljivanjem koje redovnice dovodi do toga da žive osmišljeno, sretno i radosno. Pojasnio je industriju lažnog milosrđa naglasivši da redovništvo treba biti provokacija u svijetu jer ako se stopi sa svijetom, ono nema smisla.

U drugom je predavanju fra Mario izložio poteškoće nove epohe polazeći od tvrdnje da ovo vrijeme nije ništa teže od vremena prije. Objasnio je pet poteškoća – 5K: konformizam, kompromis, kadrovanje, karijerizam i koketiranje. „Uz te poteškoće u ovoj epohi proširene su i bolesti poput: narcisoidnost, duhovna okamenjenost, eg-

zistencijalna šizofrenija, duhovni alzheimer, hobotnica grijeha“, istaknuo je predavač.

U nedjeljnom je izlaganju, 9. listopada 2022. godine, fra Mario govorio o načinima ophođenja i komunikacije s drugima. „Komunikacija je prije svega vlastiti doživljaj drugoga i izgovaranje drugome, uvijek mora biti dvosmjerna i u susretu.“ Osim oblika i koraka u komunikaciji, pojasnio je i probleme u komunikacijskom kanalu podcrtavši koliko su ljudi ranjeni komunikacijom, a ne poslom. „Zadatak je usvojiti Božji stav komuniciranja koji započinje promatranjem (uočavaju se signali); potom slušanje (i to bez predrasuda); zatim upoznavanje ljudi i ozračja te na kraju djelovanje u istini. ‘Recept’ za ozdravljenje u međuljudskim odnosima bio bi – „mudrost prve rečenice“, držeći na pameti da se u komunikaciji uvijek prvo kaže pozitivno“, pojasnio je predavač.

Uz molitvene i euharistijske susrete, sestre su imale i vrijeme predviđeno za druženje te razmjenu iskustava i poteškoća. U subotnje svanuće sestre su bile na Brdu ukanja, zahvaljujući Gospi za njezinu zaštitu i blizinu te moleći za njezin zagovor. Subotnje popodne sestre su provele na izletu na slapu Kravica. (HRK)

Početak zimskog semestra akademske godine 2022./2023. Studijskih dana za početnu formaciju (Zagreb, 13. listopada 2022.)

U organizaciji Povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske redovničke konferencije (HRK) 13. listopada 2022. godine u sjedištu HRK započeo je novi ciklus predavanja Studijskih dana za početnu formaciju.

Prvo predavanje iz kolegija *Sakramenti* održao je profesor Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu mr. sc. Milan Dančuo. U dva semestra

akademske godine 2022./2023. nastavu će pratiti novakinje i postulantice iz nekoliko ženskih redovničkih zajednica (Školske sestre franjevske Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije, Sestre Presvetog Srca Isusova, Karmelićanke Božanskog Srca Isusova, Služavke Malog Isusa, Klanjateljice Krvi Kristove). Predavanja će se održavati četvrtkom i petkom do zaključno 23. prosinca 2022. godine u sjedištu HRK. U ovom semestru održat će se predavanja iz kolegija *Sakramenti* (mr. sc. Milan Dančuo), *Teologija poslanja posvećenog života* (dr. sc. s. Krista Mijatović), *Petoknjižje* (izv. prof. dr. sc. Božidar Mrakovčić) i *Povijest Crkve* (dr. sc. Ivica Musa). (IKA)

foto: Marija Belošević

Godišnji blagoslov u sjedištu Hrvatske redovničke konferencije (Zagreb, 2. prosinca 2022.)

Osobe koje rade u sjedištu Hrvatske redovničke konferencije (Slavoljuba Bulvana 4, Zagreb) i prostorije sjedišta blagoslovljene su 2. prosinca 2022. godine. Obred blagoslova upriličuje se redovito, jednom godišnje, uz sjednicu Vijeća, obično u prosincu.

Fr. Ivan Marija Tomić OP, župnik Župe Kraljice krunice na čijem se području sjedište HRK i nalazi, predvodio je obred blagoslova.

Obredu su nazočili članovi Vijeća HRK na čelu s predsjednikom – fr. Slavkom Sliškovićem OP, tajnica Hrvatske redovničke konferencije – s. Krista Mijatović SCSC, tajnik Vijeća franjevačkih zajednica – gosp. Anto Matković te polaznici zimskog semestra Studijskih dana za početnu formaciju sa svojim odgajateljicama i predavačima. (HRK)

foto: Marija Belošević

Adventska duhovna obnova

(Zagreb, 11. prosinca 2022.)

Redovnice raznih družbi koje žive i djeluju u Zagrebu po tradiciji su se okupile na Treću adventsku nedjelju, 11. prosinca 2022. godine, u crkvi Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije uz samostan hercegovačkih franjevaca na Adventskoj duhovnoj obnovi.

Prije zajedničke molitve *Večernjih hvale*, riječ pozdrava uputila je potpredsjednica Hrvatske redovničke konferencije s. Gordana Igrac FDC, provincijalna poglavarica zajednice Kćeri Božje ljubavi. Nakon *Večernjih hvale*, s. Gordana najavila je izlaganje *Duhovno djelo milosrđa: uvredu oprostiti* koje je održala dr. sc. s. Krista Mijatović SCSC.

Izlaganje je bilo podijeljeno u dva dijela. U prvom dijelu, s. Krista iznosila je neke opće napomene o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa, dok se u drugom dijelu fokusirala na praštanje. Polazište promišljanja o prašta-

foto: Marija Belošević

nju bila je prispodoba o okrutnom dužniku (Mt 18,23-35). Prispodoba je slikovito prikazana uz pomoć dva srca, jednog mekog i jednog tvrdog, nakon čega je uslijedilo traženje odgovora na pitanja vezana uz praštanje: tko, što, kada, koliko, komu i zašto.

U završnom dijelu izlaganja, sestre su imale prigodu simbolično izraziti svoju spremnost za praštanje tako što su stavile pečat u obliku križa na srce izrađeno od papira na kojem je bilo ispisano „Uvredu oprostiti (od srca)“. Adventska duhovna obnova završila je prigodom za pristup sakramentu svete ispovijedi. (HRK)

foto: Marija Belošević

foto: HRK

Povjerenstvo za medicinske sestre redovnice posjetilo Dječji dom Zagreb

(Zagreb, 17. prosinca 2022.)

Povjerenstvo Hrvatske redovničke konferencije za medicinske sestre članice redovničkih ustanova, pod vodstvom s. Dragane Petrović – voditeljice Povjerenstva, pohodilo je 17. prosinca 2022. godine Dječji dom Zagreb, na adresi Nazorova 49.

Dječji dom Zagreb ustanova je socijalne skrbi koja nudi usluge zbrinjavanja djece bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu čiji je razvoj bio ugrožen u vlastitim obiteljima te trudnice i majke s djecom. Susret sestara i djece bio je prožet pjesmama, kratkim recitacijama, podjelom darova djeci i zajedničkom igrom. (HRK)

*„Vidi Božje otajstvo u podrtoj štatici
i tko trpi uboštvo na toj tvrdoj slamici.
To otajstvo čuj, čuj
i k jaslicam pristupljaj. Pristupljaj!“*

Božić, 2022.

Poštovane i drage sestre i braćo u Kristu!

Otajstvo podrte štalice i tvrde slamice, poziv je kroz sve
vjekove da u plaču Božjeg sinčića osluhnemo vapaje
nepreglednog mnoštva potrebnika
s periferija našeg unutarnjeg i vanjskog svijeta.
Bila nam svetkovina Božića poticaj da u njihovim zjenama
prepoznamo Suca svega svijeta.

Blagoslovljen Božić!

s. Gordana Igrec, FDC
potpredsjednica HRK

fr. Slavko Slišković, OP
predsjednik HRK

fr. Slavko Slišković OP,
predsjednik HRK

s. Gordana Igrec FDC,
potpredsjednica HRK

Čestitka

povodom svetkovine Rođenja Gospodnjega
Zagreb, 25. prosinca 2022.

*„Vidi Božje otajstvo u podrtoj štatici
i tko trpi uboštvo na toj tvrdoj slamici.
To otajstvo čuj, čuj
i k jaslicam pristupljaj. Pristupljaj!“*

Poštovane i drage sestre i braćo u Kristu!

Otajstvo podrte štalice i tvrde slamice poziv je kroz
sve vjekove da u plaču Božjeg sinčića osluhnemo va-
paje nepreglednog mnoštva potrebnika s periferija
našeg unutarnjeg i vanjskog svijeta. Bila nam svetko-
vina Božića poticaj da u njihovim zjenama prepo-
znamo Suca svega svijeta.

Čestit Božić
i blagoslovljena 2022. godina!

Doživotno zavjetovane redovnice i redovnici u Hrvatskoj tijekom 2022. godine

Milosrdne sestre sv. Križa
s. Elizabeta Koščak SCSC
Župa Presvetog Trojstva, Ždale
Varaždinska biskupija
28. svibnja 2022. godine, Đakovo

Milosrdne sestre sv. Križa
s. Kristina Lovreković SCSC
Župa Duha Svetoga, Požega
Požeška biskupija
28. svibnja 2022. godine, Đakovo

Milosrdne sestre sv. Križa
s. Rita Ljevar SCSC
Župa svete Katarine, Gaj
Požeška biskupija
28. svibnja 2022. godine, Đakovo

Milosrdne sestre sv. Križa
s. Josipa Pavla Jakić SCSC
Župa Svetog Nikole biskupa, Sikirevci
Đakovačko-osječka nadbiskupija
28. svibnja 2022. godine, Đakovo

Karmelićanke Božanskog Srca Isusova
**s. M. Suzana Terezija od žedajućeg
 Srca Isusova (Kerhenaj) CDCJ**

Župa sv. Terezije Avilske, Bjelovar
 Bjelovarsko-križevačka biskupija
 8. prosinca 2022., Hrvatski Leskovac

Karmelićanke Božanskog Srca Isusova
**s. Marija Lucija od Presvete
 Euharistije (Eršek) CDCJ**

Župa sv. Nikole biskupa, Bistra
 Zagrebačka nadbiskupija
 8. prosinca 2022., Hrvatski Leskovac

Karmelićanke Božanskog Srca Isusova
**s. Iva Marija od Srca Isusova i
 Marijina (Baković) CDCJ**

Župa sv. Mihovila, Tomislavgrad (BiH)
 Mostarsko-duvanjska biskupija
 8. prosinca 2022., Hrvatski Leskovac

Sestre Dominikanke kongregacije
 svetih anđela čuvara
s. Manes Puškarić OP

Župa sv. Ivana Nepomuka, Vrbovsko
 Riječka nadbiskupija
 7. kolovoza 2022., Korčula

Franjevke od Bezgrješne
s. Mirna Bilandžić

Župa Sv. Ivana Krstitelja,
Dicmo Gornje – Krušvar,
Splitsko-makarska nadbiskupija
1. listopada 2022., Šibenik

Kćeri Srca Isusova
**s. Kristina Marija od Isusa
(Zeković)**

Župa sv. Blaža, Zagreb
Zagrebačka nadbiskupija
11. lipnja 2022., Marija Bistrica

Karmel – Marija Bistrica
**s. M. Elizabeta od Milosrdnog Isusa
(Piplica) OCDS**

Župa Presvetoga Srca Isusova, Potoci (BiH)
Mostarska-duvanjska biskupija
11. lipnja 2022., Marija Bistrica

Benediktinski samostan Svete Marije,
Zadar

s. M. Pavlina Žufika OSB

Župa Uznesenja BDM, Molve
Varaždinska biskupija
29. svibnja 2022., Zadar

Hrvatska salezijanska provincija

Janko Belina SDB

Župa sv. Ane, Zagreb – Rudeš
Zagrebačka nadbiskupija
27. kolovoza 2022., Zagreb

Hrvatska salezijanska provincija

Mario Matijević SDB

Župa sv. Ilije proroka, Novi Šeher, BiH
Vrhbosanska nadbiskupija
27. kolovoza 2022., Zagreb

Hrvatska salezijanska provincija

Danijel Nejašmić SDB

Župa Presvetog Srca Isusova, Split
Splitsko-makarska nadbiskupija
27. kolovoza 2022., Zagreb

Hrvatska salezijanska provincija

Ivo Šokčić SDB

Župa BDM Majke Crkve, Subotica (Srbija)
Subotička biskupija
27. kolovoza 2022., Zagreb

Hrvatska pokrajina Družbe Isusove

p. Alan Modrić SJ

Župa sv. Petra, Zagreb
Zagrebačka nadbiskupija
2. veljače 2022., Rim

Hrvatska pokrajina Družbe Isusove

p. Mikolaj Martinjak SJ

Župa Sv. Vida, Vrbovec
Zagrebačka nadbiskupija
21. rujna 2022., Zagreb

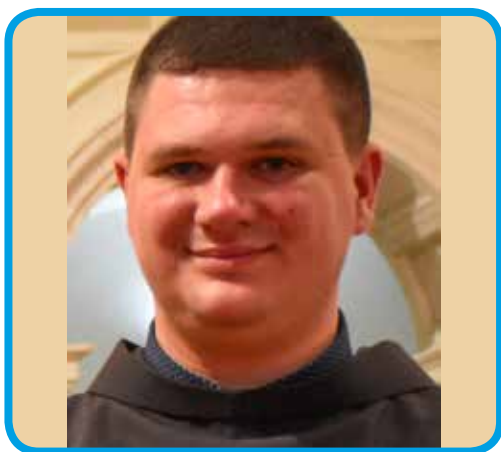

Franjevačka provincija Presvetog

Otkupitelja – Split

fra Stipe Buljan OFM

Župa Gospe Sinjske, Sinj
Splitsko-makarska nadbiskupija
18. rujna 2022., Sinj

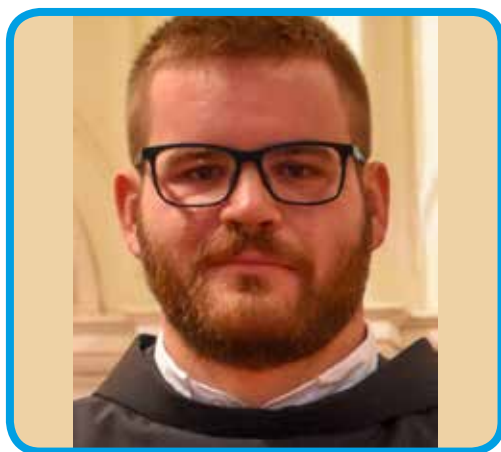

Franjevačka provincija Presvetog

Otkupitelja – Split

fra Josip Jurić Šolto OFM

Župa Gospe Sinjske Sinj
Splitsko-makarska nadbiskupija
18. rujna 2022., Sinj

Hrvatska dominikanska provincija

fr. Bonifacije Franjo OP

Župa sv. Martina biskupa, Virje

Varaždinska biskupija

5. kolovoza 2022., Zagreb

Hrvatska dominikanska provincija

fr. Drago Ferencek OP

Župa sv. Križa, Ljubljana (Slovenija)

Ljubljanska nadbiskupija

5. kolovoza 2022., Zagreb

Družba Duha Svetoga

p. Josip Brnjić CSSp

Župa sv. Ludwiga, Nürnberg (Njemačka)

Bamberška nadbiskupija (Njemačka)

12. lipnja 2022., Mombasa (Kenija)

Sinovi Bezgrješnog Začeca
o. Krunoslav Crkvenac CFIC
Župa Svetog Trojstva, Daruvar
Požeška biskupija
1. listopada 2022., Kutina

Hrvatska kapucinska provincija
fra Mišo Miho Biskup OFMCap
Župa sv. Mihajla, Lapad
Dubrovačka biskupija
17. rujna 2022., Dubrovnik

Družba misionara Krvi Kristove
p. Karlo Mario Petrović CPPS
Župa Snježne Gospe, Selci Đakovački
Đakovačko-osječka nadbiskupija
7. listopada 2022., Prozorje

foto: s. Benediktra Boškić

Sjednica Povjerenstva za predškolski odgoj pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine

(Sarajevo, 7. prosinca 2022.)

Povjerenstvo za predškolski odgoj pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održalo je 7. prosinca 2022. godine svoju *online* sjednicu pod predsjedanjem voditeljice Povjerenstva s. Benedikte Boškić FDC. Sjednici su nazočile članice Povjerenstva: s. Dijana Andrić MVZ i s. Ivana Markotić SSFCR.

Na sjednici su članice Povjerenstva dogovorile održavanje susreta u pedagoškoj 2022./2023. godini. Jednodnevni stručni seminar održat će se u lipnju 2023. godine u samostanu karmelićana na Buškom jezeru. Za predavača i voditelja stručnog susreta predložen je o. Viktor Grbeša OCD, logoterapeut.

Duhovna obnova planira se održati u listopadu ili studenom 2023. godine. U nastavku sjednice pod točkom razno, sestre su razgovarale o iskustvima u radu s predškolskom djecom. (KVRPP BiH)

foto: KVRPP BiH

Posjet kontemplativnim zajednicama (Sarajevo / Brestovsko, 12. prosinca 2022.)

Članovi Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica u zajedništvu s predsjednicom Konferencije s. Željkom Dramac SSFCR, posjetili su 12. prosinca 2022. godine sestre karmelićanke u samostanu Bezgrješne Kraljice Karmela u Sarajevu i sestre klarise u samostanu sv. Klare u Brestovskom u povodu nadolazećih božićnih blagdana. To su jedine dvije kontemplativne zajednice u Bosni i Hercegovini.

U predbožićnom susretu s klauzur-nim redovnicama, koji datira od 2010. godine, članovi redovničke Konferencije zanimali su se za život i djelovanje sestara, osobito o motivima ulaska u kontemplativnu zajednicu onih najmlađih.

Svim sestrama zaželjeli su blagoslovljen Božić te da svjetlo Božića prati i obasjava njihove staze i zajednički život. Sestre karmelićanke i klarise izrazile su svoju radost i zahvalnost na bratskoj pozornosti i zanimanju.

Nakon posjeta kontemplativnim zajednicama uslijedilo je druženje i tjelesna okrepa u samostanu sestara Služavki Malog Isusa u Gromiljaku. (KVRPP BiH)

foto: KVRPP BiH

Sestra Željka Dramac,
*predsjednica Konferencije viših redovničkih
poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine*

Čestitka

povodom svetkovine Rođenja Gospodnjega
Sarajevo, 25. prosinca 2022.

*„Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir
ljudima, miljenicima njegovim“ (Lk 2,14)*

Draga braćo, drage sestre svih redovničkih zajednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine!

O, da se sav svijet ujedini u ovoj pjesmi anđela, radosno kličući Bogu, svome Spasitelju i Otkupitelju! Da oružje utihne na Božić, da utihne zauvijek! Moleći za mir suosjećamo s narodom Ukrajine i sa svim ljudima koji će Božić dočekati promrzli, u mraku, gladni, ožalošćeni i zabrinuti za sutrašnji dan. „Glad u svijetu bi nestala da se oružje ne proizvodi godinu dana“, kazao je početkom prosinca Papa osvrćući se na rat u Ukrajini i osuđujući industriju oružja.

Mnogi će i u našoj sredini biti nemirni, opterećeni i ovoga Božića zbog nepravde, diskriminacije, siromaštva, bolesti... Mnoge sestre i braća u našim zajednicama trpe bolest i nemoć, noseći i druge terete života.

Molili smo u liturgiji došašća „da nas zemaljske brige ne smetu dok hodimo ususret Sinu Božjemu“. Nije li Sin Božji došao u takav svijet?! Emanuel – Bog s nama, došao je biti s nama u našim zemaljskim brigama i životnim borbama. Radosna je to vijest spasenja za sve ljude. Po njemu, svome Sinu, Bog nam otkriva svoj plan za čovječanstvo.

Njegova riječ daje nam nadu u nove odnose među ljudima, u novi svijet u kojemu „narod više neće dizat mača protiv naroda nit se više učit ratovanju“. U kojemu ćemo „mačeve prekovati u plugove, a koplja u srpove“ (Iz 2,4). Ove riječi, zapisane i na palači Ujedinjenih naroda, ideal su i san, poziv su svemu svijetu, svakom čovjeku. Poziv su i nama koji, iščekujući drugi Kristov dolazak, slavimo Svetkovinu njegova rođenja, već sada živeći kao oni koji su spašeni, kao ‘miljenici’ Božji.

Okupit ćemo se i mi uz jaslce u našim zajednicama, u crkvama i samostanskim kapelama i pokloniti Isusu. Utjelovljena Riječ – Dijete Isus neka ‘razoruža’ naša srca i neka ih mirom svojim ispuni! Neka nas nadahnjuje i vodi u našem ‘zajedničkom hodu’ kroz novu 2023. godinu!

Čestit Božić, Isusovo porođenje!

foto: ŠŠF

Doživotno zavjetovane redovnice i redovnici u BiH tijekom 2022. godine

Školske sestre franjevke Krista Kralja,

Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina

s. M. Vesna Bošnjak

Župa Duha Svetoga, Fojnica
Vrhbosanska nadbiskupija
2. kolovoza 2022., Fojnica

s. M. Andreja Lukenda

Župa sv. Vida mučenika, Barlovc
Banjolučka biskupija
2. kolovoza 2022., Fojnica

Školske sestre franjevke Krista Kralja Provincija Svete Obitelji u Hercegovini

s. M. Dajana Dujmović

Župa sv. Petra i Pavla, Mostar
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2022., Mostar

s. M. Anica Orlović

Župa sv. Ivana Krstitelja, Roško Polje
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2022., Mostar

Školske sestre franjevke Krista Kralja
Provincija Svete Obitelji u Hercegovini

s. M. Katarina Vučić

Župa sv. Paškala, Vitina
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2022., Mostar

Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog

Provincija Majke Divne – Sarajevo

s. M. Antoneta Martić

Župa sv. Ante Padovanskoga, Žepče
Vrhbosanska nadbiskupija
14. kolovoza 2022., Žepče

Red siromašnih sestara sv. Klare, Brestovsko

**s. M. Janja od Srca Isusova i Marijina
(Dragičević)**

Župa sv. Franje Asiškoga, Čapljina
Mostarsko-duvanjska biskupija
11. kolovoza 2022., Brestovsko

**s. M. Brigita od Križa Kristova
(Bošnjak)**

Uznesenja BDM, Ščit – Rama
Vrhbosanska nadbiskupija
11. kolovoza 2022., Brestovsko

Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije
fra Ante Begić

Župa Bezgrešnog začeca BDM, Posušje
Mostarsko-duvanjska biskupija
3. rujna 2022., Široki Brijeg

fra Venancije Malić

Župa Navještenja BDM, Velika Gorica
Mostarsko-duvanjska biskupija
3. rujna 2022., Široki Brijeg

Hercegovačka franjevačka provincija
Uznesenja Blažene Djevice Marije
fra Alojzije Slavko Anđelić

Župa sv. Kate, Grude
Mostarsko-duvanjska biskupija
3. rujna 2022., Široki Brijeg

Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije
fra Vinko Baćak

Župa sv. Mihovila Arkandela, Duvno
Mostarsko-duvanjska biskupija
3. rujna 2022., Široki Brijeg

fra Ante Vukoja

Župa sv. Petra i Pavla, Kočerin
Mostarsko-duvanjska biskupija
3. rujna 2022., Široki Brijeg

Hercegovačka franjevačka provincija
Uznesenja Blažene Djevice Marije
fra Željko Tomić

Župa Bezgrešnog začeca BDM, Posušje
Mostarsko-duvanjska biskupija
3. rujna 2022., Široki Brijeg

Hercegovačka franjevačka provincija
Uznesenja BDM
fra Ante Melhior Mitar
Župa Bezgrešnog začeća BDM, Posušje
Mostarsko-duvanjska biskupija
3. rujna 2022., Široki Brijeg

Franjevačka provincija sv. Križa – Bosna
Srebrena
fra Hrvoje Žabić
Župa sv. Petra i Pavla, Brajkovići
Vrhbosanska nadbiskupija
4. listopada 2022., Sarajevo, Dobrinja

Franjevačka provincija sv. Križa – Bosna
Srebrena
fra Danijel Lukić
Župa sv. Ante Padovanskog, Busovača
Vrhbosanska nadbiskupija
4. listopada 2022., Sarajevo, Dobrinja

Dikasterij za bogoštovlje
i disciplinu sakramenata

Prot. br. 421/22

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

Na prijedlog Uzoritoga Gospodina
Josipa kardinala Bozanića, zagrebačkoga nadbiskupa
dopisom od 8. srpnja 2022.,
na molbu i želje svećenstva i kršćanskih vjernika,
Dikasterij za bogoštovlje i disciplinu sakramenata,
snagom posebnih ovlasti dodijeljenih od
Vrhovnoga Svećenika FRANJE, crkvi Bogu posvećenoj
u čast svetoga Antuna Padovanskoga
u gradu Zagrebu udjeljuje naslov
i uzdiže na dostojanstvo

MANJE BAZILIKE

sa svim pripadajućim pravima i liturgijskim povlasticama,
uz obdržavanje onoga što obvezuje u Dekretu *De Titulo Basilicae Minoris*,
objavljenoga 9. studenoga 1989.

Ono što se ovome protivi, nema nikakvu snagu.

Iz ureda Dikasterija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata,
8. kolovoza 2022.

+

* Artur Roche
Prefekt

+

* Vittorio Francesco Viola, O.F.M.
Nabiskup Tajnik

Proslava 100. obljetnice preminuća službenice Božje M. Krucifikse Kozulić

Slatina, 29. rujna 2022.

Dan preminuća službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić proslavljen je u Župi sv. Josipa u Slatini 29. rujna 2022. godine. Misno slavlje predvodio je vlč. Ljubiša Krmar, župnik Župe sv. Terezije Avilske u Suhopolju.

U propovijedi je predsjedatelj istaknuo veličinu Majke Krucifikse koja se očitovala u služenju siromašnima. Potaknuo je prisutne na zahvalnost Bogu, koji nam je podario Majku Krucifiksu, koja je bila žena puna Boga. „Ona nam je poticaj da i mi kroz služenje najpotrebnijima služimo Bogu.“ Potaknuo je prisutne da poput klesara koji kleše kamen i mi oblikujemo svoju osobnost, svoj život. „Bez molitve to nije moguće. Majka Krucifiksa sav svoj život stavila je u Božju volju“, rekao je. Na kraju misnog slavlja župnik Dragan Hrgić zahvalio je sestrama Družbe Presvetog Srca Isusova na služenju u Župi, a zatim je izmoljena molitva za proglašenje blaženom Marije Krucifikse. Na izlazu iz crkve vjernicima su podijeljene misli Majke Krucifikse s prigodnim uradcima Karitativne grupe *Mima* koja već treću godinu djeluje u Župi, a nadahnjuje se na životu i djelovanju Majke Krucifikse.

Proslavi Dana preminuća prethodila je trodnevica. Priprava se sastojala od molitve krunice, koju su animirale sestre Družbe Presvetog Srca Isusova tekstovima i mislima Majke Krucifikse, te slavlja euharistije. Trodnevnicu je predvodio vlč. Nikola Jušić, župnik Župe bl. Ivana Merza u Slatini. Prvi

dan trodnevnice bio je posvećen obitelji. Kao uzor obiteljskog ozračja u kojem je moguće odrasti i donijeti obilan rod, vlč. Jušić naveo je obitelj Marije Kozulić. Njezina se obitelj znala nositi s teškim nevoljama koje su ih snašle, poput biblijskog Joba. U obitelji je naučila da nije strahota biti raspet, nego je strahota biti kukavica. Ono što ih je držalo jest obiteljska molitva te je Marija Kozulić stasala u osobu koja je imala jaku, žarku i pouzdanu molitvu i odluku da živi za Boga. Drugi dan trodnevnice vlč. Jušić naglasak je stavio na služenje i svjedočenje. U tom je duhu i Marija Kozulić djelovala i bila članica udruge Kćeri Srca Isusova u Trstu, a kasnije i u Rijeci. Iz te udruge nastala je i Družba sestara Presvetog Srca Isusova. Kada bismo pitali Majku Krucifiksu za koje je novce ona prihvatila brigu za siromašnu i napuštenu djecu, za bolesne i nezbrinute u gradu Rijeci i šire, njezin bi odgovor mogao biti samo ovaj: „Velika je plaća vaša na nebesima!“, rekao je vlč. Jušić. Tema trećeg dana trodnevnice bila je poziv i siromaštvo. Službenica Božja Majka Marija Krucifiksa imala je sestre i braću. Neke joj je Bog uzeo (u djetinjstvu su umrli), a neke je ona ostavila da bi se, poput sv. Vinka, mogla posvetiti potrebitima svoga vremena.

Inače, sestre Družbe Presvetog Srca Isusova od 1937. godine sve do danas, po uzoru na svoju Utemeljiteljicu službenicu Božju Majku Mariju Krucifiksu Kozulić, djeluju pastoralno i karitativno u Župi sv. Josipa u Slatini. Spomen na Majku Krucifiksu sestre i vjernici slave svakog 29. u mjesecu kao spomen na njezino preminuće. Tog je dana cjelodnevno klanjanje u Župi na nakanu skorog proglašenja blaženom Majke Krucifikse. (IKA)

Duhovna obnova za djevojke osmih razreda

Đakovo, 1. listopada 2022.

U kući Betanija Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu 1. i 2. listopada 2022. godine održana je duhovna obnova za djevojke osmih razreda koje su stigle iz Privlake, Rokovaca, Andrijaševaca, Sibinja, Krajačića i Našica.

Tema obnove bila je *Na svetost pozvani*, a vodila ju je s. Rafaela Jozić SCSC zajedno sa s. Marijanom Šučom SCSC, s. Antonijom Barišić-Jaman SCSC i s. Gabrijelom Teom Damjanović SCSC. Tijekom duhovne obnove djevojke su se upoznale s raznim primjerima svetaca, u njihovom svjetlu promišljale o vlastitom životu te međusobno dijelile životna iskustva. Obilazeći dijelove samostana upoznale su i povijest Družbe Milosrdnih sestara sv. Križa kao i blaženice: s. Ulriku Nisch SCSC, majku Mariju Tereziju Scherer SCSC i s. Zdenku Schelingovu SCSC. (IKA)

Održan 23. susret Prijatelja Maloga Isusa

Štitar, 1. listopada 2022.

Godišnji 23. susret Prijatelja Maloga Isusa Sarajevske provincije Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije održan je 1. listopada 2022. godine u župnoj crkvi sv. Mateja u Štitaru. Susret pod geslom: *Obitelj pod okriljem Djeteta Isusa* okupio je oko 120 članova te laičke udruge kao pridruženih članova Služavki Maloga Isusa.

Program je po dolasku u župnu crkvu u Štitaru započeo blagoslovom hodočasnika i pobožnošću Djetetu Isusu. U ulaznoj procesiji prije mise, uz župnika su s upaljenim svi-

jećama najmlađi Prijatelji Maloga Isusa došli do povijesnih jaslica, koje su za tu prigodu donesene iz stare štitarske crkve i položene do oltara. Nakon što su do jaslica položili 12 upaljenih svijeća u čast 12 godina Isusova djelovanja i jednu svijeću za sve pokojne članove Prijatelja Maloga Isusa, slijedilo je misno slavlje koje je predvodio domaći župnik Pavao Madžarević. Pozdravnu riječ na početku mise uputila je s. M. Anđelina Perić SMI, vrhovna savjetnica Prijatelja Maloga Isusa. Kako je Crkva toga dana slavila blagdan sv. Male Terezije od Djeteta Isusa, župnik Madžarević u prigodnoj homiliji povezo je geslo toga susreta, *Obitelj pod okriljem Djeteta Isusa*, sa životom sv. Male Terezije, njezinim zdravim i dobrim odgojem u svojoj obitelji, koja je također proglašena svetom, te sa životom nadbiskupa Stadlera, njegovih duhovnih kćeri Služavki Maloga Isusa i članova Prijatelja Maloga Isusa. Govoreći o sv. Maloj Tereziji, koja je s 15 godina stupila u Karmel s odlukom „Hoću ljubiti Isusa kako ga nitko nikada nije ljubio“, pojasnio je kako je bila odvažna, hrabra, živahna, vesela, bezuvjetno voljna služiti Bogu. Naglasio je kako je ta mala svetica koja je živjela tek 24 godine htjela biti dijete – pred Bogom otvorena, slobodna priznati da sve očekuje od Boga bez pridržaja, živjela je radikalno, cjelovito, imala zadivljujuću svijest o poslanju... Ustvrdio je da je slično živio i nadbiskup Stadler, utemeljitelj Družbe sestara Služavki Maloga Isusa.

U drugom dijelu programa, okupljenim članovima Prijatelja Maloga Isusa oko jaslica, župnik Madžarević održao je prigodnu meditativnu molitvu na temu Isusova rođenja, a potom su obnovili svoja obećanja i stavili se pod zaštitu Djeteta Isusa. (IKA)

Primanje u novicijat i postulat franjevki Bosansko-hrvatske provincije

Kloštar Ivanić, 1. listopada 2022.

U samostanskoj kapeli Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije u Kloštru Ivaniću upriličen je 1. listopada 2022. godine obred primanja u novicijat i postulat. Postulantica Mateja Mihaljević započela je godinu novicijata, a kandidatice Lucija Jelić i Ivana Džeko postulat.

Obred nakon molitve *Srednjeg časa* predvodila je s. Željka Dramac SSFCR, provincijalna poglavarica. Ovaj događaj uvijek je iznimno dirljiv pripravicama, ali i drugim sestrama koje se zasigurno prisjete svojih prvih koraka u redovništvu.

Postulantica Mateja zatražila je od franjevačke redovničke zajednice „da upozna [redovnički] način života kako bi mogla slijediti Krista po uzoru siromašnog i poniznog sv. Franje“. Zatim joj je s. Željka zaželjela dobrodošlicu u njihovo sestринство potaknuvši je pritom da kroz predstojeću godinu još dublje upozna svoj poziv, da bolje upozna način života njihove Družbe i njezin identitet kako bi ga upoznavajući i sama prigrčila. Kazala je i da će je sestre pratiti na tome putu i provjeriti njezinu prikladnost, kako i stoji u Konstitucijama. Uručila joj je *tau* – vidljivi znak pripadnosti Družbi. Obratila se također novim postulanticama Luciji i Ivani čestitajući im na odluci kojom započinju novo razdoblje formacije. Povjerala ih je u ruke odgojiteljice, ali i sestrama u zajednici ističući da je zajednica povlašteno mjesto odgoja te pozvala sestre da odgajaju ponajprije primjerom vlastitoga života. U zajednici se događa inicijacija, uvođenje u

napor, ali i radost življenja zajedno. U zajednici učimo prihvaćati jedna drugu u našoj različitosti, s pozitivnim karakteristikama kao i našim granicama (usp. VC, 67). To učenje ne prestaje, ono je trajno, cjeloživotno. (s. Anđelina Ivančić SSFCR)

Premijera filma *Svitanje u Kalkuti*

Zagreb, 5. listopada 2022.

Film o Majci Tereziji *Svitanje u Kalkuti* premijerno je prikazan u Hrvatskoj 5. listopada 2022. godine u zagrebačkom kinu *Metropolis*.

Djelo španjolskog redatelja Joséa Marije Zavale donosi niz svjedočanstava ljudi čiji je život dotaknula Majka Terezija iz Kalkute – među njima govori svećenik iz Butana kojemu je svetica pomogla otkriti vlastiti duhovni poziv, bivša djelatnica klinike koja je vršila pobačaje i koja se pomoću Majke Terezije obratila te majka i supruga koja pripisuje Majci Tereziji uspješno liječenje njezina supruga od karcinoma. Film je prožet isječcima javnih obraćanja svete u kojima naglašava nepovredivo dostojanstvo čovjeka od začeca do prirodne smrti. Kako navodi produkcijska kuća *Infinito+1*, koja film donosi u Hrvatsku: „Ono u čemu nas sveta Terezija iz Kalkute poučava jest spoznaja da je glavni grad Indije i danas posvuda prisutan. I u vašem gradu postoji jedna Kalkuta u kojoj ljudi žive loše i potrebna im je Ljubav (pisano velikim Lj).“

Na hrvatskoj premijeri bile su predstavnice Misionarki ljubavi – družbe koju je Majka Terezija osnovala 1950. godine. Među prvim su gledateljima bili i članovi humanitarne udruge *Savao* te predstavnici Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj. (IKA)

Kapitul Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda

Samobor, 5. listopada 2022.

Izvanredni kapitul Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda održan je 5. i 6. listopada 2022. godine u kući susreta Tabor u Samoboru. Kapitul je održan pod predsjedanjem provincijala fra Milana Krište OFM. Na kapitolu je sudjelovao i generalni definitor za slavenske zemlje fra Konrad Cholewa OFM te delegat generalnog ministra za provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri i Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Domagoj Runje OFM.

To je povijesni kapitul jer se izvanredni kapitolu ne održavaju često već samo kada je potrebno riješiti pitanja od neke veće važnosti. U čitavom Redu manje braće već se desetljećima nameće potreba prestrukturiranja provincija i međuprovincijalne suradnje zbog smanjenja broja braće i visoke starosne dobi braće u provincijama.

S obzirom na Južnoslavensku konferenciju provincijalnih ministara, prvi korak prestrukturiranja provincije odnosi se na Franjevačku provinciju sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri. Zadaća je tog Izvanrednog kapitula raspraviti o mogućnosti suradnje Provincije sv. Ćirila i Metoda s Franjevačkom provincijom sv. Jeronima te razmotriti mogućnost da Franjevačka provincija sv. Jeronima postane kustodija ovisna o Hrvatskoj franjevačkoj provinciji. Prema Generalnim statutima Reda manje braće, konačna odluka pripada Generalnom ministru, ali on prije nego što donese konačnu odluku želi čuti mišljenje i prijedlog braće tih dviju provincija, koji se mogu donijeti jedino na provincijalnim kapitolima. Članovi Franjevačke provincije sv.

Jeronima su na svome kapitolu ove godine izrazili želju da postanu kustodija ovisna o Hrvatskoj franjevačkoj provinciji. Na kapitolu svoju odluku i prijedlog moraju donijeti i braća provincije sv. Ćirila i Metoda.

Održana su dva predavanja. Fra Milan Krišto OFM iznio je prikaz dosadašnjeg hoda Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara prema Franjevačkoj provinciji sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri. Fra Ratko Radišić govorio je o prestrukturiranju provincija u Redu i Južnoslavenskoj konferenciji. Nakon izlaganja uslijedila je rasprava te je kapitul dao suglasnost da Franjevačka provincija sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri postane kustodija ovisna o Hrvatskoj franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda. (IKA)

Predstavljene knjige o fra Bonifaciju Peroviću OFM

Zadar, 7. listopada 2022.

U zadarskom franjevačkom samostanu sv. Frane predstavljene su 7. listopada 2022. godine dvije knjige vezane za život i rad poznatog zadarskog franjevca, fra Bonifacija Perovića OFM, koji je veći dio života proveo kao emigrant.

Jedna knjiga je ponovljeno prošireno izdanje radova sa znanstvenog skupa koji je o njemu 1997. godine održan u Zadru. Druga je pretisak knjige *Komunizam*, koju je on napisao još 1938. godine i u kojoj je prorekao sudbinu ruskog boljševizma. Izdavači su njegovi nećaci Krsto i Tomislav Perović. Knjige su predstavili: izv. prof. dr. Vladimir Lončarević, doc. dr. Ivan Čulo i prof. dr. Serdo Dokoza. Sudionike je uime Franjevačke provincije i kao gvardijan samostana pozdravio fra Stipe Nosić OFM. (IKA)

Duhovna obnova za mlade na zagrebačkom Svetom Duhu

Zagreb, 7. listopada 2022.

U organizaciji Centra za promicanje duhovnih zvanja franjevac konventualaca, na Svetom Duhu u Zagrebu od 7. do 9. listopada 2022. godine održana je duhovna obnova za mlade. Duhovnu obnovu vodio je voditelj Centra fra Stjepan Brčina OFMConv u suradnji s Evangelizacijskom zajednicom *Sveti Duh* te s fratrima Samostana Svetoga Duha. Sudionici su se upoznavali s osnovnim istinama katoličke vjere u obliku nove evangelizacije: kroz kateheze, svjedočanstva, igrokaze te aktivno sudjelovanje. Cilj je duhovne obnove razvijanje osobnoga iskustva Boga kod polaznika te na taj način zadobivanja milosti intelektualne i egzistencijalne spoznaje živoga Boga za njihovu svakodnevnicu, ulivenu po Duhu Svetomu. (IKA)

Susret duhovnih zvanja

Stari Jankovci, 9. listopada 2022.

Na poziv župnika vlč. Mate Špoljara, u Starim Jankovcima okupilo se 9. listopada 2022. godine sedam časnih sestara rodom iz te župe.

Na susretu su sudjelovale dvije članice Hrvatske provincije Marijinih sestara Čudotvorne medaljice: s. Samuela (Pava) Markanović, provincijalna poglavarica, i s. Ivana (Janja) Vidoš, savjetnica generalne poglavarice, kućna poglavarica zajednice u Blaškovcu, vjeroučiteljica u školi i župna suradnica u raznim službama u Župi sv. Benedikta u Blaškovcu, voditeljica duhovnih obnova i magistra novakinja.

Pet je bilo sestara iz Hrvatske provincije Milosrdnih sestara sv. Križa: s. M. Emanuela (Nada) Kvesić, provincijalna savjetnica i povjerenica za sinodsko savjetovanje Đakovačko-osječke nadbiskupije; s. Zdenka (Milica) Andrić, na službi u ekonomatu đakovačkoga samostana i članica Nadbiskupijskoga povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji; s. Marija Stela (Ružica) Filipović, nastavnica Hrvatskoga jezika na Isusovačkoj klasičnoj gimnaziji s pravom javnosti u Osijeku; s. Viktorija (Lidija) Šimić, učiteljica engleskoga jezika u Račinovcima, Ceriću i Marincima, pomaže u župnoj katehezi i vođenju liturgijskoga pjevanja, povjerenica je za ustanove posvećenoga života Đakovačko-osječke nadbiskupije te predstavnica hrvatskoga redovništva na europskoj razini u borbi protiv trgovine ljudima; s. Doroteja (Kristina) Krešić, odgojiteljica kandidatice i postulantica u Đakovu i provincijalna povjerenica za pastoral duhovnih zvanja.

Zbog neodgodivih obveza nisu mogle sudjelovati na susretu s. Lidija Turić SCJ, tajnica i savjetnica Družbe, poglavarica zajednice u Rijeci te odgojiteljica kandidatice i postulantica i s. Ivana Mara Sarić CDCJ, ekonomica zajednice u Hrvatskom Leskovcu.

Od svećenika, koji su rodom iz Jankovaca, bili su ovaj put samo molitvom i duhom prisutni na susretu: preč. Luka Blažević, časni kanonik i župnik u Ličkom Osiku; fra Vladimir Vidović OFMConv, voditelj Pučke kuhinje na zagrebačkom Svetom Duhu; vlč. Marijan Markanović, svećenik Sarajevske nadbiskupije i vlč. Ivan Kisegi, trajni đakon. (IKA)

Salezijanski kandidati posjetili Stepinčev Karmel

Brezovica, 9. listopada 2022.

Pod vodstvom don Mladena Delića SDB budući mladi salezijanci posjetili su 9. listopada 2022. godine Karmel u Brezovici. To su bili: Rikardo Dadić iz Stuttgarta, Mateo Marić i Karlo Kvasnička iz Zagreba, Jure Radić iz Knina i Dinko Klinec iz Varaždina te bogoslov Mario Majstorović SDB.

Posjet je primio hodočasnički karakter jer već godinama salezijanski kandidati hodočaste sestrama karmelićankama u Brezovicu. U srdačnom razgovoru mladi su se zanimali za život u Karmelu. Susret je završio preporukom mladih salezijanaca u molitve sestara, a također salezijanskom molitvom Majci Božjoj koju je predvodio don Mladen. (IKA)

Franjevački bogoslovi posjetili franjevce u Slavoniji

Slavonski Brod, 14. listopada 2022.

Pedesetak bogoslova zajedno s njihovim odgojiteljima iz triju franjevačkih provincija, zagrebačke, zadarske i mostarske, stiglo je 14. listopada 2022. godine u popodnevnom satima na prvu postaju hodočašća u franjevački samostan Slavonski Brod.

Po dolasku, s poviješću franjevac a i franjevačke crkve Presvetog Trojstva upoznao ih je fra Ante Perković OFM. O cilju njihova hodočašća, tijekom kojeg planiraju ovih dana pohoditi franjevački samostan u Iloku, Tvrđu u Osijeku, konkatedralu u Osijeku, Đakovačko-osječku prvostolnicu te franjevački samostan u Našicama, odgojitelj franjevačkih bogoslova sv. Ćirila i Metoda fra

Franjo Vuk OFM rekao je kako im je želja i na taj način povezati sve bogoslove triju provincija koje već jesu prijateljske. Dodao je kako ih ovaj susret obogaćuje na putu zajedništva i osnaženja njihove franjevačke karizme. (IKA)

Suživot s Milosrdnim sestrama sv. Križa

Lipik, 14. listopada 2022.

Djevojke iz Požeške biskupije otvorile su vrata samostana Milosrdnih sestara sv. Križa u Lipiku od 14. do 16. listopada 2022. godine.

Večernji susret prvog dana uz euharistijsku okrpju proveli su podno Križa, u klanjanju i razmatranju pet rana Kristovih. Drugi dan suživota u dopodnevnom satima osluškivali su poticaje Duha Svetoga i njegovu važnost u našim životima u vremenu molitve, ali i u radnim dužnostima, dok je popodnevno vrijeme bilo u znaku molitve *Križnog puta* na Kalvariji u gradu Pakracu. Klanjanjem su završile dan ispunjen molitvom, nagovorom, radom, igrom, pjesmom, zajedništvom, susretima i razgovorima...

Nedjelju su započele *Jutarnjim hvalama* te euharistijskim slavljem u župi sv. Franje Asiškog, Lipik, a zatim i u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije, Pakrac.

U tim danima djevojke su imale priliku susresti se sa sestrama, zagledati se u sebe same i okrenuti se svom odnosu s Bogom, vidjeti u kakvom je stanju duša tog trenutka, osluškivati što Gospodin traži, pita i odgovara. (IKA)

Posjet vrhovnog poglavara Salezijanske družbe don Angela Fernandez Artimea SDB

Zagreb, 15. – 16. listopada 2022.

Vrhovni poglavar Salezijanske družbe don Angel Fernandez Artime SDB boravio je u Zagrebu 15. i 16. listopada 2022. godine kako bi sa salezijancima, Salezijanskom obitelji i salezijanskom mladeži obilježio 100 godina salezijanske prisutnosti u Zagrebu i 50. godišnjicu osnutka Hrvatske salezijanske provincije Svetog Ivana Bosca.

Tijekom subotnjeg jutra vrhovni poglavar na Knežiji susreo se sa salezijancima. Don Tihomir Šutalo SDB, provincijal Hrvatske salezijanske provincije, kratko je predstavio trenutno stanje provincije. Don Angel Fernandez Artime SDB salezijancima je govorio o Družbi u svijetu i odgovarao na njihova pitanja.

Mladi iz salezijanskih zajednica okupili su se istoga dana popodne na Gornjem Gradu. Na Kaptolu ih je pozdravio mons. Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački. Mladi su šetnjom stigli do crkve Svetog Martina u Vlaškoj ulici, mjesto na kojemu su salezijanci 1922. godine započeli djelovati u glavnom gradu Hrvatske. Kratkim govorima i molitvom završen je program u Vlaškoj ulici odakle su se mladi uputili u svetište Svete Mati slobode. Dolaskom na Jarun počeo je susret Salezijanske mladeži s vrhovnim poglavarom.

U prigodnom programu don Angel Fernandez Artime SDB razgovarao je i odgovarao na pitanja mladih. Duhovnost, moral, egzistencija i mnoge druge teme provukle su se kroz večer u razgovoru s vrhovnim poglavarom kojega su mladi pozorno slušali. Tijekom večeri umjetnica Eva Vukina slikala

je sliku namijenjenu vrhovnom poglavaru. Nakon salezijanske ‘riječi za laku noć’ večer je završena klanjanjem.

Nedjeljno jutro bilo je namijenjeno susretu sa salezijanskom obitelji koja u Hrvatskoj salezijanskoj provinciji ima pet grana. Salezijanci (SDB), sestre Kćeri Marije Pomoćnice (FMA), Udruženje salezijanaca suradnika (SSCC), Udruženje Marije Pomoćnice (ADMA) i Don Boscovi bivši učenici i učenice (EX.DB) susreli su vrhovnog poglavara u bratskoj atmosferi. Vrhunac dvodnevnog programa bilo je misno slavlje u crkvi Svete Mati slobode koje je predvodio don Tihomir Šutalo SDB, provincijal Hrvatske salezijanske provincije, a propovijedao je vrhovni poglavar koji je naglasio: „Ovo je snažna i lijepa prilika zahvaliti Gospodinu za sve što nam je dao u stogodišnjoj prisutnosti u ovom gradu. Važno je zahvaliti Bogu za sve one osobe koje se nam prethodile i omogućile da smo danas ovdje.“

Na kraju misnog slavlja vrhovnom poglavaru uručena je slika koju je večer ranije tijekom programa za mlade naslikala umjetnica Eva Vukina. Slika prikazuje blaženog Alojzija Stepinca koji don Boscu predaje kamen temeljac u kojemu su nacrtane salezijanske crkve na Knežiji, Jarunu i Podsedu. (IKA)

Proslavljena 50. obljetnica dolaska sestara Služavki Maloga Isusa

Sutivan, 23. listopada 2022.

50. obljetnica dolaska sestara Služavki Maloga Isusa Splitske provincije sv. Josipa u Sutivanu proslavljena je 23. listopada 2022. godine svečanim misnim slavljem, koje je predvodio hvarski biskup Ranko Vidović.

Biskup je u homiliji istaknuo kako molitva onog koji u poniznosti Bogu služi svim srcem svojim prodire kroz oblake i dopire do Boga. Bog gleda na čistoću srca, na iskrenu i čistu nakanu. Zahvalio je sestrama za njihovo svjedočenje za Isusa kroz požrtvornu ljubav prema starijim i bolesnim osobama, za sve dobro koje su učinile i čine u župi Sutivan i u tom mjestu i to iz čiste ljubavi i bez računice. Istaknuo je kako je njihova prisutnost u Hvarskoj biskupiji Božji blagoslov za izgradnju Crkve. Zaželio im je da hrabro nastave to djelo ljubavi.

Prije završnog blagoslova, provincijalna savjetnica i tajnica s. Maneta Mijoč SMI u ime Provincije uputila je pozdrave i iznijela presjek djelovanja sestara Služavki Malog Isusa u samostanu u Sutivanu kroz 50 godina. U ime nazočne provincijalne poglavarice s. Terezije Pervan pozdravila je biskupa Vidovića i zahvalila Gospodinu za sve dobro koje je Hvarska biskupija učinila za sestre, za dobru suradnju s njim i njegovim prethodnicima. Pozdravila je sutivanskog župnika don Jakšu Rubinića i zahvalila na izvrsnoj suradnji sa sestrama, te zahvalila župnicima koji su bili prije njega.

U izlaganju je s. Maneta podsjetila da je prvi vrhbosanski nadbiskup sluga Božji Josip Stadler osnovao 24. listopada 1890. godine Družbu sestara Služavki Malog Isusa sa svrhom da sestre služe Malom Isusu u Crkvi, siromašnim, napuštenim i bolesnim starcima i bolesnicima, nejakoj siročadi, napuštenoj i bolesnoj djeci. Dalmatinski biskupi bili su Stadlerovi prijatelji. Stadler je bio na otoku Hvaru u svibnju 1897. godine kada je posjetio i hvarskog biskupa. Na molbu župnika iz Supetra don Mihe Pušića i župnika iz Selca don Slavka Štam-

buka, Stadler je 1917. godine poslao sestre da u Supetru i u Selcima za vrijeme prvog svjetskog rata vode pučke kuhinje i dvore ranjenike. U Družbi sestara Služavki Malog Isusa do sada je bilo 30 sestara podrijetlom s otoka Brača i 6 s otoka Hvara.

Sestre Služavke Malog Isusa djeluju u dva samostana na otoku Braču: u Pučišću i u Sutivanu. U medicinskoj i njegovateljskoj službi starica i staraca radilo je 38 sestara, neke duže, a neke kraće vrijeme. Sestre su u samostan primile kao duhovne asistente dvojicu svećenika don Mirka Matulića, koji je u samostanu preminuo 16. svibnja 2006. godine, te don Petra Doljanina, koji je tu službu obnašao jedanaest godina, do smrti 3. studenoga 2021. godine. Sestre u župi Sutivan više godina vode crkveno pjevanje, kao i danas, uz povremene prekide. Pomažu u župnoj katehezi i pripremi djece za prvu pričest, za liturgijska slavlja velikih blagdana i patrona župe, osobito za Veliku Gospu i sv. Roka. U župi su aktivni i vanjski suradnici sestara Služavki Malog Isusa, članovi društva Prijatelja Maloga Isusa.

U samostanu su tijekom 50 godina održane brojne duhovne vježbe, seminari, sastanci, duhovne obnove za sestre iz Provincije, za kandidatice i sestre juniorke, vjeroučiteljice, poglavarice. Blagodati tog samostana osjetile su brojne grupe djevojaka s Brača i izvan njega, osobito iz župa Splitsko-makarske nadbiskupije, u kojima djeluju sestre Služavke Malog Isusa dolazeći na duhovne obnove i susrete koje su organizirale sestre na razini Provincije. Tu su više puta bile i duhovne obnove za vanjske suradnike sestara Prijatelje Malog Isusa s područja cijele Provincije. U samostanu u Sutivanu kroz ovih pedeset godina živjele su i djelovale 62 sestre, a danas

u zajednici 8 sestara požrtvovno služi Bogu i bližnjima. Na kraju je s. Maneta pozvala prisutne da skupa sa sestrama mole za milost novih zvanja kako bi sestre i nadalje svjedočile Božju ljubav u Sutivanu.

Nakon izlaganja s. Manete, župnik don Jakša čestitao je sestrama zlatni jubilej. Zahvalio je za sve dobro koje su svojim životom, molitvom i ljubavlju, koja požrtvovno služi, utkale u ovaj samostan, u župsku zajednicu i mjesto Sutivan. U znak zahvalnosti predao je buket cvijeća vrhovnoj poglavarici s. Mariji i buket provincijalnoj poglavarici s. Tereziji, te umjetničku sliku Gospe od milosti poglavarici samostana s. Mariangeli. (IKA)

Deseta postaja molitvenog hoda ususret obljetnici nadbiskupa Stadlera

Podvinje, 24. listopada 2022.

Deseta postaja molitvenog hoda ususret 180. obljetnici spomena rođenja i krštenja sluge Božjega Josipa Stadlera, prvoga vrhbosanskog nadbiskupa, koja će biti proslavljena 24. siječnja iduće godine, bila je 24. listopada 2022. godine u Župi sv. Antuna Padovanskog u Podvinju.

Jutarnje misno slavlje uz župnika o. Paula Karima CSSp predvodio je župni vikar o. Linus Mbajo CSSp. Predstavljajući život i djelo utemeljitelja Družbe sestara Služavki Maloga Isusa sluge Božjega Josipa Stadlera, s. M. Kristina Adžamić SMI naglasila je kako ju je on osnovao upravo na taj dan, prije 132 godine, odnosno 24. listopada 1890. godine u Sarajevu. „Ovom prigodom uz molitvu za Stadlerovo proglašenje blaženim zahvaljujemo Bogu za milosti koje je udijelio Crkvi i najpotrebnijima u društvu

po djelovanju Družbe sestara Služavki Maloga Isusa“, rekla je uz ostalo s. Kristina. Nadalje je vjernike upoznala sa životom i djelom sluge Božjega Josipa Stadlera, koji je rođen u Slavanskom Brodu, naglasivši kako tim misnim slavljem i molitvom za njegovo proglašenje blaženim osvježavaju spomen na tog duhovnog velikana sveta života. Dodala je kako je njegov život poticaj vjernicima da ga slijede u ljubavi prema Bogu i čovjeku. Zahvalu župniku i vjernicima uputila je na kraju mise s. Pavka Dujmović SMI, poglavarica u samostanu sestara u Brodskom Vinogorju. Župnik Karim čestitao je sestrama rođendan Družbe i poželio im puno Božjeg blagoslova u daljnjem služenju Isusu.

Vjernici su dobili sličice s kratkim Stadlerovim životopisom i molitvom koju su na kraju mise zajedno molili za njegovo proglašenje blaženim. (IKA)

Premijerno prikazan dokumentarni film *Do nebesa nek' se ori o o. Petru Perici SJ*

Zagreb, 24. listopada 2022.

Dokumentarni film *Do nebesa nek' se ori o pjesniku i mučeniku o. Petru Perici SJ* premijerno je prikazan 24. listopada 2022. godine u Zagrebu, u Dvorani *Antun Bauer* Fakulteta filozofije i religijskih znanosti na Jordanovcu.

Otac Petar Perica poznat je u hrvatskom narodu kao autor pjesama *Do nebesa nek' se ori* i *Rajska Djevo, kraljice Hrvata*. Bio je odgojitelj, apostol katoličke mladeži i duhovnik Križarskoga bratstva. Zajedno s još 52 ugledna Dubrovčanina, među kojima je bilo i 7 katoličkih svećenika, o. Pericu su bez suđenja ubili partizani na otočiću Daksi

u noći s 24. na 25. listopada 1944. godine. Strijeljan je i bačen u zajedničku jamu. „Dokumentarni film govori o tom mučeništvu, ali istovremeno slavi Boga kroz život i pjesmu“, rekao je provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove p. Dalibor Renić SJ.

Film je dovršen 2022. godine, a nastao je u koprodukciji Hrvatske pokrajine Družbe Isusove i Laudato Televizije. Redateljica je filma Nada Prkačtin. Veliku zaslugu za snimanje filma ima pokojni p. Roko Prkačtin SJ, autor knjige *O. Petar Perica - pjesnik i mučenik*, koji je zajedno sa snimateljem Danijelom Vorihom posjetio sve lokacije važne za život i rad o. Petra Perice. Otac Roko posvjedočio je da su u zadnjim trenucima idući na strijeljanje svećenici pjevali *Tebe Boga hvalimo*. Prije projekcije filma, dr. sc. p. Ivica Musa SJ održao je kratko predavanje o značenju mučeništva u svim religijama pa tako i u kršćanstvu. (IKA)

Novo vodstvo brezovičkog Karmela

Brezovica, 26. listopada 2022.

Na redovitim izborima kojima je 26. listopada 2022. godine predsjedao zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško u pratnji kancelara preč. Marka Kovača, nakon kanonske vizitacije, izabrano je novo vodstvo Stepinčevog Karmela, a nova priorica je s. Marija Regina od Presvete Euharistije (Ankica Popić).

Sestra Ana Marija od Presvetog Srca Isusova (Ana-Marija Flegar) je subpriorica i prva savjetnica, s. Ilijana Terezija od Karmelske Gospe (Ana Cvetnić) je druga savjetnica, s. Margareta od Presvetog Srca Isusova (Ivančica Leščić) je treća savjetnica, s. Maristela od bl. Alojzija Stepinca (Marija Mustapić) je četvrta savjetnica. (IKA)

Primanje u postulat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

Imotski, 30. listopada 2022.

Četvorica mladića primljena su u postulat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja 30. listopada 2022. godine u samostanskoj i župnoj crkvi Svetog Franje u Imotskom.

Četvorica postulanata, koji prvi puta ulaze u franjevački samostan, provest će narednih 10 mjeseci u samostanu sv. Franje u Imotskom gdje će pobliže upoznati život franjevaca kao i povijest reda i utemeljitelja sv. Franju Asiškog te se tako pripremiti za godinu kušnje – novicijata. Prije početka misnog slavlja magistar postulanata i gvardijan samostana svetog Franje u Imotskom fra Zoran Kutleša OFM prozvao je poimence četvoricu kandidata, koji su pročitali svoju molbu pred fra Markom Mršom OFM, provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Fra Marko je predao postulantima znak *tau*, a zatim predsjedao misnim slavljem.

Postulanti koji su stupili u postulat jesu: Silvio Romac (filijalna zajednica svetog Ivana Krstitelja – Glavice), Dino Božinović (Župa Svih svetih – Hrvace), Filip Nakić (Župa svetog Josipa radnika – Ražine) i Ante Potočki (Župa Gospe van grada – Šibenik). (IKA)

Predavanje br. Jakova od Križa OCD o duhovnom životu, postu i molitvi

Osijek, 4. studenoga 2022.

Holistički pristup čovjeku: važnost duhovnog života, molitve i učinci intermitentnog posta na tijelo bila je tema predavanja o. Jakova od Križa (Milića), dr. med., održanog 4. stude-

noga 2022. godine u organizaciji Hrvatskog katoličkog liječničkog društva (HKLD) Podružnica Osijek i Instituta za novu evangelizaciju *Sv. Ivan Pavao II.* u Nadbiskupijskom vikarijatu u Osijeku.

Predavanju o. Milića, nekadašnjeg člana HKLD-a, nazočili su članovi osječke podružnice HKLD-a i brojni drugi zainteresirani vjernici. Sve prisutne pozdravio je u ime predsjednice Podružnice, doc. prim. dr. Melite Vukšić Polić, dr. med., i u svoje ime duhovnik osječkog HKLD-a prof. dr. sc. Davor Vuković. Predavača je predstavio Ivan Školka, dr. med., tajnik osječke Podružnice te je istaknuo da je brat Jakov, nakon vremena bespriješkornog studiranja na Medicinskom fakultetu u Osijeku, pristupio Redu bosonogih karmelićana, a sada kao novozaređeni đakon djeluje u Splitu.

Započinjući predavanje, br. Jakov je prisutne upoznao sa sv. Ivankom Berettom Mollom i Giuseppeom Moscatijem, liječnicima koji su proglašeni svetima – da bi posvijestio da je „put svetosti ostvariv i da je to cilj kojemu svi trebamo težiti“. Imajući u vidu da se liječnici u svom poslu puno bave temom čovjekova tijela, a premalo temom duha – a svjestan kako se sve više govori o holističkom pristupu čovjeku – predavač je naglasio kako se u svom predavanju odlučio baviti isključivo aspektom čovjekova duha.

Razložio je zatim da svetost i savršenost nisu sinonimi te je uputio na tri redovita puta kršćanskog života. Početnici u kršćanskom životu prolaze put čišćenja, napredni put prosvjetljenja, a savršeni put sjedinjenja. Između ove tri faze postoje dvije prekretnice – tamna noć osjeta i tamna noć duha – rekao je brat Jakov te pojasnio navedene putove, ali i istaknuo kako je svaka osoba drugačija te da Bog

dušu može povesti i drugim putem. Govoreći o tamnoj noći duha, naveo je da simptomi koji je prate mogu biti vrlo slični simptomima depresije, ali bitan razlikovni element jest rast osobe u teologalnim krepostima, o čemu uvijek treba prosuditi duhovnik.

„Da bi osoba rasla na putu kršćanskog života može joj pomoći post, čuvanje pogleda, šutnja, prihvaćanje nepravde, skriveno činjenje dobrih djela te strelovite molitve“, pojasnio je predavač, a zatim posebno istaknuo snagu posta, citirajući sv. Bazilija Velikog: „Post odbija napasti, pomazuje poniznost, on je pratitelj opreznosti i tvorac čistoće. U ratu se hrabro bori, u miru uči smirenosti.“ Govoreći o različitim oblicima posta, istaknuo je intermitentni post koji u različitim oblicima prakticiranja pomaže u snižavanju inzulinske rezistencije, prevenira neurodegenerativne, kardiovaskularne i autoimune bolesti, a pridonosi i poboljšanju radne i verbalne memorije.

U nastavku predavanja, brat Jakov govorio je o molitvi. Prikazao je strukturu karmelske molitve te pojasnio da misaona molitva nije nabranje, već prebivanje u Božjoj prisutnosti. (IKA)

Biskup Škvorčević primio provincijalnu poglavaricu Družbe sestara Kćeri Božje ljubavi

Požega, 4. studenoga 2022.

Biskup Antun Škvorčević primio je u Biskupskom domu u Požegi 4. studenoga 2022. godine provincijalnu poglavaricu Družbe Kćeri Božje ljubavi iz Zagreba s. Gordanu Igrec FDC, u čijoj pratnji je bila vicepostulatorica kauze bl. Jule Ivanišević s. Ozana Krajačić FDC.

Provincijalna je poglavarica izvijestila biskupa o nastojanjima provincije da upozna što šire slojeve vjernika s bl. Julom Ivanišević, rođenoj u današnjoj Požeškoj biskupiji, i da se u tu svrhu prigodom desete obljetnice njezine beatifikacije te 130. obljetnice rođenja proglasi *Godina bl. Jule*, koja bi započela na dan njezina mučeništva, 15. prosinca ove godine, s posebnim programima u njezinoj rodnoj župi Staro Petrovo Selo. Mons. Škvorčević podsjetio je na važnost bl. Jule kao prve proglašene blaženice s područja Požeške biskupije i njezina značenja za pastoral, naglasivši da blaženicima pripada ograničen kult povezan s mjestima njihova života, te da je u tom smislu velika uloga njezine rodne župe i zajednice sestara Kćeri Božje ljubavi.

Zaključeno je da će sestre dostaviti biskupiji prijedlog programa *Godine bl. Jule* te će na temelju toga biti razmotreno na koji će se način Požeška biskupija u njega uključiti.

Sestra provincijalna poglavarica uručila je biskupu knjigu *Blažene Drinske mučenice*, tiskanu o 10. obljetnici njihove beatifikacije, a biskup je provincijalnoj poglavarici darovao monografiju *Požeška Katedrala*, objelodanjenu prigodom 25. obljetnice uspostave Požeške biskupije te knjige o Svetištu Gospe Voćinske i pučki prikaz katedrale. (IKA)

Posjet franjevačkih novaka s Humca imotskom samostanu i postulatu

Imotski, 6. studenoga 2022.

Dvanaestorica franjevačkih novaka triju provincija (sarajevske, mostarske i splitske) smještenih u franjevačkom samostanu na Humcu kod Ljubuškog, sa svojim odgoji-

teljem fra Ivanom Landekom OFM i voditeljem novačkoga zbora fra Markom Bandićem OFM, posjetili su 6. studenoga 2022. godine samostan i postulat u Imotskom. Misno slavlje predvodio je fra Ivan, koji je na kraju homilije pozvao okupljene vjernike da se mole za ovogodišnje novake, ali i za nova duhovna zvanja koja su potrebna narodu kako bi se očuvala višestoljetna vjera toga prostora. (IKA)

Susret braće svih odgojnih zavoda Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

Hrvace, 12. studenoga 2022.

U Hrvacama je 12. studenoga 2022. godine održan susret sve braće iz odgojnih zavoda Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Službeni domaćin bio je Franjevački klerikat, ali je dogovoreno da susret bude u Hrvacama umjesto u Splitu.

Program je započeo molitvom i pjesmom. Nakon toga, uslijedilo je predstavljanje svakog pojedinog odgojnog zavoda i svjedočanstva dvojice bogoslova o vlastitom pozivu. Jutarnji dio programa završio je misom. Provincijal fra Marko Mrše OFM predvodio je misno slavlje.

Provincijal je u svojoj homiliji posebno izrazio radost jer, kako je rekao, vidi na jednom mjestu budućnost Provincije te da, unatoč tome što raste nesklonost svijeta prema Crkvi, još uvijek postoje mladići koji se oduševljavaju Franjinim primjerom nasljeđivanja Isusa Krista. (IKA)

Biskup Škvorčević primio Milosrdnu braću

Požega, 12. studenoga 2022.

U Biskupskom domu u Požegi biskup Antun Škvorčević primio je 12. studenoga 2022. godine generalnog savjetnika fra Josea Augusta Gaspara Louroa, vizitatora Lombardo-venetske provincije Milosrdne braće kojoj pripada i zajednica na Strmcu nedaleko Nove Gradiške i tamošnja Bolnica sv. Rafel.

U pratnji vizitatora bio je fra Giancarlo Lapić, predsjednik Upravnog vijeća bolnice; fra Salvino Zanon, tajnik vizitacije i prior zajednice na Strmcu fra Giovanni Giemula. Biskup Škvorčević istaknuo je značenje djelovanja jedine katoličke bolnice u Hrvatskoj upravo u Požeškoj biskupiji. Vizitator fra Jose Augusto izrazio je zadovoljstvo onim što je vidio u bolnici, napose radom njezina vodstva i djelatnika te pristupom pacijentima. Razgovarali su među ostalim i o nekim otvorenim pitanjima bolnice, među kojima je definiranje njezina statusa s Ministarstvom zdravstva, o modelu njezina financiranja te unaprijeđenju bolničkog dušobrižništva povezanog s karizmom Bolničkoga reda Milosrdne braće.

Biskup je istaknuo kako je o spomenutim pitanjima potrebno razgovarati na razini Biskupske komisije Hrvatske biskupske konferencije za odnos s državom kao sastavnim dijelom provedbe ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske, pri čemu treba imati puno strpljivosti jer se radi o jedinoj katoličkoj bolnici u Hrvatskoj te nitko nema dovoljno znanja ili iskustva o navedenim pitanjima. Mons. Škvorčević je izrazio zahvalnost Lombardo-venetskoj

provinciji za djelovanje braće u Požeškoj biskupiji te za potporu koju pruža Bolnici na Strmcu. (IKA)

Regionalni susret zadarskih franjevac

Zadar, 16. studenoga 2022.

U Samostanu sv. Frane u Zadru održan je 16. studenoga 2022. godine regionalni susret braće Srednje-jadranske regije Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri. Predavanje o temi *Poziv na zahvalnost i 'obnova naše vizije'* održao je župnik Župe Presvetog Srca Isusova u Zadru fra Bojan Rizvan OFM.

Govoreći o zahvalnosti, fra Bojan je istaknuo kako je „poziv na zahvalnost ponajprije ispit savjesti kako bismo sebe vidjeli u istini, da vidimo sebe pozvane te znamo da nismo ovdje kako bismo svoj život osigurali, već zato što želimo biti poslušni Božjem pozivu“. Spomenuo je da je temeljno poslanje svakoga franjevca utjeloviti Božju Riječ te da se Evanđelje treba živjeti u vlastitom bratstvu. Pozvao je braću, prema riječima Generalnog ministra, da u svojim bratstvima, koje ima svoja lica, povijest, opterećenosti i probleme, žive zahvalnost za Božji dar braće. Zatim je govorio o potrebi vizije u bratstvima. Naglasio je kako je potrebno imati 'otvorene oči za bratstvo' ako želimo gledati i promjene unutar samoga bratstva. Dodao je kako je važno ispravno razumijevati stvarne potrebe svoje zajednice te da je svatko pozvan kod sebe mijenjati potrebno. Govoreći o ispravnom odnosu prema zajednici, fra Bojan je istaknuo kako to može imati samo onaj brat „koji se razočarao u svoju vlastitu zajednicu te tako više zajedni-

ca ne predstavlja prostor u kojemu možemo ispuniti sva svoja očekivanja i da je važno ukloniti svaku očaranost kako bi se dogodila zbilja susreta“. Za ispravan odnos u zajednici potrebna je zrela ljubav koja će znati sutrpjeti i iznova se radovati braći s kojima živimo. Pozvani smo izgrađivati svoju zajednicu i to stavljanjem „darovanih talenata u službu zajednice“, istaknuo je predavač. „Naš je primarni projekt Kraljevstvo nebesko. Svi smo pozvani biti vjerodostojni“, rekao je fra Bojan te naglasio da nismo pozvani „pričati o Evanđelju, nego živjeti Evanđelje“. (IKA)

Dan Družbe sestara Franjevki od Bezgrješne

Senj, 20. studenoga 2022.

Ovogodišnji 343. Dan Družbe sestre su proslavile 20. studenoga 2022. godine zahvalnim hodočašćem u Senj. Svečano euharistijsko slavlje u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije predvodio je šibenski biskup mons. Tomislav Rogić.

U homiliji je biskup Rogić predstavio ukratko povijest Družbe sestara Franjevki od Bezgrješne te približio liturgijska čitanja toga dana: „Kroz minulih 343 godine prolazile su sestre razna iskušenja, ali nisu nikada odustale služiti Kristu u bratu čovjeku i svjedočiti svoju vjeru u uskrsnuće. Na taj su način ovaj svijet činili boljim svijetom živeći svoje iščekivanje drugog Kristova dolaska. Svjedočeći Krista uskrslog, njemu se nadajući, prolazile su kušnje ovoga svijeta s molitvom i pouzdanjem u Božju pomoć, Božje vodstvo. Puno, puno puta isprosile su milost Božju da riješi nemoguće, da ih izvede iz opasnosti, da im nadahne novi polet, da im pribroji nove članice koje će nastavi-

ti živjeti vjeru i duh ove zajednice. – Zato Vam čestitam i zahvaljujem.“

Tijekom euharistijskog slavlja sestre su obnovile svoje redovničke zavjete. Nakon popričesne molitve, riječi zahvale uputila je vrhovna poglavarica s. Terezija Zemljić. „Sestre naše Družbe došle su u Senj 1930. godine. Kongregacija sestara Marije Immakulate s kućom maticom u Rijeci, a čije su sestre djelovale u Senju, bila je od strane crkvenih vlasti dokinuta jer nije mogla udovoljiti zahtjevima redovničkog života. I tada se pokazalo da je najprikladnije te sestre pripojiti nekoj redovničkoj zajednici, u ovom slučaju Sestrama franjevka iz Šibenika. Šibenski biskup Jeronim Mileta, nakon pozitivnog odgovora Kongregacije za redovnike iz Rima i prihvaćanja molbe sestara Marije Immakulate od strane poglavarice Sestara franjevki s. Marije Budiše, izvršio je pripajanje našoj Družbi. (...)

Dolaskom u Senj sestre su se uključile u poslove koje su do tada obavljale Sestre Marije Immakulate koje su sagradile 1920. godine u Senju Dom Svete Terezije za gimnazijalke i imale su dječje obdanište. Uz to sestre su se bavile raznim ručnim radovima, obrađivale su vrt, a kasnije su radile i u biskupovoj kancelariji. Spominjemo samo da su sestre napustile Senj 1964. godine. I to ne zato što im nije bilo dobro u Senju, nego zato što im je dojavljeno od povjerljivih ljudi da se priprema oduzimanje njihove imovine. Tadašnja poglavarica s. Rafaela Markezić, rodom iz Like, iz Gornjeg Vaganca, bila je prisiljena prodati imovinu sestara i napustiti Senj. Za vrijeme djelovanja sestara u Senju iz ovog dijela Lijepe naše imale smo i nekoliko vrijednih redovnica. Naža-

lost, sve su pokojne. Dao Bog da se ponovno probude duhovna zvanja.“ (IKA)

Franjevci održali duhovnu obnovu za mlade

Slavonski Brod, 20. studenoga 2022.

Duhovna obnova za mlade s temom *Kad Bog progovori po drugi put* održana je u franjevačkoj crkvi Presvetog Trojstva u Slavonskom Brodu 20. studenoga 2022. godine.

Obnovu su predvodili svećenici Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Josip Ivkić OFM i fra Antonio Kirin OFM. Obnova je počela večernjim euharistijskim slavljem koje je predvodio fra Josip. On je u homiliji mladima pojasnio po čemu je Isus drugačiji Kralj od ovozemaljskih kraljeva.

Kako je cilj duhovne obnove bio približiti mladima Krista kroz Božju riječ, poslije mise u prigodnoj katezezi fra Antonio je mladima kroz primjer Abrahama – praoca naše vjere – pojasnio zašto je važno pažljivo slušati Riječ Božju, imati povjerenje u Njega i biti strpljiv u iščekivanju izvršenja Božjih obećanja. Uputio je na važnost ispravnih pitanja koja treba postavljati Bogu. Svjestan čestih propitivanja vjernika postoji li Bog i ima li ljubav smisla, naglasio je „da smo pozvani tragati za Bogom, kako je to činio Abraham, kojemu je Bog progovorio i drugi put“. Kroz nekoliko je biblijskih citata pojasnio mladima da im Riječ Božja bude vodilja u životu te da budu svjesni da Bog ne govori samo jednom, nego će nam, kako je rekao, progovoriti u svojoj riječi i drugi i treći i još puno puta.

Obnova je završena klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. (IKA)

Biskup Škvorčević primio provincijala fra Milana Krištu OFM

Požega, 21. studenoga 2022.

U Biskupskom domu u Požegi biskup Antun Škvorčević primio je 21. studenoga 2022. godine provincijala Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Milana Krištu OFM. Razgovarali su o određenim personalnim pitanjima koja imaju značenje za djelovanje franjevaca u župama Požeške biskupije, o nekim problemima s time povezanim te o načinu njihova rješavanja. Osvrnuli su se na preuzimanje Župe Zapolje i Špišić Bukovica iz franjevačke u biskupijsku upravu te o onome što je još potrebno učiniti s obzirom na nekretnine u vlasništvu spomenutih župa. Među ostalim, biskup Škvorčević istaknuo je važnost požeških franjevaca za duhovno vodstvo sestara klarisa u njihovu požeškom samostanu. Tom prilikom zahvalio je provincijalu na doprinosu koji njegova subraća daju u pastoralu Požeške biskupije, ugrađujući franjevačku duhovnost u njezinu eklezijalnost. (IKA)

Priopćenje Provincijalata franjevaca trećoredaca o poništenju presuda fra Petru Turkalju TOR iz 1946. godine

Split, 3. listopada 2022.

Dana 3. listopada 2022. godine tročlano sudsko vijeće splitskoga Županijskog suda pod predsjedanjem sutkinje Višnje Strinić presudom je poništilo presudu Okružnoga narodnog suda srednje Dalmacije u Splitu i presudu Vrhovnog suda Hrvatske, kojima je 1946. godine fra Petar Turkalj TOR proglašen krivim „za rušenje postojećeg druš-

tvenog uređenja i tekovina narodnooslobodilačkog rata“ i osuđen na 12 godina robije, na gubitak političkih i građanskih prava za vrijeme od 6 godina te na konfiskaciju cjelokupne imovine.

Inicijativu za podnošenje revizije pokrenula je Provincija franjevac trećoredaca glagoljaša. Fra Petru Turkalju TOR je u montiranom procesu jugokomunističkog suda stavljeno na teret da je pomagao oružane bande ljudstvom i hranom, krao tuđu imovinu i pokušavao krivotvoriti isprave. U reviziji presuda komunističkih sudova protiv fra Petra, odvjetnici su istaknuli da je do osude pokojnog fra Petra došlo isključivo zlouporabom političke moći budući da se temelji na arbitrarnosti prvostupanjskog i drugostupanjskog suda, što predstavlja kršenje načela pravne države i vladavine prava, ali i međunarodnopravnih načela. Poništene presude ostavljale su dojam da su unaprijed donesene i da je bilo gotovo nemoguće dovesti ih u pitanje.

Tadašnji prvostupanjski Okružni sud u Splitu je, uz manje dodatke, prepisao optužnicu koja je bila podignuta protiv pokojnog fra Petra, što nije neuobičajeni pristup sudova iz tog vremena. Naime, Okružni je sud u formi pripovijetke iznosio tvrdnje tužitelja bez navođenja bilo kojeg konkretnog dokaza kojim bi potkrijepio svoje navode, odnosno cijeli postupak je bio vođen po javnom tužitelju kao produženoj ruci jednopartijske strahovlade. Time je bio prekršen postulat sudačke neovisnosti, jer sudci ne smiju biti vezani ničim osim vlastitom savješću i zakonom.

Isto tako, obrazloženje drugostupanjske presude tadašnjega Vrhovnog suda Hrvatske *de facto* nije postojalo. U istoj se samo

konstatiralo da je u prvostupanjskoj presudi sud opisao kaznena djela, a da je u obrazloženju iznio svoje razloge. Drugostupanjski je sud ignorirao žalbene razloge branitelja osuđenika, a bespogovorno uvažio prigovore javnog tužitelja i povećao kaznu osuđeniku bez konkretnog obrazloženja. S navodima odvjetnika iz Revizija spornih Presuda složio se i zastupnik države, zamjenik Županijskoga državnog odvjetnika Frane Bojčić, koji je istaknuo da ono za što se teretilo fra Petra ne predstavlja obilježja niti jednog kaznenog djela pa čak niti pokušaj bilo kojeg kaznenog djela i da je nedvojbeno kako se okrivljenog fra Petra osudilo u politički motiviranom postupku, što je posebno vidljivo iz drastičnih sankcija.

Tročlano je sudsko vijeće splitskoga Županijskog suda pri donošenju odluke o poništavanju presuda iz 1946. godine uzelo u obzir i iskaz svjedoka Rafaela Poljokana, koji je opisao čovjekoljubnu požrtvovnost fra Petra Turkalja TOR koja ga je tjerala na gotovo samoubilački altruizam, kojim je spašavao Židove od nacističkog i fašističkog progona. Naime, fra Petar je spasio imenovanog svjedoka i mnoge članove njegove obitelji, iako je znao da može biti ubijen zbog pomaganja Židovima.

O životu i djelovanju fra Petra Turkalja TOR na sjednici vijeća svjedočio je provincijal Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša fra Ivo Martinović TOR, koji je istaknuo kako je Provincija zauzela stav da se imenovanog treba rehabilitirati zbog njegove nevinosti. Fra Petar Turkalj TOR, rođen je 25. svibnja 1891. godine u Slunju. U samostan je došao 3. listopada 1901. godine kao dječak s 10 godina. Potjecao je iz katoličke obitelji, imao je dvije sestre, Anu

i Zorku, te brata. Sestra Ana bila je časna sestra milosrdnica. Nakon što je na Školjiću završio nižu i višu gimnaziju, fra Petar je na Školjiću završio novicijat i tamo započeo studij teologije koji je nastavio u Krku, gdje je primio svećeničko ređenje. Nakon ređenja je u provinciji vršio veoma važne i odgovorne službe pa je tako bio odgojitelj bogoslova, član provincijalne uprave, ekonom provincije, gvardijan u nekoliko samostana, župnik, propovjednik u krčkoj katedrali, vjeroučitelj u školama, a 1942. godine provincijalna uprava ga je premjestila u Split da pripremi sve što je potrebno za osnivanje nove župe. Umro je mučeničkom smrću u zatvoru u Staroj Gradiški 17. srpnja 1948. godine i nikad se nije saznalo gdje je njegov grob. Fra Ivo Martinović TOR naglasio je da je fra Petar uvijek govorio istinu i zagovarao pravednost, pomagao sirotinji ne gledajući na vjeru i naciju i bez obzira jesu li to bili komunisti, partizani, ustaše, domobrani, Nijemci, Talijani ili Židovi.

Za kraj možemo zaključiti da je u predmetnom slučaju očito da su tadašnji komunistički sudovi, koji su se pozivali na antifašizam (neki i danas komunizam i antifašizam dovode u korelaciju!), potpuno ignorirali činjenice o akcijama spašavanja Židova i drugih skupina koje je poduzimao fra Petar Turkalj TOR, što samo potvrđuje da je u komunističkoj Jugoslaviji antifašizam u velikoj mjeri bio deklaratorne naravi i licemjerman, a da je u praksi bio izgovor za vladajući komunistički totalitarizam, a nadalje za progon Katoličke Crkve i njezinih istaknutih, javnosti poznatih i nepoznatih, članova, kao što su blaženi kardinal Alojzije Stepinac i fra Petar Turkalj TOR, koji su dokazano, u ratnom vihoru posebno spaša-

vali Židove žrtvujući vlastite živote za Boga, čovjeka i Crkvu. No pravda i istina, a ne mržnja i laž, imaju posljednju riječ, što je pokazao i ovaj sudski postupak. (IKA)

Međuprovincijalni seminar za Školske sestre franjevke Krista Kralja s prvim zavjetima

Zadar, 10. – 13. studenoga 2022.

Radost zajedništva bila je tema međuprovincijalnog seminara za Školske sestre franjevke Krista Kralja s prvim zavjetima održanog od 10. do 13. studenoga 2022. godine. Sestre Bosansko-hrvatske, Splitske i Mostarske provincije, okupljene u samostanu Splitske provincije na zadarskim Arbanasima, promišljale su zajedno s don Markom Majićem o savršenom zajedništvu s Onim koji ih je oblikovao i pozvao, ali i o nutarnjim porivima i pozivima na svetost.

Biti radostan, poziv je svake osobe, kako one u redovništvu tako i izvan njega. Preslika je to odnosa s Bogom i traženja u nama samima i među drugima. Tražiti, pronaći i to biti, cjeloživotni je proces i odgovor na već prisutnu savršenu sliku svetosti koju nam je Bog svima darovao. Sudionice ovaoga susreta molile su Gospodina da učvrsti njihove korake na putu predanja i svetosti i svojim blagoslovom podupre rast njihovog zajedništva u Kristovoj ljubavi. (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Mostar)

Novo vodstvo Bistričkog Karmela

Marija Bistrica, 23. studenoga 2022.

Redoviti samostanski izbori održani su 23. studenoga 2022. godine u Karmelu Majke Božje Bistričke i bl. Alojzija Stepinca u

Mariji Bistrici, a za prioricu je izabrana s. M. Gabrijela od Otkupiteljeve ljubavi (Battelja) OCDS. Uz prioricu izabrane su, prva savjetnica: s. M. Irena od Presvetog Sakramenta (Mitrović) OCDS; druga savjetnica: s. M. Petra od Presvete Euharistije (Fišter) OCDS; treća savjetnica: s. M. Karmen od Duha Svetoga (Kalogjera) OCDS i četvrta savjetnica: s. Hana od Srca Isusova i Marijina (Sabolić) OCDS. Samostanski kapitul izabrao je novu upravu za nadolazeće trogodište u sklopu kanonske vizitacije kojom je predsjedao zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško. (IKA)

Jedanaesta postaja molitvenog hoda uz 180. obljetnicu rođenja nadbiskupa Stadlera

Slavonski Brod, 24. studenoga 2022.

Jedanaesta postaja molitvenog hoda ususret 180. obljetnici spomen rođenja i krštenja sluge Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa, koja će biti proslavljena 24. siječnja iduće godine, bila je 24. studenoga 2022. godine u Župi Krista Kralja u Brodskom Varošu u Slavonskom Brodu. Večernje misno slavlje predvodio je župnik Božidar Nađ. Naglasivši na početku mise kako je za Stadlera jedan prijatelj rekao da je njegova pobožnost i revnost zahvatila i njegov život, pozvao je vjernike da promisle koliko su oni svojim konkretnim životom poticaj i primjer drugima.

Predstavljajući na kraju mise život i djelo utemeljitelja Družbe Služavki Maloga Isusa sluga Božjega Josipa Stadlera, s. M. Kristina Adžamić SMI istaknula je kako je kao pastir vrhbosanske Crkve vjerno služio Bogu naviještajući radosnu vijest spasenja. „U svakom

čovjeku, posebno u malenima, siromašnima i onima kojima je potrebna pomoć, gledao je brata i sestru u Isusu Kristu. Za života puno je pomagao ljudima, na svaku potrebu se odazivao. Iz njegove ljubavi prema utjelovljenom Bogu rodila se 24. listopada 1890. godine u Sarajevu Družba sestara Služavki Maloga Isusa.“ (IKA)

Duhovna obnova redovnica đakovačke i vinkovačke regije

Vinkovci, 25. studenoga 2022.

Duhovnu obnovu redovnice đakovačke regije imale su 25. studenoga 2022. godine, a sutradan, 26. studenoga 2022. godine u prostorima vinkovačke Župe sv. Ćirila i Metoda svoju duhovnu obnovu imale su i redovnice vinkovačke regije.

I jednima i drugima predavanje *Kako će to biti? – Čuđenje žene pred Božjim planom* održao je vinkovački župnik vlč. Mario Brkić. Osvijestio je da duhovno se obnavljati ne znači na prvom mjestu nešto raditi, nego zastati, biti tu gdje jesi i prepustiti se Bogu koji djeluje. Nakon uvodnih misli govorio je o važnosti poziva i zadatka na koji Bog poziva te o važnosti ustrajnosti na tom putu. „Dragocjeni smo mu i kad nas drugi kritiziraju i ocrnjuju, i kad ne priznaju i ne potvrđuju vrijednost onoga što radimo zbog bilo kojeg razloga. Činjenica ostaje da nas je Bog izabrao i On zna zašto“, rekao je.

Redovnicama je naglasio kako su svojim odazivom u redovnički stalež pokazale da doista surađuju s Božjim planom za njihov život, bez obzira na slabosti i nesavršenosti koje sami kod sebe vide. „Nakon odaziva na Božji poziv i dalje smo ostali obični ljudi, ali izabrani za posebno poslanje“, rekao je

vlač. Brkić potaknuvši sve na ustrajnost u služenju Bogu, na jasan i autentičan život, jer makar nije bez teškoća, makar nije uvijek jednostavno, prelijepo je ustrajati u služenju Bogu, u potpunom predanju, kao što je to činila Djevica Marija. Susreti su završili euharistijskim klanjanjem i molitvom *Večernjih hvali*. (IKA)

Proslavljena svetkovina Blažene Djevice Marije od Čudotvorne medaljice

Osijek, 26. studenoga 2022.

Svetkovina Blažene Djevice Marije od Čudotvorne medaljice proslavljena je 26. studenoga 2022. godine u Osijeku u samostanskoj kapeli Marijinih sestara čudotvorne medaljice. Misno slavlje predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić.

„Ukazanjem Blažene Djevice Marije sv. Katarini Laboure 27. studenoga 1830. godine, prvi je put Marija obznanila svijetu svoje bezgrešno začće. (...) Od te objave sv. Katarini Laboure potječe medaljica Blažene Djevice Marije, koju su vjernici nazvali čudesnom. Privatne objave i svet život sv. Katarine utjecale su i na duhovnost njezine susestre i vaše utemeljiteljice Marije Leopoldine Brandis, rođene po Božjoj providnosti baš 27. studenoga 1815. godine. Ona je majka i utemeljiteljica vaše Družbe; nadahnula je služenje i apostolat u Marijinu duhu te štovanje Blažene Djevice Marije od Čudotvorne medaljice“, rekao je nadbiskup Hranić.

Na kraju misnoga slavlja poglavarica s. Samuela Markanović zahvalila je svima koji su sudjelovali u pripravi i slavlju svetkovine. „Hvala za riječi ohrabrenja i podrške koju

ste nam uputili. Zahvaljujemo Bogu što nam je dao Majku po kojoj smo primili našeg Spasitelja. Hvala nebeskoj majci Mariji što nam je darovala Čudotvornu medaljicu – znak svoje ljubavi i blizine. Molimo Majku da nas vodi putem svetosti i obasja zrakama Božje milosti! Danas posebno zahvaljujemo Gospodinu za našu Družbu, za svaku sestru i za sve vas, naši dragi prijatelji i štovatelji Gospe čudotvorne medaljice. Mnogi ste od vas svaku večer sudjelovali u trodnevnicima i molitvi vječne devetnice“, istaknula je s. Samuela. Pozdravila je i sestre drugih zajednica koje su bile na misnome slavlju. „Pozdravljam i vas sestre drugih zajednica: sestre milosrdnice, koje s nama dijele karizmu sv. Vinka, sestre Naše Gospe s kojima smo dugi niz godina dobro surađivale u retfalačkoj župi i našim dragim Milosrdnim sestrama sv. Križa s kojima nas veže lijepo prijateljstvo. Vjerujem da smo svi večeras, pod okriljem drage Gospe Čudotvorne medaljice, osjetili njezinu majčinsku dobrotu, poniznost, čistoću i velikodušnost. Nosite s pouzdanjem Čudotvornu medaljicu! Ponesite ju ukućanima, prijateljima, osobito bolesnima“, istaknula je s. Samuela. (IKA)

Simpozij Provincije Presvetog Srca Isusova Školskih sestara franjevki Krista Kralja

Split, 26. – 27. studenoga 2022.

Provincija Presvetog Srca Isusova Školskih sestara franjevki Krista Kralja sa sjedištem u Splitu proslavila je simpozijem 26. studenoga 2022. godine i misnim slavljem 27. studenoga 2022. godine 100. obljetnicu osnutka Provincije pod geslom *Nositeljice nade u svijetu*.

U subotu je u provincijalnoj kući matiči na splitskom Lovretu održan cjelodnevni simpozij o osnutku i djelovanju Provincije kroz minulo stogodište te pogledu u budućnost. Simpozij je obuhvatio društvene i političke okolnosti u Splitu u vrijeme osnivanja Provincije Presvetog Srca Isusova, a o tome je govorio prof. dr. sc. don Marko Trogrlić. U izlaganju je predstavio iznimno tešku situaciju u Gradu pod Marjanom nakon prvog svjetskog rata, a upravo u tim okolnostima osniva se splitska Provincija Školskih sestara franjevki Krista Kralja. Sestre su pomagale u zdravstvenoj skrbi stanovništva, budući da su tada harale velike epidemije, ali također su bile važan čimbenik društvenoga razvoja tadašnjeg Splita.

Nadalje je dr. sc. Nansi Ivanišević u izlaganju obradila utjecaj Školskih sestara franjevki Krista Kralja na odgoj i obrazovanje u Splitu i okolici od 1904. godine do danas te im zahvalila za svaki trud i istaknula veliku stručnost i ljubav koju su uložile u obrazovno djelovanje, a posebno u poučavanje siromašnih djevojaka.

Sestra Polonca Majcenović SSFCR prikazala je kroz predavanje okolnosti osnivanja i osamostaljenja Hrvatske provincije, a s. Marija Petra Vučemilo SSFCR značenje prve provincijalne poglavarice s. Ladislave Kalinšek SSFCR, koja je bila žena vrsna i koja je unatoč boležljivosti služila zajednici i stanovništvu do zadnjih snaga.

Nizom izlaganja sestara splitske Provincije prikazano je djelovanje redovnica u radu s mladima, odgojno-obrazovnim ustanovama, domaćinskim službama i Domu za starije i nemoćne osobe *Lovret* te nastanak i razvoj Misije u DR Kongo, a također je prikazan kratki video u kojem su se nazočni

molgi pobliže upoznati s načinom na koji sestre u Kongu žive te vidjeti gdje i u kakvim uvjetima rade.

Program simpozija zaključen je izlaganjima prof. dr. sc. don Ivana Bodrožića o apostolatu Školskih sestara franjevki Krista Kralja u kontekstu sinodskog puta Crkve i fra Josipa Vlašića OFM o vjernosti franjevačkom poslanju. Proslava jubileja nastavljena je 27. studenoga 2022. godine svečanim euharistijskim slavljem koje je u samostanskoj kapeli predvodio apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua.

U propovijedi je nuncij usporedio potop iz vremena Noe s drugim dolaskom Sina Čovječjega u kojem ćemo se, kao ljudi u vrijeme potopa, spasiti jedino ako uđemo u korablju, a to je u spisima crkvenih otaca Crkva čija je Glava Krist po kojem dolazi svako spasenje. U Crkvu se može ući redovitim putem kroz vrata krštenja ili, kako kaže mons. Lingua, kroz prozor tj. da toga nismo ni svjesni, a to se događa kada se slijedi vlastita savjest i iskrenim srcem traži Boga. Ipak, samo krštenjem imamo priliku odmah ući u korablju ne čekajući potop. Imamo „priliku već sada živjeti kao ‘spaseni’, odnosno živjeti kako na nebu tako i na zemlji“.

Ipak, primijetio je nuncij, danas možemo vidjeti da mi kršteni dajemo suprotno svjedočanstvo i da se borimo jedni protiv drugih, umjesto da se ljubimo, te tako ljude odbijamo od Crkve, umjesto da ih u nju privlačimo. Podsjećajući na primjere iz evanđeoske prisposode o dva čovjeka koja su radila na polju i dvije žene koju su mljele žito, ali se samo po jedno spasilo, istaknuo je da je spasenje pitanje budnosti, a ne ne-

kakve lutrije. „Korablja je spremna, u nju smo već ušli po krštenju, ali ako ne budemo budni, potop će nas iznenaditi kada izađemo u šetnju“, rekao je nuncij te nastavio: „Crkva, odnosno Tijelo Kristovo u punom smislu riječi, onaj je tko živi u ljubavi. Tko ljubi, u Kristu je, odnosno u korablji, tko ne ljubi, izvan nje je pa makar bio kršten, krizman i ispovjedio se.“

Obraćajući se franjevkama, nuncij je poručio da su se u stoljetnom djelovanju više puta susrele s potopom koji su preživjele jer su ostale vjerne karizmi koja im je dana te im zahvalio za sve što su dosad učinile i čine te ih podsjetio da je sve to vrijedno jedino ako se čini iz ljubavi. „Samo vam ljubav omogućava da bdijete i budete spremne kada Sin Čovječji dođe. Štoviše, Sin Čovječji uvijek dolazi u braći i sestrama koji kucaju na vaša vrata“, zaključio je mons. Lingua. (IKA)

Blagoslov samostana i nove kapele Marijinih sestara Čudotvorne medaljice

Aljmaš, 27. studenoga 2022.

Marijine sestre Čudotvorne medaljice u Aljmašu 27. studenoga 2022. godine proslavile su i svoj blagdan Družbe – Gospu Čudotvorne medaljice. Tom prigodom prvi je put slavljena misa u njihovoj kapeli samostana, koju je predvodio aljmaški župnik vlč. dr. Tomislav Ćurić.

Uz s. Janju i s. Dominiku, koje su dugi niz godina na službi u aljmaškom svetištu Gospe od Utočišta, slavlju je nazočila i provincijalna poglavarica Marijinih sestara Čudotvorne medaljice s. Samuela Markanović. Nova kapela posvećena je sv. Josipu, a žu-

pnik je prikazao misu za sve sestre Družbe te za nova duhovna zvanja. (IKA)

Otvorena godina proslave obljetnica samostana i crkve sv. Frane

Šibenik, 27. studenoga 2022.

Svečanom misom 27. studenoga 2022. godine počela je proslava triju obljetnica samostana i crkve sv. Frane (Hrvatsko nacionalno svetište sv. Nikole Tavelića) u Šibeniku.

Čuvari šibenskog samostana sv. Frane, franjevci konventualci, tijekom naredne godine proslavit će tri velika jubileja: 800 godina franjevačke prisutnosti u gradu, 700 godina postojanja samostana na današnjem mjestu i 600. obljetnicu posvete crkve. Godina proslave otvorena je misom, koju je predvodio gvardijan samostana i rektor svetišta fra Josip Ivanović OFM. Na početku homilije, fra Josip je podsjetio na povijesne činjenice od dolaska sv. Franje Asiškoga na hrvatsko tlo, preko nastanjivanja fratara u Šibeniku, do preseljenja unutar gradskih zidina i podizanja novog samostana i crkve – najstarije crkvene institucije u Šibeniku. Okupljene je pozvao da ne ostanu na ispisanim stranicama osamstoljetne povijesti, nego da, živeći sadašnji trenutak, zajedno pišu nove, pogleda uprtog u budućnost.

Fra Josip je na kraju homilije objavio da je, u povodu proslave obljetnica, Apostolska pokorničarna omogućila vjernicima i hodočasnicima da u crkvi sv. Frane tijekom naredne godine izmole potpuni oprost, poštujući uobičajene uvjete (sakramentalna ispovijed, euharistijska pričest i molitva na nakanu Svetog Oca). Oprost će se moći isprositi na blagdan Svih svetih franjevačkoga reda – 29. studenoga, obljetnicu izbora

pape Franje – 13. ožujka, svetkovinu posvete crkve – 31. svibnja, blagdan suzaštitnika crkve, sv. Antuna Padovanskoga – 13. lipnja, svetkovinu sv. Petra i Pavla – 29. lipnja, blagdan Rana sv. Franje Asiškoga – 17. rujna, uočnicu i svetkovinu sv. Franje Asiškoga – 3. i 4. listopada. Uz određene dane, vjernici mogu i na jedan dan po vlastitom izboru izmoliti potpuni oprost za sebe ili dušu vjernog pokojnika.

Središnja proslava obljetnica šibenskih fratarata bit će na svetkovinu posvete crkve 31. svibnja 2023. godine. Otvaranje proslave bilo je i svojevrsan uvod u obilježavanje obljetnica vezanih uz posljednje godine života sv. Franje Asiškoga (2023. – 2026.). (IKA)

Trojica franjevca konventualca proslavila dijamantni jubilej

Zagreb, 2. prosinca 2022.

Fra Ljudevit Maračić OFMConv, fra Bernardin Filinić OFMConv i fra Damjan Glavaš OFMConv proslavili su 2. prosinca 2022. godine 60. obljetnicu svećeničkoga ređenja u crkvi Sv. Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu.

Euharistijsko slavlje predvodio je fra Bernardin, a propovijedao je provincijal Hrvatske provincije svetoga Jeronima franjevaca konventualca fra Miljenko Hontić OFMConv. Provincijal Hontić kazao je u propovijedi da su fra Bernardin, fra Damjan i fra Ljudevit prije 60 godina zaređeni upravo u crkvi Sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu. „A danas ih evo ponovno ovdje kako bi, zajedno s nama, dali Bogu hvalu za ovih neprekinutih 60 godina u Kristovoj službi, kao svećenici svete majke Crkve“,

dodao je. „Prigoda je to kako za njih, ali također i za sve nas, da zahvalimo Bogu za sve ono lijepo i dobro što im je Bog u ovih 60 godina podario da su mogli ustrajati u svetom pozivu. Potrebno je također zahvaliti i za sve ono lijepo i milosno što je Bog po njima činio na raznim mjestima gdje su službovali kao pastiri i apostoli Kristovi“, kazao je propovjednik. Rekao je nadalje da je poznato da ljudi u našem društvu sa 65 godina odlaze u zasluženu mirovinu. „Za svećenike je to nešto kasnije, obično oko 75. godine, no naši dijamantni jubilarci doživjeli su i 85. godinu, a još uvijek ne razmišljaju o mirovini“, poručio je.

Fra Bernardin, koji je najstariji, još je uvijek aktivan u domu za starije kao duhovnik te pomaže u župama u Puli i okolici. Fra Damjan je u samostanu i crkvi u Splitu te redovito slavi mise, propovijeda i ispovijeda. Fra Ljudevit je bio do nedavno na Svetom Duhu u službi tajnika Provincije, defnitora, provincijalnog arhivara i knjižničara te člana uredničkoga vijeća *Veritasa*. Danas na Cresu radi u samostanskom arhivu i duhovni je asistent Franjevačkoga svjetovnog reda na mjesnoj i područnoj razini. Propovjednik je kazao da su mu jubilarci rekli da ne govori mnogo o njima, nego više o onome koji ih je pozvao i o zvanju koje im je podario. Rekao je da je nedavno čitao knjigu kardinala Roberta Saraha u kojoj razmišlja o liku svećenika te je citirao jedan dio toga razmatranja. Potom je kazao da bi „tako savršenog svećenika“ bilo teško naći te je podsjetio da Gospodin ne traži savršene. Također je podsjetio na izreku koja govori da Bog ne poziva sposobne, nego osposobljava pozvane. „Vjerujem da bi to mogli za sebe reći i naši jubilarci. Vjerujem da se nisu smatrali

boljima od svojih vršnjaka, nego ono što ih je razlikovalo od drugih bila je ta spremnost da su povjerovali Bogu da ih on može osposobiti za službu u koju ih je pozvao. I čini mi se da je to bila, a i jest ona glavna životna snaga koja im je dala odvažnosti da unatoč svojim nesavršenostima i poteškoćama života, u kušnji i napasti ustraju već 60 godina“, rekao je provincijal Hontić.

Na kraju mise fra Ljudevit izrekao je zahvalu u svoje te u ime subraće fra Bernardina i fra Damjana. Kazao je da neće spominjati nikoga poimence te je zahvalio Bogu, poglavarima i odgojiteljima, subraći, roditeljima, rođacima i prijateljima te svim dobrim ljudima koji su ih podržavali duhovno i materijalno na njihovom putu. „Naše svećeničko ređenje dogodilo se na kraju prvoga zasjedanja Drugoga vatikanskog sabora. Mi smo vjerojatno prva koncilaska svećenička zvanja Crkve u Hrvata i mislim da na to možemo biti itekako ponosni“, rekao je. „I svi vi ovdje okupljeni oko nas zahvaljajte s nama Gospodinu i hvalite ime njegovo jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova!“ , zaključio je fra Ljudevit Maračić OFMConv. Nakon zahvale fra Ljudevita, provincijal Hontić svećarima je uručio prigodne darove. (IKA)

100 godina Franjevaca trećoredaca na Ksaveru

Zagreb, 3. prosinca 2022.

Euharistijsko slavlje u crkvi, samostanu i Župi sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu na njegovu svetkovinu 3. prosinca 2022. godine bilo je ujedno otvorenje jubileja *100 godina Franjevaca trećoredaca glagoljaša na Svetom Ksaveru u Zagrebu 1923. – 2023.*

Euharistijsko slavlje predvodio je provincijal franjevaca trećoredaca fra Ivo Martinović TOR. Tumačeći u homiliji Božju riječ o proroku Jeremiji (Jer 1,4-5,17-19), provincijal je istaknuo da Bog od proroka očekuje odvažnost i ustrajnost jer ono što navješćuje često neće biti dobronamjerno shvaćeno i prihvaćeno, očekuje da prorok bude hrabar i neustrašiv u naviještanju njegove riječi, još više: da se bori za njegovu riječ. Osvrćući se na riječi drugog čitanja (1 Kor 9,16-19,22-23), naglasio je kako je sveti Pavao bio svjestan svog poslanja, svjestan da treba jedino „služiti Gospodinu i zalagati se za spasenje ljudi“ i činio je to poput Krista: „nesebičnom ljubavlju i žrtvom“. Prikazavši ukratko život sv. Franje Ksaverskog, kojemu je susret s Ignacijem Lojolskim potpuno promijenio životne ambicije, naglasio je da je on bio „čovjek duboke vjere i savršenog predanja Bogu“. U misionarskom radu nailazio je na mnoge teškoće, ali one „nisu u njemu ugasile žar ljubavi koji je imao u svom srcu, žar ljubavi prema Bogu i ljudima – nevjernicima, siromasima, gladnima, bolesnima“.

Zatim je podsjetio da je ove godine 400. obljetnica njegova proglašenja svetim te istaknuo kako, zahvaljujući hrvatskim isusovcima, štovanje sv. Franje Ksaverskog u njegovu svetištu u Zagrebu ima dugu tradiciju i bogatu baštinu, počev od vremena kanonizacije. Otvarajući jubilej stoljeća prisutnosti i djelovanja franjevaca trećoredaca na Svetom Ksaveru u Zagrebu, između ostalog rekao je: „Razne povijesne okolnosti i Božja providnost učinili su da su naši prvi fratri došli na Ksaver u kolovozu 1923. godine te 3. prosinca iste godine od nadbiskupa Antuna Bauera službeno bili uvedeni u crkveni posjed. Stoga je ovo euharistijsko

slavlje, današnja proslava svetkovine sv. Franje Ksaverskog u ovoj crkvi obnovljenoj poslije potresa, ujedno i otvaranje našega jubileja, stogodišnjice našeg dolaska na Ksaver. Kao Provincija, samostan i župa započinjemo obilježavati 100. obljetnicu prisutnosti i djelovanja na Ksaveru, započinjemo ovaj jubilej koji će završiti euharistijskim slavljem na svetkovinu sv. Franje Ksaverskog 4. prosinca 2023. godine. U ovom jubileju želimo najprije zahvaliti Bogu za djelovanje na ovom mjestu tijekom stotinu godina. Želimo vrednovati i razmišljati o svemu što su Provincija, samostan i župa u ovom prostoru ostvarili služeći Bogu i ljudima.“ Prigodom svetkovine izložen je na čašćenje relikvijar s relikvijama sv. Franje Ksaverskog. (IKA)

Blagdan sv. malog brata Karla u zagrebačkoj Dubravi

Zagreb, 3. prosinca 2022.

Uz blagdan sv. malog brata Karla (Charles de Foucauld) i u spomen na malu sestru Maricu (Rukelj) misu je 3. prosinca 2022. godine u Župi sv. Mihaela u zagrebačkoj Dubravi predvodio rektor svetišta Majke Božje Bistričke vlč. Domagoj Matošević.

Isusova je mala sestra Marica prva mala sestra iz Hrvatske. U Isusove male sestre ušla je u travnju 1961. godine u Rimu, u generalnoj kući Tre Fontane. Svoje prve zavjete položila je 25. ožujka 1963. godine, a doživotne 1968. godine u bazilici Svetoga Petra u Rimu. U Hrvatsku se vratila 1969. godine, u Aljmaš, gdje je s malom sestrom Klaudijom Nadom započela prvu zajednicu Isusovih malih sestra u nas. U Zagreb je došla 1980. godine, u zajednicu na Trnju,

na Krugama. Voljela je posjećivati bolesne i starije osobe i biti blizu obiteljima s djecom i mladima. Radila je 5 godina u Caritasu na Kaptolu gdje je stekla puno poznanstava i prijateljstava. Posljednje godine života provela je u zajednici Isusovih malih sestara u Dubravi u koju su male sestre preselile u prosincu 2007. godine, nakon što im je uslijed urbanizacije srušena kućica na zagrebačkom Trnju. Pri kraju života mala sestra Marica zapisala je: „Isus je u Presvetoj Euharistiji ostao uvijek u središtu moga života. Mogu reći da me je upravo štovanje Presvete Euharistije i jednostavnost dovelo Isusovim malim sestrama. I kada danas gledam svoj život dolaze mi snažno riječi malog brata Karla: ‘Bože, moj Bože, kako si dobar, milosrđu tvome, pjevat ću dovijeka.’“ (IKA)

Adventska duhovna obnova redovnica Požeške biskupije

Požega, 3. prosinca 2022.

Adventska duhovna obnova za redovnice koje djeluju na području Požeške biskupije održana je 3. prosinca 2022. godine u Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskog doma u Požegi. Voditelj duhovne obnove bio je odgojitelj bogoslova Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu fra Franjo Vuk OFM.

Na početku programa prisutne redovnice pozdravio je požeški biskup Antun Škvorčević. Zanimajući se jesu li išle kroz maglu dok su putovale prema Požegi, biskup Škvorčević kazao je kako ovih dana navedena prirodna pojava skraćuje ili oduzima vidike te nam ne pomažu ni najbolje fizičke oči da bismo mogli vidjeti.

Istaknuo je da se slično može dogoditi i u našem duhu da on bude zamagljen te postanemo duhovno kratkovidni, potamnjenih obzora. Dodao je kako je u prirodi sunce moćnije od magle i u njegovu se svjetlu dobro vidi stvarnost te da je tako i u duhovnom smislu potrebno Božje svjetlo koje će moćno rastjerati mrak u srcima.

Duhovna je obnova u tom smislu dragocjen korak, jer u njoj nastojimo otvoriti prostore svoga nerijetko potamnjenog duha „Mladom Suncu s visine“, Isusu Kristu koji je za sebe rekao „ja sam Svjetlost svijeta“. Na to nas poziva svetkovina Isusova rođenja, za koju nije dovoljno ukrasiti borove, ulice i druge prostore umjetnim svjetlima, nego nam je potrebno svjetlo za dušu, kazao je mons. Škvorčević.

Potaknuo je redovnice da ih ova duhovna obnova iznutra osvijetli, „prosvijetli oči srca“ kako bi točno vidjele same sebe i stvarnost oko sebe. Dodao je kako čovjek može biti budan tjelesnim očima i pameću, ali došašće poziva na bdijenje koje je budnost osobe u njezinoj cjelovitosti, obuhvaćajući duh i srce.

Nakon molitve *Trećeg časa*, fra Vuk održao je razmatranje na temu *Vrijeme došašća u životu posvećene osobe*.

Po završetku razmatranja redovnice su se uputile u obližnju crkvu Sv. Lovre, gdje je voditelj duhovne obnove predvodio pokorničko bogoslužje. Potom su imale prigodu pristupiti sakramentu pomirenja.

Usljedio je zajedničko euharistijsko klanjanje kojim je završen program duhovne obnove. (IKA)

Osamdeseta obljetnica djelovanja Milosrdnih sestara sv. Križa na KBC Rebro

Zagreb, 4. prosinca 2022.

Na Kliničkome bolničkom centru (KBC) Rebro svečano je 4. prosinca 2022. godine proslavljena 80. obljetnica djelovanja Milosrdnih sestara sv. Križa.

To je ujedno 80. obljetnica osnutka Župe sv. Barbare pri KBC Rebro kao i 80. obljetnica utemeljenja KBC. Euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Sv. Barbare predvodio je dr. sc. Ivica Musa SJ u koncelecijaciji sa župnikom vlč. Zdenkom Perijom. Euharistija je slavljenja u zajedništvu sa sestrama koje su djelovale na KBC Rebro, među kojima je i sadašnja provincijalna poglavarica s. Valerija Široki SCSC. Milosrdne sestre sv. Križa na Klinički bolnički centar Rebro došle su 1942. godine po preporuci blaženog kardinala Alojzija Stepinca, a na poziv tadašnje uprave bolnice koja je bila u osnivanju. Provincijalna poglavarica s. Berhmana Matijević SCSC na zamolbu uprave bolnice odgovorila je pozitivno i na KBC Rebro poslala 150 sestara. Sestre su bile smještene u trošnu zgradu u krugu bolnice i u vrlo skromnim životnim uvjetima vršile poslanje sestre sv. Križa služeći bolesnicima i ranjenicima. Budući da je cijela bolnica sa svojim struktura bila tek na početku razvoja, sestre su često vršile i ulogu poučavanja novoprستيgih djelatnika. Nesebično su im prenosile svoje stručno znanje i njegovu primjenu u svakodnevnom radu s pacijentima.

Na KBC Rebro, Milosrdne sestre sv. Križa živjele su i radile gotovo u neprekidnom kontinuitetu tijekom proteklog osamdesetogodišnjeg razdoblja. Radni odnos bio

je prekinut samo kada su od strane komunističkog režima bile stavljene pred izbor – ili napuštanje redovničkog odijela ili prestanak rada u bolnici. Savjetovane od tadašnje provincijalne poglavarice s. Amadeje Pavlović SCSC, sestre su ostale vjerne redovničkom odijelu, ali su zauzvrat morale napustiti radna mjesta. Kad se kasnije ukazala prilika da se u bolnici može raditi i u redovničkom odijelu, sestre su se vratile i do dana današnjega prisutne su na nekoliko bolničkih odjela. (IKA)

Uzdignuće crkve sv. Antuna Padovanskog na čast manje bazilike

Zagreb, 8. prosinca 2022.

Pozdrav provincijala Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenka Hontića OFMConv, na početku mise prigodom uzdignuća crkve sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu u Zagrebu na čast manje bazilike 8. prosinca 2022. godine na svetkovinu Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije, prenosimo u cijelosti.

„Draga braćo i sestre, u zahvalnosti Svevišnjem Trojedinome Bogu na ovu svetkovinu naše nebeske Majke, u kojoj slavimo njezino Bezgrešno Začecje, velika mi je radost da mogu, u ime naše Hrvatske Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, kao i u svoje osobno, srdačno pozdraviti sve vas koji ste ovdje prisutni, kao i sve vas koji nas pratite u izravnom televizijskom i radijskom prijenosu putem Laudato televizije, Hrvatskog katoličkog radija i Radio Marije iz ovog svetišta i crkve sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu, koja će danas biti uzdignuta na čast bazilike. Ova svečanost proglašenja crkve bazilikom dolazi kao kru-

na i završetak velikih obljetnica koje smo mi franjevci konventualci proslavili ove godine, a to je 100 godina od dolaska s hrvatske jadranske obale ovdje u Zagreb na Sveti Duh i 90 godina od osnivanja župe sv. Antuna Padovanskoga. Posebno mi je drago da među nama mogu pozdraviti našeg uzoritog kardinala mons. Josipa Bozanića, našeg zagrebačkog nadbiskupa, koji će predvoditi ovo sveto misno slavlje i uputiti nam svoju riječ tumačeći onu Božju. Njegova je prisutnost znak blizine, zajedništva i povezanosti u Božjem duhu cijele naše nadbiskupije i Crkve u Hrvata. S nama je večeras i naš preuzvišeni apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua, kojeg također srdačno pozdravljam, a koji nam svojom osobom uprisutnjuje i blizinu svetog Oca u ovom slavlju te će nam on i pročitati dekret proglašenja naše crkve bazilikom. Tu su i naši mnogopoštovani oci provincijali i provincijalne poglavarice, koji predstavljaju svoje redovničke zajednice, tu su i rektori crkvenih institucija i svetišta, braća svećenici redovnici i redovnice, bogoslovi, kandidati i kandidatice, sjemeništari; sve srdačno pozdravljam i želim iskrenu dobrodošlicu na ovo slavlje!

No, dopustite mi na poseban način pozdraviti braću iz naše Provincije, koji su tijekom prošlih godina djelovali u ovoj župi i svetištu, kao i u samostanu. Mislim da nema nijednog člana naše Provincije koji nije bar jedan dio života proveo ovdje na Svetome Duhu i ostavio svijetli trag svoje prisutnosti među župljanima i hodočasnicima koji ovdje dolaze. Vjerujem da je i njima ovaj dan nagrada i nadasve radost za tu njihovu prisutnost, a narednih 100 godina neka bude još više plodonosno! Veseli me

da su na ovaj svečani dan s nama i predstavnici drugih kršćanskih zajednica i religija. Prisutni su predstavnici iz Pravoslavne crkve, a prisutan je i glavni rabin u Republici Hrvatskoj te vrhovni rabin u Crnoj Gori. Dobro nam došli! Pozdravljam i sve predstavnike civilnih i društvenih vlasti, na čelu s izaslanicom predsjednika Vlade Republike Hrvatske, ministricom za kulturu i medije gđom Ninom Obuljen Koržinek te potpredsjednikom Hrvatskog sabora akademikom Željkom Rainerom kao i sve ostale predstavnike gradskih i općinskih vlasti i društvenog života. Toplo pozdravljam i predstavnike diplomatskog zbora, veleposlanike u Republici Hrvatskoj, posebno ovdje prisutnu veleposlanicu Portugalu koja predstavlja rodnu zemlju sv. Antuna, kao i sve predstavnike javnih, zdravstvenih, znanstvenih, medijskih i kulturnih ustanova i sve vas draga braćo i sestre u Kristu, posebno članove ove župe i hodočasnike ovog svetišta. Neka nas posebno danas, ali i uvijek prati zaštita naše nebeske Majke, Bezgrešne Djevice Marije, zagovor našeg sv. Antuna Padovanskog i sv. Franje, da uzmognemo biti otvoreni poticajima Svetoga Duha kao što su to oni bili!

Želja mi je da ovo uzdignuće naše crkve na čast bazilike svima bude još veći poticaj da još radosnije dolazimo u ovu crkvu i tu zadobivamo obilje Božjeg milosrđa, oproštenja i njegove snage i milosti, kako bi u današnjem svijetu doista mogli cvjetati kao pravi antunovski ljiljani i tako mogli širiti Božji miris njegove blizine, brige i nadasve neizmjerne ljubavi prema svakom čovjeku te tako ovaj svijet činili ljepšim plemenitijim i boljim! Dobro nam došli i Bog vas bla-

goslovio! Uzoriti g. Kardinalu, molim vas da započnete ovo sveto misno slavlje!“ (IKA)

Posljednja postaja molitvenog hoda ususret spomenu rođenja i krštenja Josipa Stadlera

Slavonski Brod, 8. prosinca 2022.

Dvanaesta postaja molitvenog hoda ususret 180. obljetnici spomen rođenja i krštenja sluge Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa, bila je 8. prosinca 2022. godine u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Brodskom Vinogorju u Slavanskom Brodu. Misu zornicu predvodio je domaći župnik Krunoslav Karas.

Život i djelo utemeljitelja svoje Družbe Služavki Maloga Isusa sluge Božjega Josipa Stadlera predstavila je s. M. Kristina Adžamić SMI. Kako je na taj blagdan Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije prije 104 godine Stadler preminuo, s. Kristina je naglasila kako je taj dan za njezinu Družbu poseban dan kada Bogu zahvaljuju za tog velikana vjere te uz ostale dane posebno mole i za njegovo proglašenje blaženim. „S nazivom ‘Otac siromaha’ na današnji je dan, 8. prosinca 1918. godine u Sarajevu u 75. godini života preminuo naš utemeljitelj. Danas s molitvom za njegovo proglašenje blaženim i svetim sjećamo se njegova rođenja za nebo, u pratnji nebeske Majke Marije koju je za života štovao i beskrajno ljubio kao svoju Majku. Od početka prosinca 1918. godine bolest je uzela maha te nadbiskup Stadler nije mogao leći u postelju niti spavati zbog kašlja koji ga je mučio. Vrijeme je provodio za stolom moleći i radeći kada ja za to imao snage. U trenucima bolesti bio je strpljiv, vedar i prijazan.

Od 5. prosinca 1918. godine zdravlje mu se naglo pogoršalo. Posljednju misu slavio je 6. prosinca 1918. godine, a u večer istoga dana primio je sakrament ispovijedi od ispovjednika p. Springera. 7. prosinca i 8. prosinca 1918. godine, na svetkovinu Bezgrješne p. Springer je slavio misu u sobi nadbiskupa Stadlera i pričestio ga. Teško disanje sve ga je više mučilo. Navečer, 8. prosinca 1918. godine, zajedno s prisutnim sestrama Služavkama Maloga Isusa, nadbiskup je zadnji put šaptao moleći krunicu, izgovarajući riječi: 'Isuse, Bože moj, Marijo'.

Na njegovu grobu molio je papa Ivan Pavao II. 12. travnja 1997. godine prigodom posjeta Bosni i Hercegovini. U Sarajevu 20. lipnja 2002. godine pokrenut je postupak da se proglašeni blaženim i svetim. Na nama je da molitvenim pouzdanjem damo doprinos u tome procesu. U sarajevskoj katedrali, oko Stadlerova groba, mogu se vidjeti ploče sa zahvalama na uslišanju. Njihov broj se svake godine povećava", rekla je uz ostalo s. Kristina Adžamić SMI. (IKA)

Slavlje doživotnih zavjeta s. Kristine Marije od Srca Isusova (Zeković)

Lasinja, 8. prosinca 2022.

Sisački biskup Vlado Košić predvodio je 8. prosinca 2022. godine u samostanskoj crkvi Kćeri Srca Isusova u Lasinji svečano misno slavlje tijekom kojeg je doživotne zavjete položila s. Kristina Marija od Srca Isusova (Zeković), rodnom iz župe Marije Kraljice apostola u Zaprešiću.

U homiliji je biskup poručio da naš život nalikuje na put. „Tako se često i kaže da je život putovanje koje započinje rođenjem i završava smrću. Važno je znati kamo

putujemo da znamo izabrati kojim nam je smjerom ići kada dođemo pred izbor, na raskrižja života gdje treba izabrati kamo i kako dalje. Mogli bismo reći da je i naša s. Kristina danas na jednom važnom raskrižju. Mogla bi krenuti i lijevo i desno, ali ona želi ići naprijed, ravno, slijedeći Krista u redovničkom životu, u ovoj zajednici Kćeri Srca Isusova. To je izbor ravan vjenčanju, o tom izboru ovisi budući život. Poput Blažene Djevice Marije, koju je anđeo Gabriel suočio s Božjom voljom za njezin život i koja nije sve razumjela što to Bog od nje traži, ali mu je povjerovala, i mi povjerujemo Gospodinu i ne odupirimo se njegovoj volji. Evo, pred očima nam je živi primjer: sestra Kristina! Ona je pošla za Gospodinom, premda joj na njezinom životnom putu neće sve biti posuto cvijećem i lako, jer zna da ju čekaju i kušnje i teškoće, ali prihvatila je taj put uzdajući se u Gospodina.“

Obrativši se s. Kristini, biskup je rekao kako je ona pošla ostvariti poziv koji joj je uputio Gospodin. „Ti si taj poziv čula i odazvala se. Što znači taj Tvoj odaziv? Tvoji najbliži u obitelji osjećaju da Te na neki načini gube, Ti si ih napustila. Pa ipak Ti ćeš im od sada biti još bliža negoli prije jer ćeš biti u Gospodinu povezana sa svima koji Te vole i koje Ti voliš. Bog nas sve najviše ujedinjuje i daje nam pravo mjesto među ljudima. To je ono nevidljivo, a toliko bitno za svakoga čovjeka, to je duhovna dimenzija odnosa koji je veći i dublji od bilo kojeg zemaljskog, vidljivog ili tjelesnog. No, da bi se to razumjelo potrebna je vjera. Bez vjere se doista ne može tako ni izabrati, ni živjeti. Ne može se razumjeti što je razlog takvom životu ako se ne uđe u otajstvo vjere i jedinstva s Bogom.

Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum – evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi, reci i Ti, sestro, danas Gospodinu. Recimo to svi ovdje okupljeni. Ne govori jednako svima Gospodin kako mu trebamo služiti: jedni su pozvani u brak i obitelj, jedni u svećeničko ili redovničko zvanje, jedni živjeti u svijetu, drugi u skrovitosti izvan svijeta, ali svi trebamo vršiti volju Božju. Ti, sestro Kristina, ušla si u ovaj samostan da ovdje služiš Gospodinu, da tu budeš službenica Gospodnja. Slijediti riječ Božju u svom životu nije uvijek lako jer ju ne prepoznajemo uvijek jasno i razgovjetno. Ipak, to je najvažnije i zato ju trebamo oslušivati i tražiti. Kada nam je jasno u srcu, tada ju trebamo slijediti i ne okretati se više natrag. ‘Svaki koji stavi ruke na plug i okreće se natrag, nije prikladan za Kraljevstvo nebesko’ (Lk 9,62), rekao je Gospodin Isus. I Ti si, sestro, zaorala sada novu brazdu. Neka urodi velikim urodom, mnogim plodovima, za Tebe, za ovu zajednicu Tvojih susestara, za Crkvu Božju, za naš narod i za svijet“, zaključio je biskup. (IKA)

Kardinal Bozanić primio provincijala Hercegovačke franjevačke provincije

Zagreb, 9. prosinca 2022.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je 9. prosinca 2022. godine fra Jozu Grbeša OFM, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije. U otvorenom razgovoru dotakli su se, između ostalog, teme života Crkve u hrvatskom narodu te posebno u Bosni i Hercegovini, kao i djelovanja hercegovačkih franjevaca u Zagrebu. (IKA)

Predbožićni susret redovnica Šibenske biskupije

Šibenik, 11. prosinca 2022.

Predbožićni susret redovnica Šibenske biskupije održan je 11. prosinca 2022. godine u kući matici sestara Franjevki od Bezgrješne u Šibeniku. Euharistijsko klanjanje, u sklopu kojeg su redovnice molile *Večernju molitvu*, predvodio je šibenski biskup Tomislav Rogić. Susret je osmislila i priredila s. Renata Azinović. Nakon euharistijskog klanjanja redovnice su biskupu Rogiću čestitale Božić. U ime redovnica to je učinila vrhovna poglavarica sestara dominikanki Jakica Vuco OP. „Želimo Vam sretan Božić i blagoslovljenu novu 2023. godinu. Želimo Vam mudrost mudraca i nevinost pastira. Oni su se prvi poklonili i prvi Ga tražili. Neka i naše živote obilježi jednostavnost pastira i želja za uvijek većim približavanjem mudraca s Istoka Malom Bogu – Velikom Čovjeku“, poručila je s. Jakica. (IKA)

Zahvala za pola stoljeća djelovanja milosrdnica

Žminj, 11. prosinca 2022.

U žminjskoj župnoj crkvi sv. Mihovila održano je 11. prosinca 2022. godine misno slavlje zahvale za 50 godina djelovanja sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog u Žminju. Misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup u miru Ivan Milovan u zajedništvu s riječkim nadbiskupom u miru Ivanom Devčićem.

Župnik Jordan Rovic u uvodnom obraćanju čestitajući obljetnicu izrazio je redovnicama zahvalnost župe za prisutnost, svjedočenje i svekoliko služenje. Župnik je pozdrav

uputio s. Ani Mariji Rakocija MVZ, provincijalnoj poglavarici iz Rijeke, svim nazočnim sestrama, a osobito onima koje su kroz tih pola stoljeća djelovale u Žminju.

„S poštovanjem i zahvalnošću ih spominjem“, rekao je župnik, te je pročitao imena sestara koje su djelovale u župi: s. Karmela Elek MVZ, s. Alfonza Samardžić MVZ, s. Ana Marija Ivanković MVZ, s. Gordana Kondža MVZ, s. Ljiljana Nikić MVZ, s. Blanka Vrdoljak MVZ, s. Gabrijela Ikić MVZ, s. Marinka Tunjić MVZ, s. Božidara Pleš MVZ. Sada su u Žminju aktivne s. Augusta Modrušan MVZ i s. Estera Vragović MVZ. Župnik je nadalje spomenuo i pokojne sestre koje su jedan dio svojega života podarile toj župi: s. Agata Brajković MVZ, s. Imelda Salopek MVZ, s. Ivana Vuković MVZ, s. Eufemija Miličić MVZ, s. Lauda Brletić MVZ i s. Gracijela Modrušan MVZ. „Zaista, župa je obdarena i blagoslovljena nazočnošću i djelovanjem, služenjem sestara. Zahvaljujemo Provinciji koja nam daruje sestre, naravno i nadalje se preporučamo. I kao župnik osobno sam osjetio pomaganje i služenje sestara kroz punih 15 godina. Sestre uprisutnjuju i utjelovljuju karizmu služenja, ljubavi svoga utemeljitelja“, rekao je vlč. Rovis.

Na kraju misnoga slavlja, zahvalu sestrama milosrdnicama u ime Župe Žminj izrekla je vjeroučiteljica Nela Peteh. „Radosni smo u Gospodinu u slavlju ovog jubileja, želimo zastati i obnoviti svijest darovanosti vinkovske karizme našoj župi. Zahvaljujemo Trojedinom Bogu za sve sestre milosrdnice, žive i preminule, koje su kroz proteklih 50 godina njihovog požrtvovnog služenja zadužile našu župu. Na širokom polju djelovanja sestara milosrdnica zasigurno je u Gospod-

njoj knjizi mnogo napisano upravo iz rada žminjskih sestara.

Siju sestre tu, u dječja srca, marljivo pedeset godina sjeme Kristova nauka i tako stječu neumrlo blago za nebo, odgajajući dobre kršćane. Velika su pomoć žminjskim župnicima u župnom apostolatu kao i u vođenju domaćinstva. Sakristanska služba, liturgijsko pjevanje i sviranje, čišćenje i kićenje crkve cvjetnim aranžmanima – sve to uključuje služba naših sestara. Uz spomenuto, u duhu njihove karizme, svaki je njihov rad prožet i karitativno-socijalnim djelovanjem. Vjerujemo da će po životu i djelovanju sestara milosrdnica posijano sjeme milosrdne ljubavi u našoj župi po Božjoj milosti i dalje donositi plodove po novim generacijama“, rekla je.

„Čuli smo danas preko proroka Izaije kako Bog sam hita da nas spasi, da našu pustinju pretvori u bujnu stepu koja cvatom cvate i da sve naše dobre zamisli i napore oplemeni i donese život. Bog nam daje život. Bez njega svi su naši napori uzaludni. Ako on ne blagoslovi svojim Duhom, bit ćemo samo neplodna pustinja. Bez Boga smo suha, žedna zemlja. U Žminju i preko sestara milosrdnica Bog zalijeva naše pustinje i pretvara u bujnu stepu“, rekla je Peteh. „Drage naše časne, za sate molitve i pjesme, razmatranja, klanjanja i klečanja, za sate vjeronauka ili na bilo kojem polju vašeg redovničkog predanog služenja, za istinsko svjedočenje vjere i ljubavi – veliko hvala ili kako bi Žminjci rekli čuda hvala! Neka Dobri Bog blagoslovi vaše djelovanje kako bi i dalje služile Bogu i narodu“, istaknula je.

U ime sestara milosrdnica Provincije Majke Dobroga Savjeta sa sjedištem uprave u Rijeci, okupljenima se obratila provin-

cijalna poglavarica s. Ana Marija Rakocija MVZ. „Današnja treća nedjelja došašća nedjelja je zahvale, radosti i Caritasa, sve tri odlike ove nedjelje sažimlju i razlog našeg dolaska i ovog slavlja upućujući i na karizmu naše družbe. ‘Duh Gospodnji na meni je, posla me blagovjesnikom biti siromasima’, ove riječi čule su se pred 50 godina kada su sestre milosrdnice došle u Žminj na poziv tadašnjeg župnika Marcela Krebela. Nakon svečane službe Božje toga dana, on je sestre predstavio vjernicima i iskazao im dobrodošlicu, baš kao i župljani. Od tih prvih sestara s nama je danas prisutna s. Marija Karmela Elek MVZ, katehistica“, rekla je provincijalna poglavarica, a na te su njezine riječi vjernici spontano zapljeskali.

„Ona je na župu došla sa s. Agatom Brajković MVZ. Na ovoj je župi ukupno djelovalo 17 sestara milosrdnica. Ova je župa bila bogata duhovnim zvanjima. U našoj zajednici 7 je sestara iz ove župe“, istaknula je. Od tih zvanja spomenula je nazočnu s. Darinku Grizila MVZ i s. Tereziju Žufić MVZ, koja zbog visoke dobi nije mogla biti nazočna.

„Tijekom 50 godina bile smo aktivne sudionice povijesnog tijeka ove župe, molitvama, često nikom vidljivim žrtvama i odricanjima, djelotvornom ljubavlju za siromahe. Na tome smo Bogu, koji nas je pozvao i poslao, neizmjereno zahvalne. Zahvalne smo i svima vama, vjernicima ove župe, na neprekidnoj otvorenosti i zajedništvu u tolikim pothvatima kojima smo zajedno gradili ovu župu, nekad i sad. Zahvaljujemo dobrom Bogu na svima blagoslovima i milostima koje je izlio na župu po sestrama, ali i na sestre po župi. Želimo i molimo da se župa pomladi brojnim članovima, kršćanskim obiteljima koje će svojim životom, u duhu

djelotvorne vinkovske ljubavi, sijati sjeme Evanđelja u današnjem čovjeku“, zaključila je provincijalna poglavarica.

Župljani su donijeli darove za sestre milosrdnice želeći tako izraziti svoju zahvalnost i ljubav za njihovo djelovanje u toj župi. Sestre milosrdnice djelovale su u Župi Žminj od prosinca 1972. godine. Valja svakako napomenuti da najduži staž u toj župi od svih sestara ima s. Augusta Modrušan MVZ, rodom iz te župe, koja ondje služi već punih 25 godina i to je svečano obilježeno ove godine o blagdanu sv. Mihovila. (IKA)

Dijamantna misa fra Ljudevita Maračića OFMConv

Pula, 14. prosinca 2022.

Fra Ljudevit Anton Maračić OFMConv proslavio je dijamantnu misu, 60 godina svećeništva, 14. prosinca 2022. godine o blagdanu bl. Otona u pulskoj crkvi sv. Franje Asiškog. Za tu prigodu fra Ljudevitu je čestitku poslao i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua.

Program je započeo prezentacijom fotografija s njegove mlade mise koja je bila u toj istoj crkvi 16. prosinca 1962. godine. Prezentaciju je vodila slavjenikova nećakinja Patrizia. Na početku mise čestitarski govor pročitao je Valter Scotti, koji je kao mali ministrant recitirao pozdravni govor i na mladoj misi. On je pročitao i čestitku apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj: „Dragi Oče, u povodu spomena 60. obljetnice Vašega svećeničkoga ređenja izražavam Vam svoje srdačne čestitke i obećavam Vam sjećanje u molitvi. Sa zahvalnošću za Vaš dragocjeni doprinos Crkvi u ovoj nuncijaturi u prošlosti i sadašnjosti, dok Vas povjeravam majčinskoj

zaštiti Djevice Marije, zazivam Duha Svetoga da vas sve plodonosnije obaspe obiljem nebeskih darova. Žalim što ne mogu fizički nazočiti Vašem euharistijskom slavlju zahvale, uz iskrene pozdrave i u molitvenom jedinstvu potvrđujem Vam svoju privrženost“, poručio je mons. Giorgio Lingua.

Prigodnu homiliju izrekao je fra Diego Deklić OFM, župnik pulske Župe sv. Antuna Padovanskog. On je svoje obraćanje započeo latinskom izrekom: *Non sibi soli vivere, sed et aliis proficere* (Ne živjeti samo sebi, nego i drugima koristiti). „Drevno je to načelo franjevačkog pokreta pod čiji bismo nazivnik mogli večeras zajedno staviti bl. Otona iz Pule, našega sugrađanina iz dalekog trinaestog stoljeća kojemu slavimo godišnji spomen i 60. obljetnicu misništva dragog nam fra Ljudevita Maračića OFMConv s kojim večeras zahvaljujemo Bogu za 60 godina plodnog svećeničkog služenja Bogu i ljudima“, zaključio je propovjednik.

Na kraju misnoga slavlja prigodne čestitke slavljenu izrekao je provincijal fra Miljenko Hontić OFMConv. On je istaknuo kako su brojne zasluge kojima je fra Ljudevit zadužio Hrvatsku provinciju svetoga Jeronima franjevaca konventualaca kao i Crkvu općenito, no napose je istaknuo dvije službe kojima je njegov doprinos nemjerljiv, bio je dugogodišnji glavni urednik *Veritasa* i služba provincijala koju je obnašao u tri mandata.

Okupljenima se na kraju obratio i sam slavljenu. On se radosno prisjetio svih sudionika svoje mlade mise, koja je bila 16. prosinca 1962. godine u tom samostanu, s posebnim naglaskom na tada nazočne svećenike koji su svojim djelovanjem ostavili značajnog traga na pulskome području.

Ljudevit Anton Maračić OFMConv, rođen je 1938. godine u Premanturi kod Pule, član je Reda franjevaca konventualaca. Nakon što je 1963. godine diplomirao iz teologije, 6 godina kasnije diplomirao je iz hrvatskog jezika i književnosti. Preko 25 godina svećeničkog života proveo je kao glavni urednik *Veritasa*. Neko vrijeme služio je u svojoj matičnoj Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima kao provincijal, a nekoliko je godina potom službovao u Vatikanu kao redovni ispovjednik u bazilici sv. Petra. Sada je član Samostana sv. Frane u Cresu. Autor je objavio više djela, uglavnom povijesno-franjevačkog karaktera, vezanih uz rodnu mu Istru. Osim toga bavi se i pisanjem priloga duhovnog sadržaja. (IKA)

Nadbiskup Dražen Kutleša kod Kćeri Božje ljubavi na Marjanu

Split, 14. prosinca 2022.

Na uočnicu blagdana Drinskih mučenica 14. prosinca 2022. godine splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Dražen Kutleša posjetio je samostan Majke Božje Divne na splitskom Marjanu.

Na početku misnoga slavlja, nadbiskup je izrazio radost što slavi s redovnicama na Marjanu misno slavlje uoči blagdana Drinskih mučenica, redovnica koje su dale svoj život iz vjere u Boga. „One nam mogu biti poticaj da propitamo koliko smo spremni dati za svoje ideale i iz vjere u Boga. Jesmo li spremni dati svoj život ili obično padamo na malim stvarima u kojima bismo trebali redovito biti uzor drugima“, kazao je mons. Kutleša. U propovijedi je splitsko-makarski nadbiskup govorio o mučeništvu i njegovu značenju danas. Polazeći od pročitana evanđeoskoga teksta koji govori da je mu-

čeništvo u prvom redu svjedočanstvo, nadbiskup je obraćajući se redovnicama kazao: „Drage sestre, postale ste časne sestre i posvećujete svoj život Bogu na jedan specifičan način svjedočeci ono što Isus Krist traži od onih koji ga žele slijediti. Mučeništvo je trenutak kada se čovjek opredjeljuje za Boga. U svom životu imamo mnogo trenutaka kada se trebamo opredijeliti za Boga, a mi se možda povučemo, kalkuliramo i tražimo neke svoje računice kako bi nama u životu bilo bolje i ljepše. Međutim, trebamo se zapitati je li nam više stalo do ovozemaljskoga ili vječnoga života.“ Podsjetio je kako mnogi misle da će na kraju ovozemnog hoda naći način kako s Bogom srediti račune kako bi ušli u Kraljevstvo nebesko te je upozorio da je upravo zemaljski život mjesto rada za Kraljevstvo nebesko. „U tome su nam putokaz naši mučenici, poput Drinskih mučenica koje su u teškim trenucima životom posvjedočile svoju vjeru u Boga. Zato nas ovaj blagdan potiče da se propitamo kolika je naša vjera u Boga.“

Nadbiskup Kutleša osvrnuo se na krizu vjere u Crkvi na Zapadu istaknuvši da nas ona potiče na propitivanje vjerujem li to što govorim i ispovijedam te svjedočim li vjeru u svom životu. „Mučeništvo nas usmjerava prema Kraljevstvu nebeskom. Nije svatko pozvan na mučeništvo, odnosno dati svoj život iz vjere, ali isto tako nikada ne znamo hoće li se od nas zatražiti takvo mučeništvo. Bog svakako traži da na jedan specifičan način svjedočimo svoju vjeru u ovom životu. I mi poput Drinskih mučenica moramo biti putokaz vjere. One su nam ispit savjesti: donosimo li životne odluke iz vjere u Boga? Ako kalkuliramo, što nam vrijedi da zado-

bijemo cijeli svijet, a dušu svoju izgubimo“, upozorio je nadbiskup.

„Mučeništvo je uvijek prisutno u Crkvi. Kažu da kad nema mučeništva u Crkvi onda previše ima kompromisa, kalkulacija, a malo vjere. Drinske mučenice su bile mudre žene. Možda su po kriterijima ovoga svijeta učinile ludost, ali po Božjim kriterijima učinile su mudro. Njihov život križa pretočio se u mučeništvo krvlju“, istaknuo je mons. Kutleša te dodao: „Daleko je bolje žrtvovati se, izgorjeti, nego – kako kaže neki pisac – zahrđati i kao hrđa živjeti cijeli život. Moramo biti kao oni koji će živjeti po Božju, a ne po napatcima ovoga svijeta. Bit ćemo nagrađeni ili kažnjeni prema vjernosti ili nevjernosti Bogu. Svetost života poticaj je drugima da prepoznaju Božje djelovanje u ovome svijetu.“ Nadbiskup je na kraju propovijedi naglasio: „Svi bismo više trebali brinuti jedni za druge, upozoriti i opomenuti jedni druge ukoliko vidimo da naš brat ili sestra u Kristu nešto pogrešno radi i ide u propast, a ne egoistično kalkulirati i misliti samo na sebe, jer kad se nagomilaju problemi teže ih je riješiti.“

Družba Kćeri Božje ljubavi utemeljena je u Beču godine 1868. Sestre su među Hrvatima počele djelovati 1882. godine i to najprije u Sarajevu, kamo ih je doveo nadbiskup Josip Stadler. U Sarajevu je bilo sjedište njihove provincijalne uprave do 1949. godine, kada je komunistička vlast zabranila njihovo djelovanje i boravak u Bosni i Hercegovini. Od 1949. godine sjedište provincijalne uprave nalazi se u Zagrebu. Redovnice su došle u Split 1937. godine, a u današnju kuću na Marjanskoj cesti, samostan Majke Divne, uselile su 1938. godine. Tu su najprije otvorile dječje zabavište, a zatim Žen-

sku zanatsku školu, koja je 1942. godine ukinuta. Godine 1948. počele su primati na stan, opskrbu i podvorbu starice, bolesnice i osamljene, za koje je u sklopu samostana napravljen mali Dom u kojemu su bile starice za koje su skrebile Kćeri Božje ljubavi.

Dom je nažalost ove godine zatvoren. U samostanu danas ima 12 sestara koje se uz njegu svojih starijih redovnica bave šivanjem crkvene odjeće i pastoralno pomažu u župi. Kućna poglavarica je s. Milka Srša FDC, koja kaže da sve što čine, čine s puno ljubavi „sve za Boga, za siromahe i za našu Družbu“, prema geslu naše Majke utemeljiteljice Franziske Lechner.“ Drinske mučenice su suzaštitnice Župe sv. Josipa na Mertojaku, a njihovo ime nosi jedna ulica na splitskim Mejašima. (IKA)

Biskup Škvorčević otvorio Godinu bl. s. Jule Ivanišević FDC

Staro Petrovo Selo, 15. prosinca 2022.

Na spomendan blaženih mučenica s. Jule Ivanišević FDC i četiriju susestara: s. Berhmane Ladenix FDC, s. Antonije Fabijan FDC, s. Krizine Bojanc FDC i s. Bernarde Banja FDC, 15. prosinca 2022. godine požeški biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Starom Petrovom Selu i otvorio Godinu bl. Jule Ivanišević za Požešku biskupiju.

U homiliji je biskup najprije zapitao sudionike slavlja očekuju li da reprezentacija Hrvatske pobjedi nad Marokom nadolazeće subote, zaključujući njihov uspješni nastup na Svjetskom nogometnom prvenstvu u Kataru. Kazao je kako bi se na prvi pogled moglo činiti da je to pitanje neprimjereno

za sveto slavlje i šire, jer trenutno u Hrvatskoj ima mnogo toga drugoga i važnijega što treba iščekivati negoli je sportska pobjeda. Ustvrdivši kako je sasvim u redu iščekivati pobjedu naših nogometaša, kao i ispunjenje nekih drugih ljudskih nada, napomenuo je da bi to ipak bilo premalo.

Istaknuo je kako je i bl. Jula iščekivala da se u njezinom životu ostvare neke njezine ljudske nade, ali da je u svom mladenačkom srcu čežnula za nečim višim, za onim što Bog može ostvarivati. Postala je primjer u vremenu došašća „da se učvrstimo u Božjim nadama i tako pripremamo za Božić“. Kazao je da se Ivan Krstitelj ubraja među velikane ljudske povijesti koji svoj život i svoja iščekivanja nisu sveli na nešto malo i sitno ljudskoga, na zadovoljenje nekih svojih kratkoročnih sebičnih interesa, već su svoje čežnje i želje oblikovali na mjeru Boga, s njime organizirali svoj život i u njemu pronašli istinu i smisao svoga života. Ustvrdivši da se među takve velikane ubraja i bl. Jula, koja je rođena u Godinjaku u staropetrovskoj župi i djetinjstvo provela u siromašnoj obitelji s jedanaestero djece, od kojih su neki umrli u djetinjoj dobi, ali da je mala Kata, kako se krsno zvala, redovnički Jula, ostala na životu jer je Bog s njome imao neke svoje naume, a ona velikodušno prihvatila sudjelovati u njihovu ostvarivanju.

Biskup je pozvao sudionike slavlja da njihova iščekivanja budu veća od onoga što može doći iz nogometne pobjede u Kataru ili iz nečega drugoga ljudskog, nego da uz zagovor i pomoć svoje sugrađanke bl. Jule usmjere svoja iščekivanja na ono najbolje i najvrjednije što ima značenje za vječnost, a što im samo Bog može dati u Isusu Kristu. Još je kazao da je bl. Jula to dobro ra-

zumjela, kako nam potvrđuju njezine riječi iz posljednjeg pisma u kojem svojoj sestri u predanosti vjere piše da će Bog, dok se u vihoru rata i nasilja sve oko nas ruši i prijeti da nas uništi, ostaviti na životu da mu i dalje služimo, ako je to njegova volja; ako pak želi da za njega položimo svoj život, mi ćemo prihvatiti i tu njegovu volju. Pozvao je sudionike slavlja da po njezinu primjeru i oni u predanosti svoje vjere tako igraju utakmicu svog života da se na koncu ostvari punina njihova postojanja, pobjeda nad smrću i vječno zajedništvo s Bogom na nebesima.

Zatim je s. Gordana Igrac FDC, provincijalna poglavarica Družbe Kćeri Božje ljubavi, zahvalila Bogu što je Crkva prepoznala kreposti i duhovnu veličinu bl. Jule i njezinih susestara te ih je ovjenčala čašću oltara. Zahvalila je biskupu Škvorčeviću što je na ovom misnom slavlju otvorio Godinu bl. Jule u Požeškoj biskupiji kazavši kako Kćeri Božje ljubavi i nadalje računaju na njegovu podršku, dragocjene poticaje i sugestije za štovanje bl. Jule i susestara, ponajprije u ovoj Župi, u Požeškoj biskupiji, a i šire. Župniku Nikoliću, kao i prethodnim župnicima Milivoju Kneževiću i Antunu Prpiću, te svim župljanima staropetrovoselske Župe zahvalila je za njihov dosadašnji doprinos promicanju i širenju štovanja bl. Jule, a osobito za sve što će činiti u ovoj Godini njoj posvećenoj. (IKA)

Adventska duhovna obnova za redovnice Slavonskobrodske regije

Slavonski Brod, 17. prosinca 2022.

Adventska duhovna obnova za redovnice Slavonskobrodske regije održana je 17. prosinca 2022. godine u samostanu sestara Služavki maloga Isusa u Slavanskom Brodu.

Okupilo se 20-ak redovnica iz pet rimo-katoličkih i jedne grkokatoličke zajednice. Na temu *Duhovno razlučivanje*, obnovu je predvodio vlč. dr. Ivan Benaković, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu i povjerenik Đakovačko-osječke nadbiskupije za biblijski pastoral.

Na početku izlaganja naglasio je kako je spomenuta tema značajna za život Katoličke Crkve. Na temelju Svetoga pisma pojasnio je kako Bog već na početku stvaranja vrši razlučivanje, razlučuje dobro od zla, svjetlo od tame, te tek onda u tome svijetu stvara čovjeka kako bi on mogao živjeti u tim okvirima Božjega razlučivanja.

Ustvrdio je da i Novi zavjet progovara o onima koji će na duhovnoj razini znati razlučiti stvarnost na pravilan način. Zaključio je kako su pravila za razlučivanje duhova i duhovne stvarnosti ljubav, istina i mudrost Božja te dodao kako ona moraju biti povezana.

Upravo su osobe posvećenog života pozvane razlučivati stvarnost, razlučivati duhovno od svjetovnog, kako bi prvo oni bili zadovoljna i ispunjena bića koja će u ljudima stvarati duhovni potencijal, pomagati im da svoju duhovnost žive na realan način.

Uz prigodan dar predvoditelju je na kraju zahvalila s. Jasna Lučić OSU, predstavnica redovnica Slavonskobrodske regije. Naglasila je da nastoje uvijek pratiti naučavanje pape Franje kako bi bili na sinodalnom putu obnove te su stoga i za temu svoje adventske duhovne obnove izabrale promišljanje o razlučivanju duhova. (IKA)

Adventska duhovna obnova za redovnice grada Splita i okolice

Split, 18. prosinca 2022.

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Dražen Kutleša održao je 18. prosinca 2022. godine u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu adventsku duhovnu obnovu za redovnice grada Splita i okolice.

Na duhovnoj obnovi sudjelovalo je oko 140 redovnica te njihov novi nadbiskupijski povjerenik fra Kristian Stipanović OFM, koji je izrekao uvodnu riječ. Sjetio se dugogodišnjeg nadbiskupijskog povjerenika za redovnice fra Petra Lubine OFM, koji je preminuo u ožujku ove godine, i umirovljenog nadbiskupa Marina Barišića, koji su započeli ove adventske susrete. Izrazio je nadu da će se oni i dalje nastaviti te da će biti na obogaćenje svakoga osobno i na dobro zajednica u kojima djeluju.

Pozdravljajući sve nazočne sestre, mons. Kutleša zahvalio im je na požrtvornom radu u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji naglasivši da samo u poniznosti možemo ispravno čuti što Bog traži od nas i čuti potrebu drugoga. Nadbiskup je u svom nagovoru govorio o poslanju osoba posvećenog života o kojima crkveni dokumenti govore da su proročki znak posljednjih vremena, vremena ispunjenja Božjih obećanja. Budući da ih svijet često neće razumjeti, ohrabrio ih je da u tome trebaju gledati poruku Božića: zatvorenog svratišta, a otvorenih nebesa. Ako pogled ne usmjere prema otvorenim nebesima, riskiraju život provesti zatvoreni u svoja pitanja. Od njih se stoga traži odvažnost, živa vjera i ispravno odgojena savjest, naglasio je splitsko-makarski nadbiskup. U svjetlu radosne vijesti Božića, nadbiskup Kutleša potaknuo

je redovnice da otvore svoja srca Isusovom rođenju koje može okrijepiti ranjene duše, obnoviti zamrle ideale, donijeti smisao u besmisao... Stavio je pred njih lik sv. Josipa i Blažene Djevice Marije kao uzore za nasljedovanje u pravednom djelovanju, vjernosti i povjerenju, nesebičnosti i ljubavi. „Želim da vam Duh Sveti ovoga Božića donese istinu koju ćete spremni biti prihvatiti, živjeti i drugima prenijeti. Želio bih da budete svjedoci radosti i ispunjenja Božjih obećanja“, zaključio je nadbiskup čestitajući sestrama Božić i novu 2023. godinu.

U ime svih sestara, čestitku nadbiskupu Kutleši izrekla je provincijalna poglavarica sestara milosrdnica Splitske provincije s. M. Andrijana Mirčeta MVZ. „Božićno otajstvo pred kojim stojimo usmjerava nas prema nama samima i prema drugima. Poziva nas s jedne strane da se odupremo duhu materializiranog i obezglavljenog svijeta u kojem živimo i da, otvorivši se Njegovu svjetlu, iz vlastitog života uklonimo tamu. S druge strane, potiče nas da svjetlo Radosne vijesti poneseimo svojim bližnjima i budemo što uvjerljiviji svjedoci i navjestitelji beskrajne Božje ljubavi, praštanja i milosrđa“, rekla je s. M. Andrijana. „Oče nadbiskupe, molite za nas da se tom Božjem pozivu ovog Božića svesrdno odazovemo. A Vama, u ime nas ovdje prisutnih i u ime svih redovnica koje djeluju u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, od srca čestitam Božić, uz molitvu da Vas radost Božića prati kroz sve dane nove 2023. godine. Novorođeni Vam bio izvorom snage i mudrosti u upravljanju našom Nadbiskupijom, kao i u svim drugim službama koje su Vam povjerene“, kazala je uručivši nadbiskupu prigodni dar, a susret je završio nadbiskupovim blagoslovom. (IKA)

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Jubilej župe i svečani zavjeti dvojice franjevaca

Sarajevo, 4. listopada 2022.

Župa Sv. Franje Asiškog u Sarajevu proslavila je 4. listopada 2022. godine svoj patron i obilježila četvrt stoljeća postojanja. Radosni je događaj uzveličan polaganjem doživotnih zavjeta dvojice franjevačkih bogoslova: fra Danijela Lukića OFM iz Busovače i fra Hrvoja Žabića OFM iz Viteza (Brajkovići). Svetu misu uz nazočnost vrhbosanskog nadbiskupa u miru, mons. Vinka Puljića predvodio je provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Zdravko Dadić OFM. Sudjelovali su franjevački bogoslovi, redovnice različitih družbi te bogoslovi Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa *Redemptoris Mater* u Vogošći.

Uvodeći u svetu misu, provincijal Dadić ukazao je na aktualnost i izazovnost lika sv. Franje Asiškog, kojemu je prije četvrt stoljeća posvećena župa na Dobrinji i po čijem su primjeru dvojica mladih ljudi odlučila doživotno slijediti Krista u Franjevačkom redu. Tu je misao nastavio u propovijedi istaknuvši da je Serafski Otac ne samo „mijenjao svoje vrijeme koje je bilo ispunjeno nepravdom, pohlepom, nesmiljenom borbom za vlast, brojnim pobunama i krivovjerjem, nego ga je i nadživio te postao jednako suvremen i u ovo naše doba, tako da ga poštuju i pripadnici drugih religija i svjetonazora koji nemaju nikakve veze s kršćanstvom i franjevaštvom, što nam samo dodatno potvrđuje o kakvom se velikom čovjeku i svecu radi“.

U nastavku je spomenuo kako sv. Franjo i danas potiče u svakom čovjeku prepoznati Božje stvorenje te se ne bojati voditi logi-

kom ljubavi. „Sve manje je smijeha, čak i kod mladih, jer smijati se može samo u slobodi, a slobode je sve manje (...) Sloboda gubi svoj smisao svakim oblikom ovisnosti i robovanja“, upozorio je provincijal te zavjetovanicima rekao: „Upravo zavjeti siromaštva, čistoće i poslušnosti, koje ste zavjetovali, daju vam mogućnost da budete u svojoj nutрини do kraja slobodni.“

Usljedio je obred zavjetovanja u kojemu je vjerničkoj zajednici zavjetovanike predstavio meštar franjevačkih bogoslova u Sarajevu fra Danijel Nikolić OFM. (nedjelja.ba)

Primanje u postulat Hercegovačke franjevačke provincije

Mostar, 5. listopada 2022.

U postulat Hercegovačke franjevačke provincije primljena su 5. listopada 2022. godine sedmorica kandidata: Dragan Čabraja (Župa bl. Ivana Merza, Zagreb), Ivan Boras (Župa sv. Ante, Humac, Dominick Grgić (Župa sv. Jeronima, Chicago), Joel Sirovina (HKM Zürich), Vinko Kovačić (Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, Široki Brijeg), Toni Vasilj (Župa sv. Jakova, Međugorje), Mario Širić (Župa Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije, Posušje).

U samostanskoj je kapelici u Mostaru kandidate primio provincijal fra Jozo Grbeš OFM. Postulat traje najmanje 6 mjeseci i prva je stepenica na kojoj kandidat pobliže upoznaje franjevački oblik života. Kroz to vrijeme kandidat upoznaje stvarnu zajednicu i bratstvo u koje je došao, jednako kao što i drugi članovi bratstva upoznaju njega. U toj dinamici upoznavanja konkretnog života zajednice događa se prvo razlučivanje i provjera autentičnosti vlastitog životnog

poziva. Ako i kandidat i zajednica na ovoj prvoj stepenici steknu usklađeno povoljno mišljenje o duhovnom pozivu kandidata, on ulazi u novicijat koji traje godinu dana. (franjevci.info)

Slavlje 150. obljetnice djelovanja sestara milosrdnica

Dolac, 8. listopada 2022.

Svečanim misnim slavljem 8. listopada 2022. godine obilježena je 150. obljetnica djelovanja sestara milosrdnica u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Dolcu nedaleko od Travnika. U taj kraj 1872. godine došle su bijele sestre, pozvane od braće franjevacu kako bi hrabri puk toga kraja učvrstile u vjeri, znanju i hrabrosti.

Euharistijsko slavlje predvodio je fra Zdravko Dadić OFM, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebre. Propovjednik je izrazio snažnu poruku sestrama milosrdnicama istaknuvši: „Živite i danas govor Božje Riječi, još snažnije na koljenima u molitvi i u služenju siromasima.“ (KVRPP BiH/s. M. Blanka Jeličić MVZ)

Spomen na slugu Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. listopada 2022.

U katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu euharistijskim slavljem 8. listopada 2022. godine obilježen je spomen na slugu Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera. Sveto misno slavlje predvodio je postulator kauze mons. dr. sc. Pavo Jurišić.

U propovijedi mons. Pavo osvrnuo se na lik i djelo Marice Stanković, koja je 8. listopada 1957. godine preminula u Zagre-

bu. Posebno je istaknuo njezinu hrabrost u suprotstavljanju komunističkom režimu i obrani svete katoličke crkve na čelu sa zagrebačkim nadbiskupom Alojzijem Stepincem. Kada su u referatu napali nadbiskupa Stepinca raznim klevetama, prva je ustala u obranu profesorica Marija Grgić, članica Zajednice Krista Kralja. Njezin istup bio je popraćen burnim pljeskom i odobravanjem. Tada se javila i Marica Stanković s riječima: „Protestiram u ime katoličke javnosti protiv ovakvih kleveta.“ Premda je na skupu bilo mnogo i muških osoba i nekoliko svećenika – jedine su ove dvije hrabre žene ustale u obranu oklevetanog zagrebačkog nadbiskupa. Nije poznato jesu li se sluga Božji Josip Stadler i službenica Božja Marica Stanković ikad susreli, no da jesu, danas bi nam je nadbiskup Stadler sigurno predstavio kao uzor. Sam Stadler često se morao boriti s raznim klevetama i optužbama koje su doprle čak i do Svetog Oca, koji je na očigled svijuu stao u obranu nadpastira vrhbosanske nadbiskupije.

Na koncu propovijedi mons. Pavo sve prisutne potaknuo je na pouzdanje u Gospodina, jedinog pravednog sudca koji će svakoga suditi po njegovim djelima. Nakon popričesne molitve svećenici i vjernici uputili su se prema grobu slugu Božjega Josipa Stadlera gdje su izmolili molitvu za njegovo što skorije proglašenje blaženim i svetim. (s. M. Pia Pilić SMI)

Godišnji susret kućnih poglavarica s provincijalnom upravom

Sarajevo, 8. listopada 2022.

Godišnji susret kućnih poglavarica s provincijalnom upravom održan je 8. listopada

2022. godine u provincijalnoj kući Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina u Sarajevu.

Provincijalna poglavarica s. Željka Dramac SSFCR na početku je pozdravila okupljene sestre i izrazila im dobrodošlicu. Zatim je pročitala dopis upućen svim sestrama Provincije u kojemu je naznačen okvirni program duhovnosti i trajnog odgoja za sljedeću godinu. Sestre su ukratko predstavile zajednice te kazale informacije o životu i djelovanju.

Usljedilo je misno slavlje koje je predvodio fra Ivan Šarčević OFM tumačeći Riječ Božju iz liturgije dana s naglaskom na „Blažena utroba koja te nosila! Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju!“ (Lk 11,27-28) Fra Ivan je istaknuo kao zahtjeve našega redovničkog života: potrebu trajnog obraćenja izbjegavanjem svetačke oholosti, osposobljavanje za oslušivanje bez pristranosti, tražeći razliku između blaženog i blaženijeg te pravedno čuvanje Božje riječi vršeci je u svakodnevnom životnim okolnostima.

Usljedila je popodnevna diskusija o praksi duhovnih vježbi, mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-informativnih kućnih sastanaka. Među tekućim pitanjima sestre su raspravljale o vremenitim dobrima, o potrebama i mogućnostima, naglašavajući važnost određivanja prioriteta kada su u pitanju financijski izdaci.

Korisne informacije i upute sestrama dala je provincijalna ekonoma s. Lidija Jurišić SSFCR. Sestre su se složile da je veoma važno promicati svijest o potrebi štednje s obzirom na aktualnu situaciju i neizvjesnost koju živi sav svijet danas. (s. Marina Jurišić SSFCR)

Duhovna obnova za Prijatelje Maloga Isusa Sarajevske provincije

Međugorje, 7. – 9. listopada 2022.

Članovi Društva Prijatelji Maloga Isusa Sarajevske provincije sudjelovali su na duhovnoj obnovi u Međugorju koju je organizirala pročelnica Vijeća za Prijatelje Maloga Isusa s. M. Kristina Adžamić SMI zajedno sa sestrama animatoricama pojedinih zajednica. Sudjelovalo je 35 članova Društva iz Neuma, Gromiljaka, Fojnice, Slavonskog Broda, Voćina i Prozora.

Susret je započeo 7. listopada 2022. godine sudjelovanjem u večernjem programu u župi sv. Jakova u Međugorju molitvom krunice, slavljem svete mise i čašćenjem svetog Križa. Duhovnu obnovu predvodio je don Mario Frlan koji se u svom govoru osvrnuo na temelje kršćanske vjere, sakramentalni život vjernika, molitvu krunice i drugih pobožnosti, te je u prisutnima budio želju i poticao srce na gorljivije življenje svog kršćanskog poziva. Poslijepodnevno subotnje vrijeme iskorišteno je za temeljit ispit savjesti kojeg je pripremio don Mario, a iz kojeg su Prijatelji Maloga Isusa puno naučili i dobro se pripremili za sakrament svete ispovijedi. U večernjim satima program je nastavljen u župnoj crkvi na otvorenom molitvom svete krunice, sudjelovanjem na euharistijskom slavlju i klanjanjem pred Presvetim oltarskim sakramentom.

Dana 9. listopada, nakon zajedničkog doručka održan je sastanak svih nazočnih članova Društva gdje je svatko imao priliku dati svoj osvrt na duhovnu obnovu i prijedlog za buduće zajedničke susrete i rad. Zatim su sudionici duhovne obnove sudjelo-

vali na euharistijskom slavlju u župi, nakon čega su se vratili svojim kućama. (s. Jelena Jovanović SMI)

Osnovnoškolci posjetili sestre klarise

Brestovsko, 12. listopada 2022.

Učiteljica Slađana Drljepan i učenici petoga razreda Osnove škole *Brestovsko* posjetili su samostan sv. Klare 12. listopada 2022. godine u jutarnjim satima.

Opatica s. Hijacinta Batinić OSC opisala je učenicima jedan dan u samostanu, a zatim su uslijedila pitanja djece. Zanimalo ih je nedostaju li sestrama njihovi roditelji, koje su im najdraže molitve, koliko su dugo u samostanu, koliko puta na dan mole i sl. Dobile su na dar i tri crteža na kojima su učenici nacrtali svetu Klaru i samostan te zapisali nekoliko riječi zahvale.

Po završetku ovog radosnog susreta učenici su se preporučili u molitve sestara, ali su obećali da će i oni njih nositi u svojim molitvama i sjećanju. (Sestre Klarise)

Misijska izložba za Haiti

Gromiljak, 15. listopada 2022.

Misijska izložba pod geslom *Gradimo zajedno kuću Maloga Isusa na Haitiju* otvorena je 15. listopada 2022. godine u *Kući Navještenja* na Gromiljaku u organizaciji sestara Služavki Maloga Isusa i Prijatelja Maloga Isusa (PMI).

Program su vodili Gabrijela Anđelić i Antonio Pecirep, PMI iz Gromiljaka. Uslijedilo je čitanje pisma nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini mons. Luke Tunjića u kojem je napisao: „Radujem se zajedno s vama toj

izložbi koja će pomoći nastojanjima sestara misionarki na Haitiju, pogotovo sada kada je u tijeku realizacija zahtjevnog projekta kojeg su započele, ali koji će se uz Božju pomoć i zalaganje s. Liberije i s. Ane te našu pomoć i pomoć prijatelja misija realizirati u predviđenom roku, a na dobrobit siromašnih i potrebitih koji su najbliži prijatelji Maloga Isusa.“ Potom je pročitano pismo sestara iz Haitija, s. Liberije Filipović SMI i s. Ane Uložnik SMI u kojem su priopćile da svakodnevno podijele oko 80 obroka siromasima u mjestu Petit Goave, posjećuju obitelji koje su u velikim potrebama i pomažu školovanje djece. „S vama još želimo podijeliti jednu našu veliku radost, a to je da smo prije par mjeseci započele gradnju kuće *Kuća Maloga Isusa*. Radujemo se ovoj kući jer će nam omogućiti lakše i šire misijsko djelovanje s djecom, mladima, siromasima... i svima onima koji budu tražili duhovnu i materijalnu okrijepu. Radovi su u tijeku i odvijaju se polako prema financijskim mogućnostima.“ (s. M. Ljilja Marinčić SMI)

Susret Regionalne uprave Klanjateljica Krvi Kristove s poglavaricama zajednica

Banja Luka, 15. listopada 2022.

U samostanu Klanjateljica Krvi Kristove *Novi Nazaret* u Banjoj Luci održan je 15. listopada 2022. godine susret regionalne uprave s poglavaricama zajednica. Uz članice Regionalne uprave na susretu su sudjele poglavarice iz petnaest zajednica koje djeluju u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Susret je započeo svetom misom u samostanskoj kapelici koju je predvodio fra Do-

magoj Šimić OFM, gvardijan franjevačkog samostana i župnik župe sv. Antuna Padvanskog na Petrićevcu u Banjoj Luci.

Sudionice su međusobno razgovarale o izazovima s kojima se susreću u svome poslanju vodstva zajednica te kako i gdje pronalaze snagu za svoje služenje. Zatim je s. Zdravka Leutar ASC, regionalna poglavarića, održala predavanje *Percepcija ranjivosti u našim zajednicama; načini osnaživanja i podrške u Krvi Kristovoj*.

Na temelju vrednovanja ostvarivanja Smjernice 26. redovitog regionalnog sabora učinjenog na održanim Pokrajinskim susretima i naglasaka iz izlaganja s. Zdravke, sudionice su nakon razgovora u skupinama predložile definiciju Cilja Regije za apostolsku godinu 2022./23. Razgovarale su zatim i o ekonomskim i raznim administrativnim pitanjima u zajednicama. (klanateljice.hr)

Toni Divković primljen u postulat Bosne Srebrene

Visoko, 18. listopada 2022.

U samostanu sv. Bonaventure u Visokom 18. listopada 2022. godine primljen je u postulat Toni Divković. Svetu misu i obred primanja vodio je gvardijan fra Franjo Radman OFM u ime odsutnog provincijala fra Zdravka Dadića OFM.

Toni Divković rođen je 23. lipnja 2003. godine u Tuzli, a dolazi iz župe Šikara. Osnovnu i srednju školu završio je u Katoličkom školskom centru *Sv. Franjo* u Tuzli. Odgojen je u katoličkoj obitelji kao jedinač oca Ante i majke Olivera r. Mandić u Šikari. Nakon srednje škole odlučio je slijediti Krista po primjeru sv. Franje Asiškoga. Toni će godinu postulata provesti u franjevačkom sa-

mostanu u Mostaru, zajedno s kandidatima hercegovačke provincije. (Gabrijel Perković)

Susret franjevaca livanjskog i ramskog područja

Livno, 19. listopada 2022.

U franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu 19. listopada 2022. godine održan je susret franjevaca livanjskog i ramskog područja.

Predavanje o temi *(Ne)kultura sjećanja i zahvalnosti* održao je član goričke samostanske zajednice fra Marijan Karaula OFM, koji je zanimljivim predavanjem potaknuo subraću na propitivanje njihovog redovničkog života, pogotovo u odnosu prema pokojnim franjevcima Bosne Srebrene koji su kroz više od sedam stoljeća naviještali Evanđelje za koje su često – pogotovo u osmansko vrijeme, a i kasnije u vrijeme komunističke Jugoslavije – dali svoje živote za katoličku vjeru. Podsjetio je subraću franjevece na brojne mučenike zapisane u franjevačkoj historiografiji kao što su: Visočki mučenici, Jajački mučenici, Ramski mučenici, Mučenici u Bijelom Polju, Konjički mučenici, Mučenici iz Blata (Hercegovina), Tešanjski mučenici, Sarajevski mučenici, Tuzlanski mučenici, Šamački mučenici, Ljubuški mučenici i Sutješko-visočki mučenici. Ili oni pojedinačni mučenici: fra Juro Haramić OFM, fra Hadrijan OFM, fra Danijel Radimirović OFM, fra Ivan Skorošević OFM, Srebrenički mučenik, Šamački mučenik, Travnički mučenik, Banjolučki mučenik, Kreševski mučenik, Bihački mučenik, fra Pavao Kolanović OFM, fra Josip Cigić OFM, fra Lovro Karaula OFM, fra Petar Čuić OFM i dr.

Predavačev je zaključak kako je velika stvar imati svetca ili blaženika iz vlastitih redova, što bi trebalo biti najveći ponos jedne vjerske zajednice. Postavlja se logično pitanje – zašto Franjevačka provincija Bosna Srebrena, s višestoljetnom prisutnošću na ovim područjima, nije iznjedrila niti jednog kanoniziranog sveca?!

Braća su se zatim okupila u samostanskoj crkvi na svetoj misi koju je predvodio fra Marijan. Budući da je toga dana u Liturgijskom kalendaru franjevačkih zajednica spomendan na franjevačkog sveca sv. Petra Alkantarskog, propovjednik fra Marijan progovorio je o ovom velikom mistiku, propovjedniku i piscu koji je osnovao stroži ogranak franjevačkog života, tzv. ‘bosonoge franjevce’.

Još jedna zanimljiva crtica iz njegova života je da je bio prijatelj i ispovjednik sv. Terezije Avilske, kojoj je pomogao da reformira Red karmelićana. Povezujući taj odnos između sv. Petra i sv. Terezije, fra Marijan je nazočnu subraću upitao – Koliko smo mi kao braća na raspolaganju jedni drugima? Koliko imamo vremena jedni za druge? I, jesmo li u stanju poput sv. Terezije, povjeriti se jedan drugomu?

Susret livanjskih i ramskih franjevaca završio je posjetom Franjevačkom muzeju i galeriji Gorica – Livno. (FIA)

Duhovna obnova za braću laiike karmelske Provincije

Buško jezero, 17. – 20. listopada 2022.

Susret za braću laiike Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa održan je od 17. do 20. listopada 2022. godine u Karmelu svetog Ilije na Buškom jezeru pod vodstvom

o. Ante Kneževića OCD. Posluživši se meditacijom Karla Rahnera *Sedam Isusovih riječi s Križa*, koja je ujedno i bila glavna tema susreta.

Na prvom susretu o. Anto govorio je općenito o značenju križa za nas te kako se evanđelisti na svečan način odnose spram Isusovih riječi s križa. Oni su ih razumjeli kao posljednju oporuku umirućeg Isusa, a posljednje riječi umirućih uvijek se pamte i ostaju kao testament urezan u sjećanje. Izložio je i nekoliko svjedočanstava poznatih ljudi, među njima misao pisca Meše Selimovića (1910. - 1982.), koji se priznavao muslimanom, a javno izjašnjavao kao ateist: „Poslanstvo Isusa Krista najljepši je i najplemenitiji simbol kojega je čovječanstvo imalo. Otkako mi je svećenik Drago ukazao na Njegovu ljepotu, sve do danas, iako već odavno ateist, nisam otkrio ništa ljepše i sadržajnije. Čovjek koji svojom patnjom iskupljuje grijeh drugih ljudi, to je veličanstvena moralna slika najvećeg humaniteta i ostala mi je neokrnjena bez obzira što kršćani nisu uvijek takvi kakvi bi kao Isusovi sljedbenici trebali biti.“ Tu je o. Anto istaknuo ozbiljnost kršćanskog poziva, odnosno odražavanja lika Kristova.

Posljednjeg dana susreta, nakon završnog izlaganja, sudionici susreta bili su na izletu u Masnoj Luci gdje ih je primio fra Josip Vlašić OFM i opisao njihovo djelovanje.

Posjetili su također samostan Rama-Šćit gdje ih je domaćin fra Andrija Jozić OFM proveo kroz povijest vjerničkog života i stradanja ramskog naroda. (br. Vladimir Vuković OCD)

Hodočašće Školskih sestara franjevki

Široki Brijeg, 22. listopada 2022

Stotinjak Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije hodočastilo je 22. listopada 2022. godine u Gospino svetište na Širokom Brijegu gdje je upriličena prva mjesečna duhovna obnova sestara u toj školskoj godini. Okvirna tema dana bila je *Marija na putu sa Crkvom*.

Susret je započeo okupljanjem na mjestu mučeničkog stradanja fratara Hercegovačke franjevačke provincije i molitvom uz prigodnu meditaciju s. Ivane Markotić SSFCR. Potom su se sestre opetujući Zdravomarije, uputile prema crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije gdje je uslijedila molitva *Trećeg časa*.

Nakon pozdravnih riječi provincijalne poglavarice s. Franke Bagarić SSFCR, dobrodošlicu u Gospino svetište i franjevački samostan, u ime odsutnog župnika i gvardijana samostana fra Ivana Marića OFM, uputio je fra Dane Karačić OFM. O istoj temi *Marija na putu s Crkvom* ili još konkretnije i osobnije *Marija na putu s nama* ohrabrujućim je i poticajnim riječima govorio i voditelj duhovne obnove fra Svetozar Kraljević OFM.

Nakon nagovora, 'ulovljene' u mrežu duhovnoga, svetoga, sigurne u Majčinu blizinu, otvorene za susret s Gospodinom, sestre su se opet okupile u hramu Gospodnjem na slavlju svete euharistije koju je slavio fra Svetozar. Hodočasnički dan završio je rekreativnim programom kojeg su osmislile i vodile mlade sestre. (Školske sestre franjevkice, Mostar)

Mjesečna duhovna obnova za redovnice

Sarajevo, 23. listopada 2022.

Duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva održana je 23. listopada 2022. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu pod vodstvom nadbiskupa vrhbosanskog u miru kardinala Vinka Puljića.

U svom nagovoru pod naslovom *Tišina traži potpunu raspoloživost volji Božjoj* kardinal je kazao: „Bog je istinska jednostavnost. Što smo zapetljaniji, to smo od Boga udaljeniji. Koliko postanemo jednostavniji, toliko ćemo mu se više približiti. Čovjek je izgubio djetinju jednostavnost. Eto zbog toga mu je tišina teret.“ Nadalje je govorio o potrebi tišine napominjući: „Tišina je povlastica hrabrih ljudi. Tišina je obraćenje koje se ne događa s lakoćom.“ Citirao je zatim sv. Augustina koji je rekao: „Hodaj prateći čovjeka i dospjet ćeš k Bogu. Ta bolje je hramati na putu nego hitrim koracima stupati izvan puta. Jer onaj tko hrama na putu, pa makar se jedva micao, približuje se cilju.“ Kardinal je zatim govorio o nevjernosti koja je uvijek brbljava, potičući sestre na njegovanje šutnje. S obzirom na buku u nama, istaknuo je tri stvari: „Naš 'ja' koji neprestano traži svoja prava, koja nas uvlače u pretjeranu brigu za nas same, buka našeg 'pamćenja' koja nas vuče u prošlost bilo ugodne uspomene ili grešne, buka ravnodušnosti, proždrljivosti, pohote, škrtosti, bijesa, snuđenosti, umišljenosti, oholosti...“ Svoj je nagovor mons. Puljić zaključio riječima sv. Ignacija Lojolskog: „Što je naša duša osamljenija i odijeljena, to je sposobnija približiti se svome Stvoritelju i Gospodinu i dosegnuti ga.“

Nakon nagovora, uslijedilo je klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom i sakrament ispovjedi. Susret je završio euharistijskim slavljem koje je također predvodio kardinal Puljić. (KVRPP BiH/s. Ljilja Marinčić SMI)

Sestre milosrdnice svečano obilježile 150. godišnjicu djelovanja

Banja Luka, 23. listopada 2022.

Na Misijsku nedjelju 23. listopada 2022. godine sestre milosrdnice Provincije Majke Divne – Sarajevo obilježile su euharistijskim slavljem i prigodnim akademskim činom u banjolučkoj župnoj crkvi Pohoda Blažene Djevice Marije 150. obljetnicu dolaska svojih sestara u taj grad.

Sestrama milosrdnicama, koje su pristigle iz cijele Provincije, predvođene provincijalnom poglavaricom s. M. Vinkom Bilješko MVZ, pridružile su se i sestre Zagrebačke provincije predvođene vrhovnom poglavaricom Družbe sestara milosrdnica s. Miroslavom Bradicom MVZ.

Euharistijsko slavlje predvodio je biskup banjolučki mons. Franjo Komarica u zajedništvu s pomoćnim biskupom mons. Markom Semrenom.

Na početku propovijedi biskup Komarica kazao je: „Sestre su svojom vjerom, nadom i ljubavlju, svojom molitvom, žrtvom i radom, vođene i pomagane svjetlom i snagom Duha Svetoga, tijekom 15 desetljeća svoga življenja i djelovanja u ovom gradu, kraju i biskupiji, zajedno s drugim Bogu posvećenim osobama, redovnicama, redovnicima i svećenicima te Kristovim vjernicima laicima, nesebično izgrađivale civilizaciju ljubavi... Bezbrojnim svojim žrtvama, svo-

jim samozatajnim radom, velikom ljubavlju i brojnim djelima milosrđa – tijekom mnogih desetljeća, one su se bile osobito posvetile odgoju i obrazovanju djece i mladih te stručnom, profesionalnom radu u ovdašnjoj bolnici te u župnom katehetskom i pastoralno-liturgijskom angažiranju“, kazao je biskup Franjo.

„Više generacija sestara doživjelo je i brojne trenutke patnje, obespravljenosti, totalnog osiromašenja oduzimanjem od strane protuvjerske vlasti skoro cjelokupne njihove imovine – dokidanje njihovih djelatnosti i sprječavanje da čine djela milosrđa i ljubavi, što je bio njihov životni poziv i program. Osobito dramatičan vremenski period za tadašnju generaciju sestara bile su godine zadnjeg rata, koje smo i mi mnogi, zajedno s njima, proživljavali. Pri kraju rata one su, kao i skoro svi drugi ovdašnji katolici te druge redovnice i svećenici, bile prisiljene napustiti svoj stoljetni samostan, koji je bio nakon toga ostavljen na milost i nemilost te konačno onesposobljen za daljnji život u njemu. Nakon rata i povratka prvih sestara, samostan se morao graditi iz temelja. Hvala Bogu, opet je sagrađen i predan svojoj prvotnoj svrsi. Jedna je od sestara, koja je pripadala ovdašnjoj samostanskoj zajednici, s. Cecilija Grgić MVZ, zajedno sa župnikom susjedne župe Presnače, u toj župi – iz mržnje na vjeru – pod kraj rata bila mučena, ubijena i spaljena, zajedno sa spaljivanjem župne kuće i rušenjem župne i hodočasničke crkve“, rekao je mons. Komarica.

„Zahvaljujemo Bogu za postojanost i vjernost u izvršavanju redovničkih zavjeta brojnih generacija Vaših susestara, redovnica milosrdnica u ovdašnjem Vašem samostanu. Njihova postojanost i vjernost

urodile su brojnim dragocjenim plodovima duhovnih i tjelesnih djela milosrđa velikom broju naših sugrađana... S velikim poštovanjem i iskrenom zahvalnošću Bogu i Vama sestrama milosrdnicama sadašnje generacije i svih ranijih generacija u ovom gradu, biskupiji i zemlji, želim Vas svojom usrdnom molitvom Gospodinu Bogu poduprijeti da ostanete postojane u ispunjavanju svojih redovničkih zavjeta te da s radošću svakodnevno prihvaćate svoje – od Krista – u Njegovoj Crkvi – dobiveno zvanje duhovnog majčinstva... Zajedno s Vama zahvaljujem dobrom Bogu za sva njegova dobročinstva koja su dobile sve ranije generacije ovdašnjih i svih drugih članica Vaše Družbe“, poručio je biskup Komarica u svojoj propovijedi.

Nakon misnog slavlja uslijedio je prigodni program. Riječi pozdrava i dobrodošlice svima uputila je provincijalna poglavarica s. M. Vinka Bilješko MVZ. „Providnost dopušta da živimo i djelujemo u ovom vremenu. Sestre milosrdnice vjerne svome poslanju i duhu sv. Vinka Paulskoga u svakom vremenu i u svim društvenim sustavima i previranjima nastoje biti i jesu osobe koje će u život djeteta, mladića i djevojke, oca i majke, djeda i bake, u život svih onih koje Providnost stavlja na naše životne puteve, unijeti svjetlo Božje ljubavi i toplinu srca majke i sestre, to je naše poslanje. Drage sestre pod okriljem Majke Divne, predane karizmi naših utemeljitelja, ohrabrene primjerom naših svetih i na mučeništvo spremnih sestara, zakoraćimo smireno i odvažno u budućnost koja već danas započinje. Neka je s pomoću Božjom sretno i blagoslovljeno“, poručila je s. Vinka.

Iscrpan povijesni prikaz o djelovanju sestara milosrdnica u Banjoj Luci tijekom proteklih godina iznijela je s. M. Julijana Djaković MVZ. „Prisjećamo se kako su prije 150 godina u Banju Luku stigle prve tri sestre milosrdnice u pratnji superiora Fidelisa Hoepfgera. Bile su to: s. Borgija Stiksa MVZ, s. Pulherija Benda MVZ i s. Gregorija Jerše MVZ. Božjom ljubavlju prožete, Isusovim poslanjem nadahnute i apostolskim žarom nošene, zanemariivši granice voljenog zavičaja, odgovorile su na zov potrebnih... Sestre su u Banju Luku došle posredovanjem o. Franje Pfannera, osnivača trapističkog samostana *Marija Zvijezda*. Da bi doveo sestre u Banju Luku, o. Pfanner morao je dobiti dozvolu od biskupa Vujičića. I dobio ju je, ali uz jedan vrlo važan uvjet, a to je da se za otvaranje škole, kao i za izdržavanje i sestara i škole, brine trapistički samostan. Prihvatio je taj uvjet trapistički prior i uspio dovesti sestre 20. listopada 1872. godine. Stan im je osigurao u austrougarskom konzulatu, a školu u kući *Putnik* u Jukićevoj ulici“, podsjetila je s. Julijana napominjući da svoj rad u Banjoj Luci sestre počinju s jednim razredom djevojčica, a već sljedeće godine u školi je 80 učenika: 40 dječaka i 40 djevojčica, o čemu je izvješće 1874. godine napisao banjolučki vicekonzul.

„U vrijeme Drugog svjetskog rata sestre su proživjele strašna bombardiranja... U toj velikoj nevolji osobitu su im ljubav iskazale sestre Klanjateljice Krvi Kristove pruživši im zaklon u svojoj kući zvanoj *Nazaret*... Dolaskom komunističke vlasti 1945. godine u arhivu Družbe nižu se dokumenti koji govore o ukidanju sestarske škole u Banjoj Luci i o preuzimanju njezinih prostorija i

inventara. Uredbom br. 706/1945 dokidaju se sve privatne škole u cijeloj Bosni i Hercegovini: osnovne, građanske, stručne i srednje, koje su držale časne sestre različitih družbi, franjevci i isusovci. Tad je sestrama milosrdnicama oduzeto svih 12 škola, odnosno Zavoda koje su imale na području Bosne i Hercegovine, a u kojima je u to vrijeme radilo čak 166 sestara. Istom Uredbom prosvjetne su se vlasti imale pravo koristiti ne samo prostorijama i inventarom nego i njihovim arhivom... Godine 1946. nove su vlasti naredile da se sestre moraju iseliti iz bolničkih prostorija, a da bi mogle nastaviti rad u bolnici, morale su redovničko odijelo zamijeniti civilnim“, kazala je s. Julijana.

„Poslije sedamdesetih godina pružila se prilika zaposlenja časnih sestara u bolnici u redovničkom odijelu. U Sarajevu se pošljava nekoliko naših sestara, a to biva moguće i u Banjoj Luci... Uz već prikazani rad sestara u školi i bolnici, sestre su od 5. lipnja 1972. godine ponovno uključene i u župni apostolat u župi Pohoda Blažene Djevice Marije. Na temelju sklopljenog ugovora između župe i samostana, sestre prihvaćaju obvezu u vođenju domaćinstva te u potrebama vezanim uz crkvu. Vršu službu katehisticke i orguljašice i ta djelatnost prestaje u vrijeme Domovinskog rata... Kad je samostan u Banjoj Luci, u veoma ruševnom stanju, ustrajnim zalaganjem biskupa Franje Komarice, kojemu dugujemo veliku zahvalnost, vraćen sestrama, toliko je bio oštećen da je morao biti srušen i iz temelja nanovo podignut... Već 11. svibnja 2005. godine biskup Franjo Komarica blagoslovio je kapelicu, oltar, svetohranište, kao i cijeli samostan te Dom sestre Cecilije, koji nosi ime po ubijenoj, a zatim spaljenoj sestri Ce-

ciliji Grgić MVZ. Školska zgrada, koja nam je prije skoro 60 godina oduzeta, velikim zalaganjem biskupa Franje i naše s. M. Vitomire Biljaka MVZ vraćena je na korištenje 30. lipnja 2004. godine. Ona je također zahtijevala temeljitu obnovu. Preuređena je po suvremenim standardima u modernu gimnaziju koja je s radom počela 12. rujna 2005. godine. U njoj je ponovno oživjela odgojno-prosvjetna djelatnost. Osnovan je Katolički školski centar *Blaženi Ivan Merz* koji djeluje pod pokroviteljstvom banjolučkog Biskupskog ordinarijata“, kazala je s. Julijana zaključujući da današnje sestre milosrdnice izražavaju duboku zahvalnost Bogu za svako milosrdničko zvanje.

Usljedilo je predstavljanje knjige prof. Nevenke Nekić pod naslovom: *Naša klecala i baklje*. (KTA)

Predstavljena knjiga *Franjevci u srednjovjekovnoj Bosni*

Sarajevo, 26. listopada 2022.

U prostorijama franjevačkog samostana Sv. Ante na Bistriku predstavljena je 26. listopada 2022. godine knjiga Joze Džambe pod naslovom *Franjevci u srednjovjekovnoj Bosni*. Knjiga je prijevod s njemačkog jezika autorove doktorske disertacije koja je objavljena 1991. godine kao zahvala franjevcima koji su te godine proslavili 700. godišnjicu od dolaska u Bosnu. Prošlo je punih trideset godina da je ovo vrijedno djelo ugledalo svjetlo dana i na hrvatskom jeziku zahvaljujući zalaganju dr. fra Ivana Šarčevića OFM. Knjigu je objavio Provincijalni povijesni institut Bosne Srebrene, a s njemačkog jezika preveo prof. Sulejman Bosto.

Predstavljajući knjige bili su fra Marko Karamatić OFM, ravnatelj Kulturno-povijesnog instituta i profesor povijesti na Franjevačkoj teologiji, Emir Filipović, profesor povijesti na filozofskom fakultetu u Sarajevu i fra Miro Jelečević OFM, profesor sistematike teologije na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Na kraju, o samom djelu govorio je i autor Jozo Džambo prisjećajući se trenutaka iz vremena pisanja svoje disertacije. (Franjevački samostan sv. Ante, Bistrik)

Franjevački samostan u Gučoj Gori proglašen nacionalnim spomenikom

Sarajevo, 26. listopada 2022.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika na svojoj sjednici od 26. listopada 2022. godine proglasilo je franjevački samostan u Gučoj Gori kod Travnika novim nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine.

Guča Gora smjestila se na obroncima Vlašića, 10-ak kilometara od Travnika, na nadmorskoj visini od oko 700 metara. Riječ je o 'klasičnom' franjevačkom samostanu koji je za vrijeme Osmanlija izgrađivan podalje od velikih gradova, ali ipak dovoljno blizu. Nekoć je postojala crkva s jednim zvonikom koja je u rekonstrukciji zamijenjena novim Vančaševim projektom prije 120 godina.

Na podizanju samostana i crkve u Gučoj Gori osobito je tada radio fra Marijan Šunjić OFM, koji je dao i osnovnu arhitektonsku ideju za zdanje. Nakon izgradnje, to je bilo najveće zdanje u Bosni, a isticalo se i svojom ljepotom jer je 58 stupova okruživalo klaustar. (nedjelja.ba)

Misionarke ljubavi posjetile sestre klarise

Brestovsko, 30. listopada 2022.

Tri Misionarke ljubavi koje žive i djeluju u zajednici u Banjoj Luci i dva volontera posjetili su sestre klarise 30. listopada 2022. godine. Podijelili su s njima novosti vezane za njihov život i rad, a rado su slušali i o događanjima u zajednici sestara klarisa. Iznenadili su ih darovima koji su nosili određenu poruku za svaku sestru osobno te su tako izmamili puno smijeha i radosti. Ljepota ovoga susreta bit će svima snaga i ohrabrenje na putu nasljedovanja Krista i služenja bližnjima. (Sestre klarise)

Misionar fra Ivica Perić OFM posjetio Provincijalat Bosne Srebrene

Sarajevo, 3. studenoga 2022.

Dugogodišnji misionar fra Ivica Perić OFM posjetio je 3. studenoga 2022. godine Provincijalat Bosne Srebrene i susreo se s provincijalom Bosne Srebrene fra Zdravkom Dadićem OFM i njegovim suradnicima. Fra Ivica je tijekom ove godine, nakon dugogodišnjeg uspješnog misionarskog djelovanja u župi Kivumu u Ruandi gdje je vodio centar *Otac Vjeko*, započeo svoju novu misionarsku postaju. U župi sv. Franje u mjestu Mwakapandula u Zambiji djelovat će pastoralno i doslovno od nule započeti s izgradnjom vitalnih infrastrukturnih objekata kako bi pomogao tamošnjem stanovništvu.

U bratskom razgovoru s provincijalom fra Zdravkom dogovorili su način kako bi njihova Provincija pomogla novom misionarskom djelovanju u Zambiji. Ujedno su

razgovarali o načinu i detaljima obilježavanja jubilarne 25. obljetnice ubojstva fra Vjeko Ćurića OFM koja će se održati iduće godine u Ruandi. (FIA)

Molitveni međureligijski susret *Duh Asiza*

Sarajevo, 5. studenoga 2022.

Molitveni međureligijski susret *Duh Asiza* održan je u samostanskoj crkvi sv. Ante Padovanskog u Sarajevu 5. studenoga 2022. godine pod geslom *Svi smo braća*, po naslovu enciklike pape Franje o bratstvu i socijalnome prijateljstvu.

Svoje predstavnike na ovom molitvenom međureligijskom susretu imale su sljedeće religijske zajednice: Katolička Crkva (mons. Slađan Ćosić, generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije), Jevrejska zajednica (gosp. Boris Kožemjakin), Protestantska evanđeoska alijansa u Bosni i Hercegovini (gosp. Tomislav Dobutović), Kršćanska baptistička crkva (pastor Dobutović Tomislav), Evanđeoska crkva Sarajevo (pastor Saša Nikolinović), Islamska zajednica (mr. hafiz Ammar Bašić), Udruženje *Baha'ija* Bosne i Hercegovine (gosp. Laurent Mesba), *Sathya Sai* centar u Sarajevu (gosp. Jadranko Panjeta), Međunarodno društvo za svjesnost Krišne (gosp. Darko Ostojić) i Međureligijsko vijeće Bosne i Hercegovine.

Na početku je okupljene pozdravio fra Ivan Tučić OFM, pročelnik Vijeća za ekumenizam i međureligijski dijalog Franjevačke provincije sv. Križa – Bosne Srebrene. U svome pozdravu istaknuo je: „Nakon molitvenog susreta za mir predstavnika svjetskih religija kojeg je inicirao sv. Ivan Pavao II. 27. listopada 1986. godine u

Asizu, franjevci i franjevke diljem svijeta nastoje svake godine organizirati molitveni susret za mir nazvavši ga *Duh Asiza*. To čini i Franjevačka provincija Bosna Srebre-na koja je kroz povijest gajila duh susreta i otvorenosti. Ta nas povijest obvezuje da i danas nikada ne odustajemo od dijaloga, da od one najmanje, lokalne razine, svakodnevnih susreta i razgovora s drugima, različitim, pa sve do najviših razina ne odustajemo, ne umaramo se, ne počnemo sumnjati u dijalog i zajedničko nastojanje u izgradnji jednog ljepšeg svijeta. Nažalost, svjedoci smo danas odustajanja od dijaloga, svjedoci smo i lažnog dijaloga, svjedoci smo zapaljive retorike u kojoj nerijetko prednjače i religijski predstavnici. Umjesto toga, pozvani smo iz vjere voditi dijalog znajući da je pritom jedini dobitak mir.“ (fra Šimo Ivelj OFM)

Susret provincijalne poglavarice s. Franke Bagarić SSFCR s kućnim poglavaricama

Međugorje, 5. studenoga 2022.

Redoviti godišnji susret provincijalne poglavarice Školskih sestara franjevaka Hercegovačke provincije s. Franke Bagarić SSFCR s kućnim poglavaricama održan je 5. studenoga 2022. godine u samostanu *Rane sv. Franje* u Međugorju. Na susretu je sudjelovalo dvadesetak kućnih poglavarica.

Nagovor o strpljivosti i praštanju u zajedničkom životu održala je provincijalna poglavarica s. Franka. Uslijedio je rad po skupinama prema pitanjima koja se tiču zajedničkoga života i apostolata te pogleda u budućnost. Sestre su potom svoja razmišljanja i zaključke iznijele u plenumu.

Euharistijsko slavlje u samostanskoj kapeli predvodio je duhovnik sestara fra Tomislav Pervan OFM.

Na zajedničkom susretu u popodnevnim satima, kućne su poglavarice razgovarale s provincijalnom poglavaricom o pitanjima važnima za život zajednice. Na koncu je bio upriličen i susret s provincijalnom ekonomom s. Vinkom Bešlić SSFCR. (Školske sestre franjevke, Mostar)

150. obljetnica djelovanja sestara milosrdnica

Mostar, 5. – 6. studenoga 2022.

Povodom 150. obljetnice dolaska sestara milosrdnica u Mostar 5. studenoga 2022. godine upriličena je u velikoj katedralnoj dvorani kazališna igra književnice milosrdnice s. Bernardine Horvat MVZ *Kraj nazaretskog zdenca* koja je nakon gotovo jednoga stoljeća na pozornicu vraćena u režiji Roberta Pehara.

Svetu misu 6. studenoga 2022. godine u katedrali Marije Majke Crkve predvodio je biskup mostarsko-duvanjski i trajni apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Petar Palić. Naglasio je kako se život sestara milosrdnica ne može razumjeti bez života sv. Vinka Paulskoga i sv. Lujze de Marillac. Priказao je Vinkov avanturistički život, njegovu brigu za zemaljsko blago, dramatične padove i uspone u vjeri te na kraju osobno obraćanje. Više nego ikada naše društvo treba veliku zalihu nade jer su beznade i očaj posvuda. Nadu nam ulijeva Kristovo uskrsnuće. Plamenom milosrđa i djelima ljubavi prožeti svijet Božjom ljubavlju i podržavati nadu – upravo je to bilo obilježje života i djelovanja sv. Vinka Paulskoga i njegovih svećenika, sv. Lujze de Marillac i njezinih sestara.

Nakon svetoga misnog slavlja, uslijedila je svečana akademija koju je pozdravnim govorom otvorila s. M. Vinka Bilješko MVZ, provincijalna poglavarica sestara milosrdnica Provincije Majke Divne – Sarajevo. Biskup Petar Palić govorio je o sestrama milosrdnicama u dvjema hercegovačkim biskupijama i njihovoj karizmi. O doprinosu sestara milosrdnica razvoju kulture i školstva u Mostaru govorila je s. Elvira Lovrić MVZ. Pjesma Petra Preradovića *Moja lađa* koju je uglazbio Ivan pl. Zajc našla se u programu kao povijesna poveznica jer je izvođena i za 50. obljetnicu dolaska sestara u Mostar. Izvela ju je sopranistica Mia Anić uz pratnju spomenutih klapa. O poeziji s. Bernardine Horvat MVZ pisao je akademik Šimun Musa koji iz osobnih razloga nije mogao biti nazočan pa je izlaganje imala prof. Ivona Baković. Najpoznatiju pjesmu s. Bernardine Horvat MVZ *Kopreno od snijega* uglazbio je maestro don Dragan, a izvele su je Mia Anić i spomenute klape. O ilustriranim hagiografijama u književnosti za djecu i mladež govorila je prof. Marija Vasilj.

Katolička crkva u vrijeme turske vladavine u Bosni i Hercegovini nije uživala prava kakva je uživala Pravoslavna crkva niti je imala jednako reguliran status, što je išlo u prilog nazadovanju hrvatskoga katoličkog elementa. Iako u teškim uvjetima, Crkva se redovito brinula da se kakvo-takvo školstvo održi nadajući se u budućnosti slobodnom djelovanju i na tome području. Kad su sestre milosrdnice stigle u Zagreb i ondje započele svoj prosvjetni rad koji je imao toliko uspjeha, ondašnji su crkveni poglavari u Bosni i Hercegovini također željeli sestre za rad u školstvu. Tako one prelaze granice Osman-skoga Carstva i započinju svoje djelo u tim

krajevima. Poziv sestara u ovaj grad imao je veliku svrhu. Trebalo je naime da sestre rađeći na prosvjetnome polju u onim prvim momentima stvore obrambeni zid protiv štetonosne struje, što su je protestantske 'đakonise' iz Prusije donijele i u naše krajeve. Biskup Anđeo Kraljević, kojemu je na srcu ležala sreća hercegovačkoga naroda, dao je u sporazumu s otomanskom vladom poticaj za dolazak sestara u Mostar. Tako je odlučeno da u pratnji superiora sestara Fidelisa Höppergera i sveučilišnoga profesora, kasnije vrhbosanskoga nadbiskupa, Josipa Stadlera u Mostar pođe šest sestara: s. Klotilda, s. Krescencija, s. Hijacinta, s. Valburga, s. Fererija i s. Oktavija kamo su stigle 1. rujna 1872. godine.

Zrnice što su ga prve sestre milosrdnice prije sto pedeset godina bacile na ovo kršno tlo, donijelo je sadašnjosti divne plodove. (biskupija-mostar.ba)

Zlatni jubilej o. Pere Mijića Barišića SJ

Sarajevo, 6. studenoga 2022.

Član isusovačke zajednice u Sarajevu o. Pero Mijić Barišić SJ proslavio je 6. studenoga 2022. godine pedesetu obljetnicu svećeništva u župnoj crkvi sv. Ignacija na Grbavici u Sarajevu.

Propovijed je uputio umirovljeni vrhbosanski pomoćni biskup Pero Sudar. Govorio je o vjernosti i ljubavi kako u općem tako i ministerijalnom svećeništvu. Ovo jubilarno slavlje svjedočanstvo je i ostvarenje Gospodinovih riječi da vidimo dobrotu Gospodnju koja je očitovana u životu o. Pere, rekao je biskup istaknuvši da je važno zahvaliti Gospodinu koji je o. Peru ustrajno pratio

svojom milošću u Zagrebu, Parizu, Rimu, Münchenu i u Sarajevu kroz 50 godina svećeništva.

Na kraju slavlja prisutnima se obratio zlatomisnik o. Pero te je zahvalio na suradnji i molitvi u zajednicama u kojima je djelovao od Hrvatske, Italije, Crne Gore, Francuske, Njemačke i Bosne i Hercegovine.

Zlatomisnik Pero Mijić Barišić rođen je 24. studenoga 1939. godine u Budišnoj Ravni kod Konjica, od roditelja Jure i Kate, rođene Kostić. Nakon osnovne škole, odlazi u gimnaziju u Dubrovnik. Od 1959. godine član je Družbe Isusove. Već tri godine o. Pero djeluje u Sarajevu u Rezidenciji Družbe Isusove i Župi sv. Ignacija. (Župa Grbavica)

Srebrni jubilej sestara Franjevki Marijinih misionarki

Odžak, 6. studenoga 2022.

Sestre Franjevke Marijine misionarke iz Poljske odazvale su se, prije 25 godina, pozivu tadašnjeg nadbiskupa kardinala Vinka Puljića te započele svoje poslanje u ratom razrušenoj Bosni i Hercegovini. Bilo je to 1997. godine u župi Odžak za vrijeme župničke službe vlč. Nikole Pranjića.

Kroz proteklih četvrt stoljeća puno su toga učinile za ovaj kraj Bosanske Posavine. Zahvalne Bogu za sve te godine, obilježile su proslavom svoj srebrni jubilej. Svećanu svetu misu u Odžaku 6. studenoga 2022. godine predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u Bosne i Hercegovine mons. Tomo Vukšić.

Na početku misnog slavlja sve je pozdravio župnik Ilija Orkić zahvaljujući Bogu na

divnom daru sestara. Za ovu priliku stigle su sestre Franjevke Marijine misionarke iz Austrije, Mađarske i Slovenije, sestre Misionarke ljubavi iz Banjaluke, sestre franjevke iz Tramošnice te još nekoliko drugih sestara iz Novog Travnika i drugih mjesta.

Nakon svete mise, susret je nastavljen u dvorani *Arena Milenijum* u Odžaku, gdje je bio zajednički ručak. Osim katolika, na ručku je bila i grupa od pedesetak muslimana, koji imaju dobru suradnju sa sestrama i župom. To su zajednica žena *Sumeja* i osobe okupljene oko šticićenika i djelatnika *Kuće nade*. Trenutno u Odžaku djeluju tri sestre: s. Agnieszka Chwalinska, s. Anna Alberti i s. Elżbieta Zagorska. Četvrta sestra s. Halina Herda je na liječenju u Poljskoj.

Ovdje treba ukratko nabrojati što su sve sestre činile i čine za ovaj kraj Bosanske Posavine: rad u pastoralu – sakristija, kićenje crkve, pjevanje, župne kateheze, karitativno djelovanje, kućne posjete; humanitarno djelovanje bez obzira na vjersku ili nacionalnu pripadnost; pomoć u obnovi nekih kuća potrebitima; pomoć oko školovanja; tečajevi sviranja instrumenata; tečajevi šivanja; izgradnja objekta za osobe s posebnim potrebama.

Njihov dolazak u posebno teškim poratnim godinama bio je melem na ranu velikog broja ljudi. Iako su sestre bile iz mnogih krajeva Europe, sve su prihvatile Bosnu kao svoj dom i domovinu. Na svemu tome su im ljudi ovog kraja beskrajno zahvalni. (KVRPP BiH/I. O.)

Spomen na slugu Božjega Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. studenoga 2022.

U katedrali Srca Isusova u Sarajevu obilježen je 8. studenoga 2022. godine Stadlerov dan. Sveto misno slavlje predvodio je katedralni župnik don Oliver Jurišić.

Nakon misnih čitanja, u prigodnoj je propovijedi don Oliver govorio o koristoljublju: „Danas čovjeka kad gledamo vidimo koliko je zapravo koristoljubiv, ne samo da gledamo na nekoga tko je materijalno koristan, nego na nekog koliko može raditi. Obično se gleda na mlade/zdrave na to kako su korisni, mogu raditi.“ Govorio je o odnosu prema starima, bolesnima, osobama s invaliditetom. Zatim je govorio o tome kako čovjek ‘valja’ dok ga se može iskoristiti. Kad je osoba ‘beskorisna’ onda se svi odmiču od nje. Nitko se ne želi s njom susresti, nitko s njom ne želi razgovarati. Kaže današnje Evanđelje: „Kad sve uradite, kad vas iskoriste, recite: ‘Sluge smo beskorisne, učinismo što bijasmo dužni učiniti’ (Lk 17,5-10), a nije to baš tako jednostavno reći.“ Don Oliver je istaknuo da svatko od nas treba biti zahvalan Bogu za ono što jest i gdje jest. „Isus nas želi poučiti da onamo gdje jesmo i u onom što radimo nikad ne postanemo oholi i nezahvalni, da ne znamo ni Bogu, ni ljudima s kojima radimo reći hvala i pokazati neki znak zahvalnosti. Ako to ne znamo, uglavnom ljude iskorištavamo i uglavnom ne vidimo svrhu onoga što radimo.“ Zatim je progovorio o sluzi Božjem Josipu Stadleru koji svakome od nas može biti primjer poniznosti i zahvalnosti.

Na kraju misnoga slavlja na grobu sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera, izmолjena je molitva za njegovo proglašenje blaženim. (s. M. Nikolina Džavić SMI)

Mjesečna duhovna obnova za redovnice

Sarajevo, 13. studenoga 2022.

U organizaciji sestara milosrdnica održana je 13. studenoga 2022. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva pod vodstvom generalnog tajnika Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Ive Tomaševića.

U svom izlaganju pod naslovom *Sv. Vinko Paulski – apostol milosrdne ljubavi – život potrošen za druge* tajnik Tomašević podsjetio je da Katolička Crkva upravo te nedjelje obilježava Svjetski dan siromaha te dodao da je ovaj svetac jedan od najboljih uzora organizirane kršćanske ljubavi prema siromasima. Podsjetio je ukratko na njegov životni put uz napomenu da su ga kao mladog svećenika oteli gusari i prodali kao robu u Tunis odakle je kasnije uspio pobjeći. Rekao je da Bog vodi svakog čovjeka nerijetko i kroz poteškoće da bi ga usmjerio na pravi put i da bi mu to iskustvo kasnije bilo od pomoći kao što je i ovo ropstvo kasnije postalo poticaj sv. Vinku da se zauzima za otкуп robova i onih koji su, nerijetko sasvim nepravedno, osuđeni da budu robovi na galijama. Spomenuo je i zgodu iz vremena župnikovanja sv. Vinka na župi Clichy pokraj Pariza kada ga ja iznenadio veliki odziv župljana na njegov poziv da pođu zajedno pomoći jednoj siromašnoj obitelji u kojoj su se svi razboljeli. Istaknuo je da je sv. Vin-

ko tada shvatio snagu organizirane ljubavi što mu je bio poticaj da se do kraja života zauzima za organiziranu pomoć siromasima. Spomenuo je da je najprije utemeljio lazarište, a potom, zajedno sa sv. Lujzom de Marillac Kćeri kršćanske ljubavi, siromašne djevojke koje pomažu siromasima. Pojasnio je da to nisu bile klauzurne sestre koje žive zatvorene u samostanima, kao što su to bile sve dotadašnje ženske redovničke zajednice, nego su one brinule za siromahe, zatvoreničke na galijama, napuštenu djecu.

Napominjući da na duhovnoj obnovi, osim Sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog, također sudjeluju Školske sestre franjevske obiju provincija u Bosni i Hercegovini, Služavke Malog Isusa, Kćeri Božje ljubavi i Klanjateljice Krvi Kristove, tajnik Tomašević istaknuo je da sve njihove utemeljitelje i utemeljiteljice, odnosno svetce te sluge i službenice Božje čiju karizmu slijede, povezuje ljubav prema Kristu i siromasima. Mons. Tomašević potaknuo je okupljene redovnice da i u današnjem vremenu budu znak Božje ljubavi u svijetu kroz ljubav prema siromašnima, bolesnima, ostavljenima.

Usljedilo je klanjanje pred Presvetim ol-tarskim sakramentom i sakrament ispovjedi. Duhovna obnova završila je euharistijskim slavljem. (KVRPP BiH/Sestre milosrdnice)

Proslava svetkovine Krista Kralja i blagoslov kipa sv. Franje Asiškoga

Livno, 20. studenoga 2022.

Zajednica Školskih sestara franjevske Bosansko-hrvatske provincije u Livnu svečano je proslavila svetkovinu Krista Kralja, zaštitnika njihove Družbe i patrona samostana, 20. studenoga 2022. godine. Euharistijsko

slavlje u kapeli samostana u Livnu predvodio je župnik iz Livna fra Jure Perić OFM. Nadahnutom propovijedi župnik fra Jure potaknuo je sudionike slavlja na razmišljanje o tri križa i različitim pogledima lijevog i desnog razbojnika te o Isusovu križu u kojemu je naša nada. „U našem životu ima više križeva i svatko se od nas treba zapitati kojemu križu moj križ pripada“, zaključio je propovjednik.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedio je obred blagoslova kipa sv. Franje ispred samostana sestara, dar nepoznatog darovatelja. Obred je vodio gvardijan Franjevačkog samostana u Livnu fra Marko Ešegović OFM. Kip je izradio umjetnik Ilija Skočibušić, akademski slikar iz Tomislavgrada. (Školske sestre franjevke, Livno)

Sabor Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa

Buško jezero, 21. – 23. studenoga 2022.

Sabor Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa održan je od 21. do 23. studenoga 2022. godine u Karmelu sv. Ilije na Buškom jezeru. U radu sabora Provincije sudjelovalo je tridesetak karmelićana. Sabor je moderirao provincijal o. Dario Tokić OCD. Nakon molitve na početku Sabora uslijedila su usmena izvješća priora o stanju u njihovim zajednicama: Graz, Sombor, Remete, Split, Krk, Buško jezero, Rim (Panfilo) i Gospić.

Rad sabora bio je isprepleten molitvenim programom, razmatranjima i zajedničkim slavljinama euharistije. S obzirom da je tijekom travnja i svibnja 2022. godine vršen redoviti pastoralni posjet generalnog definitora Provinciji, težište sabora stavljeno je na aktualne teme koje su došle do izra-

žaja u vizitatorovom izvješću generalnom definatoriju. Sabor je, u vidu priprema za Provincijalni kapitul, razmatrao i osvijestio aktualne i dugoročne zadaće koje stoje pred svim članovima Provincije, osobito pred novim provincijalnim vodstvom koje će biti izabrano na tom kapitolu. Nije nedostajalo ni zajedničkih bratskih rekreacija.

Na kraju sabora održana je i sjednica Provincijalnog savjeta na kojoj je, između ostalog, osnovana Etnografska zbirka Karmel sv. Ilije, a voditeljem je imenovan o. Zvonko Martić OCD, kojemu je povjeren i zadatak da obavi i ostale potrebne poslove kako bi se zbirka mogla upisati u *Popis osnovne imovine karmelske Provincije*. (IKA)

Adventska duhovna obnova za osnovnoškolce

Bijelo Polje, 26. studenoga 2022.

U Samostanu Školskih sestara franjevki Krista Kralja u Bijelom Polju organizirana je 26. studenoga 2022. godine adventska duhovna obnova za bjelopoljske osnovnoškolce viših razreda pod vodstvom s. Slavice Barbarić SSFCR, s. Ane Marić SSFCR, kandidatica, postulantica i novakinja te župnika u Potocima don Rajka Markovića. Sudjelovala su 42 učenika.

Don Rajko je sve sudionike pozvao na prigodnu ceremoniju paljenja prve adventske svijeće pred crkvom u Bijelom Polju u večernjim satima i otvaranje *Adventa u Bijelom Polju 2022.*, a potom je predstavio ukratko program duhovne obnove. Uslijedila je zajednička molitva. Sve je nazočne župnik blagoslovio i svima zaželio uspješnu duhovnu obnovu, a sestrama redovnicama zahvalio na angažiranosti. Poslije molitve

sestre su nastavile rad po skupinama. Uslijedila je prigoda za sv. ispovijed.

Potom je slavljena sveta misa u samostanskoj kapeli koju je slavio župnik te okupljenima uputio prigodnu propovijed. Poslije svete mise učenici su se duhovno obogaćeni uputili svojim kućama, a svi sudionici zahvalili su Bogu na milostima koje im je udijelio na tom susretu. (KVRPP BiH/potoci.ba)

Tečaj kontemplativne molitve

Bijelo Polje, 23. – 26. studenoga 2022.

U duhovnom centru *Biskup fra Paškal Bucunjić* u Bijelom Polju (Potoci) održan je tečaj kontemplativne molitve od 23. do 26. studenoga 2022. godine. Na seminaru je sudjelovalo 16 sudionika. Tečaj je održala s. Dominika Anić SSFCR. (KVRPP BH/FB/ssfranjevke.mostar)

Adventska duhovna obnova

Bukovica, 3. prosinca 2022.

Adventska duhovna obnova za djevojke osmih razreda održana je 3. prosinca 2022. godine u kući *Božjega milosrđa* u Bukovici (Tomislavgrad). Na susretu je sudjelovala 21 djevojka.

Obnova je započela prigodnim predavanjem o temi *Težiti k višem i boljem*, koje je pripremila s. Anđela Pervan SSFCR. U radu u skupinama djevojke su imale priliku promisliti zašto se isplati biti gorljivi kršćanin. Vođene kratkim videoprikazom dobile su zadatak izraditi nacrt svijeta u kojem živimo i kakav bi trebao biti. Nakon rekreativne stanke, djevojke su blagovale palačinke koje su same pripremile u sestarskoj kuhinji. Sve

su zajedno potom pogledale igrani film *Pisma Bogu*. Susret je završio molitvom krunicе i meditacijom. (Školske sestre franjevke, Mostar)

Duhovna obnova za roditelje pripravnica

Bijelo Polje, 4. prosinca 2022.

U Duhovnom centru *Biskup fra Paškal Bucunjić* u Bijelom Polju upriličena je 4. prosinca 2022. godine duhovna obnova za roditelje kandidatice, postulantice, novakinje i sestara s privremenim zavjetima.

Susret je započeo klanjanjem pred Pre-svetim Oltarskim Sakramentom kojeg su pripremile mlade sestre. Zatim je fra Velimir Bagavac OFM održao predavanje o temi *Važnost i potreba pripreme za Božić*. Sudionicima duhovne obnove približio je značenje došašća i potaknuo ih na zajedničku molitvu, te strpljivost i razgovor u obitelji po uzoru na Svetu Obitelj. Potom je bila prigoda za svetu ispovijed nakon koje je uslijedilo euharistijsko slavlje. U homiliji fra Velimir je, među ostalim, govorio o sv. Ivanu Krstitelju kao uzoru poniznosti čiji je život bio neprestano upućivanje na Isusa Krista te pozvao sudionike da i oni tako čine u svom životu. (s. Marija Boban SSFCR)

Susret za obitelji

Bugojno, 4. prosinca 2022.

U Duhovnom centru Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije u Bugojnu organiziran je 4. prosinca 2022. godine susret za obitelji. Voditelj susreta bio je o. Viktor Grbeša OCD. Rad s roditeljima, na kojem je sudjelovalo pet-

naestak muževa i žena, imao je naglasak na odgoju i samoodgoju. Bračni parovi sudjelovali su u interaktivnom razgovoru, imali priliku postavljati pitanja voditelju te zajedno promišljati o aktualnim izazovima s kojima se susreću u svakodnevnom bračnom i obiteljskom zajedništvu, odgoju djece i dr. (Školske sestre franjevke, Bugojno)

Koncert, kolaudacija orgulja i izložba slika u samostanskoj crkvi

Sarajevo, 6. prosinca 2022.

U sklopu proslave Dana Matice hrvatske u Sarajevu 6. prosinca 2022. godine u večernjim satima u samostanskoj crkvi Sv. Ante na Bistriku održan je svečani koncert i kolaudacija orgulja. (fra Šimo Ivelj OFM)

Predstava *Stadler* u izvedbi Hrvatskog kazališta iz Travnika

Sarajevo, 8. prosinca 2022.

Na svetkovinu Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije 8. prosinca 2022. godine u dvorani Katoličkog školskog centra sv. Josipa u Sarajevu, Hrvatsko kazalište iz Travnika izvelo je predstavu *Stadler* redatelja i dramaturga Ante Bilića, u povodu sto četvrte obljetnice preminuća prvog vrhbosanskog nadbiskupa i utemeljitelja Družbe sestara Služavki Malog Isusa dr. Josipa Stadlera.

Glumci su i glumice u svom scenskom prikazu uprisutnili nadbiskupa Stadlera iz njegovih dječaćkih dana i iz godina obnašanja službe pastira Crkve vrhbosanske tijekom kojih je, zajedno sa stoljetnim čuvarima svjetla kršćanske vjere na prostorima Bosne i Hercegovine i šire, franjevcima Provincije Bosne Srebrene, zatim redovni-

cima i redovnicama raznih družbi i kasnije dijecezanskim svećenicima uspio izgraditi brojne crkve i crkvena zdanja te voditi Božji puk Kristovim putem u teškim vremenima. Posebno je istaknuto Stadlerovo širenje pobožnosti Presvetom Srcu Isusovu i štovanja Blažene Djevice Marije i sv. Josipa. Prikazano je i njegovo utemeljenje Družbe sestara Služavki Malog Isusa te citirana neka od brojnih pisama kojima ih je očinski usmjeravao u njihovu životu i radu. Istaknuta je i Stadlerova ljubav prema siromasima i davanje mudrih savjeta svećenicima.

Riječi pozdrava svim okupljenima uputila je provincijalna poglavarica s. M. Ana Marija Kesten SMI. Nazočnima se obratio i kardinal Puljić te zahvalio članovima kazališta iz Travnika „koji su na jedan suvremen način doveli slugu Božjega Stadlera iz prošlosti u sadašnjost“.

Program je moderirala s. M. Nikolina Džavić SMI. Sestra M. Pia Pilić SMI pročitala je što je o zadnjim trenucima života nadbiskupa Stadlera zapisao njegov nasljednik, tada pomoćni vrhbosanski biskup Ivan Evadelist Šarić. Također je pročitala zapis svećenika i velikog Stadlerovog prijatelja dr. Josipa Pazmana: „Stotine i tisuće srdaca punih iskrene sućuti i zahvalnosti molilo je pred pokojnim svojim velikim Natpastirom za spokoj njegove duše, a još većma da mu se preporuče. Dolazilo je k odru i staro i mlado, i siromašno i otmjeno, gospoda, a djece bez broja. Najganutljivije je bilo gledati časne sestre Služavke Malenoga Isusa, kojih je red utemeljio sam preuzvišeni pokojnik. Dan i noć molile su kod pokojnog Natpastira, jer on ih je ljubio za života kao otac i skrbio za njih, a one mu uzvraćahu djetinjom ljubavi.“

„I danas, nakon 104 godine, mi, sestre Služavke Maloga Isusa, osjećamo njegovu očinsku ljubav i brigu za Družbu i za sve koji su povjereni našoj skrbi. Ovim prigodnim programom željele smo iskazati našu odanost i zahvalnost ocu Utemeljitelju za sve što smo primile u baštinu“, poručile su sestre Služavke Malog Isusa Sarajevske provincije koje su za svoju nebesku zaštitnicu uzele upravo svetkovinu Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije. (KTA)

Spomendan bl. Drinskih mučenica i prva misa u njihovoj crkvi

Goražde, 11. prosinca 2022.

Na spomendana bl. Drinskih mučenica 11. prosinca 2022. godine vrhbosanski nadbiskup mons. Tomo Vukšić predvodio je prvu misu u crkvi koja je u izgradnji u Goraždu.

U propovijedi je mons. Vukšić najprije zahvalio pristiglim hodočasniciima koji su svoje molitve uputili Bogu po zagovoru bl. Drinskih mučenica. Tumačeći misna čitanja tijekom adventa osvijestio je kako u njima, između ostalih, dominiraju dva lika: sv. Ivan Krstitelj i Blažena Djevica Marija. Govoreći o ta dva svetačka lika s početka kršćanske povijesti spasenja istaknuo je kako je Isus za sv. Ivana Krstitelja govorio kako se nije rodio veći od žene, upozorivši na ljudske pokušaje da se sami proglašavaju velikim i bitnim što ponekad završi u zločinu. Osvrnuo se i na boljku širenja neprovjerenih informacija i neobjektivnih istina. Uspoređujući zemaljske moćnike sa sv. Ivanom Krstiteljem, napomenuo je kako taj svetac nije mario za mišljenje okoline i društva već se ravnao samo prema Bogu. Završavajući homiliju govorio je o životu bl. Drinskih mučenica

ističući kako su one primjer i nadahnuće te zamolio Gospodina da blagoslovi sve stanovnike Goražda i sudionike mise „kako bi dobrotu, plemenitost, jednostavnost, skromnost, obraćenje i svetost rasli ovdje u ovome gradu i svuda kamo budemo prolazili“.

Drinske mučenice su pet sestara Kćeri Božje ljubavi, koje su četnici iz mržnje prema vjeri ubili 1941. godine na području istočne Bosne. Njihov se spomendan slavi 15. prosinca. (nedjelja.ba)

Seminar posta, molitve i šutnje

Bijelo Polje, 8. – 11. prosinca 2022.

U duhovnom centru *Biskup fra Paškal Bucunjić* u Bijelom Polju održan je od 8. do 11. prosinca 2022. godine seminar posta, molitve i šutnje, koji su organizirale Školske sestre franjevske Hercegovačke provincije pod geslom *Ne boj se! Ja ti pomažem* (Iz 41,13). Sudjelovalo je 40-ak sudionika, koji su došli iz Mostara, Širokog Brijega, Čitluka, Splita, Makarske, Požege i dalekog Novog Sada.

Sudionica ovoga seminara Sanja Puljić u svom osvrtnu na taj susret piše: „Za vrijeme posta bili smo pozvani razmišljati o kruhu svagdašnjem. Većini ljudi danas, s obzirom na brzi način života, post je nažalost postao nepoznanica. Ono što u svakodnevnom životu rijetko uspijevamo kroz ova tri dana uspjeli smo blagovati kruh. Cilj je našeg posta i skromnog blagovanja otkriti pravu vrijednost euharistijskog kruha. Na taj način počinjemo svjesno Bogu zahvaljivati za kruh naš svagdašnji. Molitvom je bilo ispunjeno cijelo vrijeme seminara. Molitvom i slavljenjem svete mise započinjali smo svaki dan. Kapelica je uvijek bila otvorena za osobnu molitvu, ali i za zajedničku mo-

litvu krunice Božjem milosrđu, razmatranja biblijskih tekstova i meditaciju te klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Cjelonoćno klanjanje pred Presvetim jedan je od najljepših dijelova seminara.

Također smo slušali predavanje s. Dominike Anić SSFCR koja nas je podsjetila da je došašće vrijeme za tražiti, čekati i bdjeti, te koliko zapravo svi već sve imamo, sve nam je darovano. Šutnja je podrazumijevala suzdržavanje od nepotrebnih riječi, dok je na zajedničkim susretima bilo poželjno ispričati osobna iskustva i poticaje tijekom razmatranja. Potrebno je naučiti slušati. Zahvalni za mnoge milosti koje smo primili, radosno pozivamo sve ljude da dođu i vide. Isus vas čeka!“, zaključila je u svom osvrtu sudionica seminara. (Školske sestre franjevke, Mostar)

‘Obred preminuća’ blaženih Drinskih mučenica

Sarajevo, 14. prosinca 2022.

‘Obred preminuća’ blaženih Drinskih mučenica upriličen je u predvečerje spomendana blaženica 14. prosinca 2022. godine u crkvi Kraljice svete krunice u Sarajevu. Prije obreda, vjernici su molili krunicu i Litanije bl. Drinskih mučenica. Potom su u kratkim crticama pročitani životopisi sestara mučenica te izvještaj o njihovoj smrti. Uslijedila je molitva vjernika i molitva za proglašenje svetima bl. Drinskih mučenica.

Zatim su sestre donijele do oltara pet upaljenih svijeća, a don Josip Tadić je u procesiji nosio pepeo sa zgarišta samostana na Palama. Po završetku svečanog obreda fra Ivan Miklenić OFM predvodio je svetu misu. (KTA/FB)

Božićni koncert studentica iz internata

Mostar, 14. prosinca 2022.

U samostanskoj kapeli Svete Obitelji u Mostaru upriličen je 14. prosinca 2022. godine božićni koncert *Ususret Božiću*. Pripremile su ga i izvele studentice iz internata Školskih sestara franjevki Krista Kralja Hercegovačke provincije.

U glazbeni program uvela je studentica Lorena Čondra. Zahvalila je nazočnoj publici, sestrama kućne zajednice s provincijalnom poglavaricom s. Frankom Bagarić SSFCR te sestrama iz Zagrebačke 9 i Bijelog Polja kao i djevojkama u početnoj formaciji s odgojiteljicom s. Slavicom Barbarić SSFCR što su odvojile vrijeme i došle podržati njihovu tradicionalnu božićnu priredbu. (ssf-mostar.com)

Proslava spomendana blaženih Drinskih mučenica

Sarajevo, 15. prosinca 2022.

Na spomendan blaženih s. M. Jule Ivanišević MVZ i četiriju susestara Kćeri Božje ljubavi poznatih pod nazivom Drinske mučenice, sisački biskup Vlado Košić predvodio je 15. prosinca 2022. godine svečano misno slavlje u crkvi Kraljice svete krunice u Sarajevu, zajedno s nadbiskupom metropolitom vrhbosanskom u miru kardinalom Vinkom Puljićem.

U svojoj propovijedi mons. Košić rekao je da prvo čitanje iz Staroga zavjeta opisuje braću Makabejce, njih sedmero, kako su hrabro podnijeli smrt jer se nisu htjeli odreći svoje židovske vjere pred bezbožnim kraljem. „Možemo reći da je nešto slično

snašlo i naše sestre, Drinske mučenice. One se nisu pokorile zahtjevima vojnika koji su ih zarobili na Palama u njihovoj kući, koja je bila Marijin dom za siromahe za koje su se one brinule bez obzira na vjeru i narodnost. Često se to događa u životu, da se, naime, progone one koji su drugima činili dobro. Imamo puno takvih primjera, osobito iz Drugog svjetskog rata i iz Domovinskog rata. Umjesto da im oni za koje su se brinuli budu zahvalni, oni ih lažno optužuju i čak progone i ubijaju. Slično se dogodilo i našem bl. Alojziju Stepincu pa časnim sestrama u Jastrebarskom i Sisku“, rekao je sisački biskup.

„Hrabrost sa ljubavlju se oduprijeti mržnji nije tako česta. Obično ljudi kad vide takvo sumanuto ponašanje pojedinaca i skupina koje im rade o glavi, bježe, odlaze i ne žele riskirati život. To su mogle i naše mučenice, pogotovo s. Jula koja je bila odsutna kad su upali vojnici u njihov Dom na Palama. Ne, ona se pridružila svojim sestrama i hrabro se suprotstavila nasilju.

Nasilje je međutim pobijedilo ili se barem tako činilo jer one su ubijene i nasilno završile život u Goraždu i u valovima rijeke Drine. Ipak, nasilje nikad ne pobjeđuje pa tako ni u ovom slučaju. Izvoditelji ovih zločinačkih djela prali su svoje noževe u kući Bakovićevih, osjećali su se nadmoćno, ali ubili su nenaoružane i nevine žene-redovnice koje se nisu mogle njima suprotstaviti silom, no suprotstavile su im se svojim otporom. One jesu umrle, ali nisu poslušale njihove naredbe, nisu im se pokorile i nisu učinile što su oni željeli. Tako da su u svom bijesu, nakon njihova skoka s kata te vojarnje, danas osnovne škole, njih polomljene pobili i bacili sutradan u rijeku“, rekao je bi-

skup Košić te podsjetio na svjedočenje don Ante Bakovića o mučeništvu sestara.

U tome svjedočenju, između ostalog, stoji: „Najviše mi se u pamćenje urezalo da je majka u mrklu hladnu prosinačku noć 14. prosinca otvorila prozor sobe u kojoj smo spavali jer smo začuli vrisak i ženske jauke. Bile su to četiri časne sestre koje su se očito neko vrijeme skrivale, a potom opirale četničkim nasrtajima. Struje nije bilo. Samo mrkli mrak kroz koji je odzvanjalo zapomaganje časnih sestara. ‘Isuse, spasi nas!’ – i danas čujem taj vapaj, kao da se dogodilo jučer, a ne prije 70 godina. Sjećam se toga straha koji smo i mi osjećali“, stoji u svjedočanstvu don Ante Bakovića.

Pošto se osvrnuo na drugo čitanje iz poslanice svetoga Pavla „koji Rimljanima, a i nama, poručuje da nas nitko i ništa ne može rastaviti od ljubavi Kristove“ i Isusove poruke iz evanđeoskog misnog odlomka „Tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti“, biskup Košić osvrnuo se na datum mučeništva blaženih sestara.

„Pogledajmo i na datum pogibije naših sestara blaženica: 15. prosinca, deset dana prije Božića, advent. Jesu li našim blaženicama, kad su od 11. do 15. prosinca hodale prema mjestu svoga mučeništva, kroz glavu prolazila pitanja: što će biti ovog Božića, hoće li ga dočekati, gdje i kako ga proslaviti? Božić su dakle dočekale već u nebu. *Blažene Drinske mučenice, molite se za nas!*“ poručio je biskup Košić.

Na kraju mise svi zajedno su pred slikom blaženih Drinskih mučenica izmolili Molitvu za njihovo proglašenje svetim. (KTA)

Fra Mirkova čitanka – zbornik vjerske i društvene misli fra Miroslava Džaje OFM

Livno/Kupres, 16. – 17. prosinca 2022.

Knjiga *Fra Mirkova čitanka*, zbornik vjerske i društvene misli fra Miroslava Džaje OFM, livanjskog i kupreškog franjevca, pisca, pjesnika, povjesničara, arheologa i etnologa nastala je u povodu pedesete obljetnice njegove smrti (1972. – 2022.). Knjiga je predstavljena 16. prosinca 2022. godine u zgradi Franjevačkoga muzeja i galerije Gorica u Livnu te sljedeći dan 17. prosinca 2022. godine u Osnovnoj školi fra Miroslava Džaje OFM na Kupresu.

Za tisak su je priredili fra Marijan Karaula OFM i dr. vlč. Dubravko Turalija, a izašla je u izdanju tomlislagradskog mjesečnika *Naša ognjišta* s kojim je pokojni fra Miroslav surađivao od samih početaka. Predstavljajući su bili fra Gabrijel Mioč OFM, dr. Toni Ivić i dr. fra Robert Jolić OFM. Gostima su se obratili i urednici knjige dr. vlč. Dubravko Turalija u Livnu i fra Marijan Karaula OFM na Kupresu.

Knjiga je tiskana na više od 400 stranica, a urednici su izabrali samo neke, prije svega, neobjavljene tekstove, koji su činili jedan logični slijed od njegovog rođenja do književnog stvaralaštva koje je bilo vrlo plodno. Tu su i fotografije ljudi i mjesta koji su činili dio fra Miroslavljevog života. (KVRPP BiH/FIA)

Predbožićno čestitanje biskupu Petru Paliću

Mostar, 20. prosinca 2022.

U Biskupijskom ordinarijatu u Mostaru održan je 20. prosinca 2022. godine predbožićni prijam svećenika, predstavnika redovničkih zajednica, djelatnika Ordinarijata te predstavnika vjernika laika s mostarsko-duvanjskim biskupom i trajnim upraviteljem Trebinjsko-mrkanske biskupije mons. Petrom Palićem. Čestitku je u ime svih uputio generalni vikar don Nikola Menalo, a prigodnu riječ uputio je biskup u Mostaru. Generalni vikar svoju je čestitku temeljio na ulomku iz Evanđelja dana razmišljajući o temi susreta te kazao:

„Današnji evanđeoski ulomak potiče nas na razmišljanje o susretima. Ni Marija ni Elizabeta nisu znale kako se sa sigurnošću postaviti u susretu s Bogom. No, ono što raduje svakoga vjernika jest njihovo služenje Bogu preko drugoga. Danas, dok se susrećemo u Ordinarijatu, želimo sebe prvenstveno postaviti u odnos prema Bogu. Svi smo preko zemaljskih susreta upućeni prema susretu s Bogom. Ovih dana naši se vjernici po sakramentu ispovijedi susreću s Božjim milosrđem na Zemlji, a mnogi vjernici u osobnoj molitvi razgovaraju s Bogom.

Djevice Marija krenula je u posjet iz svoga grada Nazareta u Elizabetino selo Ain Karim, nedaleko od Jeruzalema. Marijin put bio je dugačak, no cijeli je susret bio prožet radošću Duha Svetoga te Elizabeta sva sretna izjavljuje: ‘Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje’ (Lk 1,42). Taj Elizabetin pozdrav postao je sastavni dio molitve Zdravo Marijo. Dok svakodnevno izgovaramo Zdravo Marijo,

želimo da naš životni hod bude u skladu s Evanđeljem. Nutarnji nas glas nuka da na životnim vijugavim i skliskim cestama, posebice u ovo predbožićno vrijeme, gradimo ceste mira i ljubavi. Neka Vama, gospodine biskupe, susret s nama danas i kroz sljedeću godinu bude povlašten i trenutak služenja i radosti. Vama i svima na početku pozdravljenima, bio sretan Božić i blagoslovljena Nova godina.“

U svom obraćanju biskup Palić rekao je da se uvijek u ovim božićnim danima boji inflacije riječi, odnosno da naše riječi ne zasjene značenje otajstva utjelovljenja one vječne Riječi, Isusa Krista. Biskup je naglasio da je Božić blagdan radosti i zajedništva. Božić je blagdan radosti jer se Bog utjelovio u Isusu iz Nazareta i postao dionikom povijesti i naših života. Božić je blagdan zajedništva jer se Isus rodio u obiteljskom ozračju, bez obzira na uvjete rođenja i tako posvetio svaki ljudski život i svaki obiteljski život.

Zahvalivši svima na dolasku i njihovu služenju u župnim zajednicama i drugim zadaćama koje su im povjerene, biskup Petar je svima čestitao Božić i zaželio Božji blagoslov u novoj 2023. godini. (biskupija-mostar.ba)

Provincijal fra Jozo Grbeš OFM posjetio sestre klarise

Brestovsko, 21. prosinca 2022.

Provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije fra Jozo Grbeš OFM, u pratnji tajnika Provincije i odgojitelja postulanata fra Stanka Ćosića OFM i sedmorice postulanata, posjetio je 21. prosinca 2022. godine sestre klarise u Brestovskom.

Opatica s. Hijacinta Batinić OSC zaželjela je svima dobrodošlicu i izrazila radost zbog susreta. Fra Jozo se prisjetio svog prvog susreta s ovim samostanom, bio je naime nazočan na njegovu otvaranju 1989. godine. Nastavilo se razgovarati o povijesti samostana, o radu i molitvenom životu, o novim zvanjima. Ukratko su sestre čule tko su i odakle dolaze ovogodišnji postulanti Hercegovačke provincije.

Fra Jozina promišljanja potaknula su sve sudionike ovoga susreta na duboku zahvalnost za dar redovničkog poziva. Na kraju susreta uslijedila je kratka molitva, a fra Jozo je poželio blagoslovljen Božić i preporučio u molitve sestara svu braću Hercegovačke franjevačke provincije. (Sestre klarise)

Apostolski nuncij Francis Assisi Chullikatt posjetio Služavke Maloga Isusa

Sarajevo, 23. prosinca 2022.

Novi apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Francis Assisi Chullikatt posjetio je 23. prosinca 2022. godine sestre Služavke Maloga Isusa u samostanu *Egipat* i Stadlerov dječji *Egipat*, a provincijalna poglavarica s. M. Ana Marija Kesten SMI izrazila mu je dobrodošlicu.

Apostolski je nuncij zahvalio sestrama na važnoj ulozi odgoja djece naglasivši da svojom brigom za djecu sestre formiraju budućnost ne samo Bosne i Hercegovine, nego i cijelog svijeta. Istaknuo je da će ono što ulažemo u odgoj djece odlučivati o budućnosti svijeta. Naglasio je također da svojim zalaganjem i brigom za djecu sestre postaju njihove druge majke i očevi te da im to djeca neće nikada zaboraviti.

Na koncu je čestitao sestrama i svoj djeci Božić i zazvao Božji blagoslov na ovo Stadlerovo djelo. Nakon susreta sa sestrama, apostolski se nuncij nakratko susreo s djecom Stadlerovog dječjeg *Egipata*, zatim je posjetio Dječji vrtić *Egipat*. (s. M. Ljilja Marinčić SMI)

Božićno čestitanje nadbiskupu Tomi Vukšiću

Sarajevo, 24. prosinca 2022.

Božićnu čestitku nadbiskupu metropolitu vrhbosanskom i apostolskom upravitelju Vojnog ordinarijata u Bosne i Hercegovine mons. Tomi Vukšiću uime nazočnih svećenika, redovnika i redovnica, koji su se okupili na zajedničkom čestitanju na Badnji dan 24. prosinca 2022. godine u dvorani Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu, uputio je generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. Slađan Ćosić.

„Okupljeni smo u radosnom zajedništvu na čestitanju Božića i Nove godine vrhbosanskom nadbiskupu Tomi Vukšiću i njegovom prethodniku kardinalu Vinku Puljiću. Naše se okupljanje događa na badnji dan, u neposrednom iščekivanju božićne mise bdijenja i polnočke. To radosno iščekivanje prožeto je riječima starozavjetnog svećenika Zaharije iz današnjeg Evanđelja: ‘Blagoslovljen Gospodin Bog Izraelov što pohodi i otkupi narod svoj’ (Lk 1,68). Kao svjedok ispunjenja još jednog, ovaj put najradosnijeg Božjeg obećanja, Zaharija svoj pogled usmjerava prema budućnosti u kojoj već sada vidi svoju sigurnost. On, istina, još uvijek ne poznaje Spasitelja, ali vjeruje da je On ‘dar premilosrdnog srca Boga našega’ (Lk 1,78). Stoga poziva da pred tim i toli-

kim otajstvom svatko usvoji proročki stav. To jest stav sluga Božjega koji se Bogu klanja ‘u duhu i istini’ (Iv 4,23), živi po Duhu i donosi plodove Duha (usp. Gal 5,22-23).

U tom smislu, božićni su blagdani prigoda da mi svi pogledamo u svoj vlastiti i zajednički život i pitamo se: ispunjavam li ‘svoja’ obećanja koja sam ovoj mjesnoj Crkvi dao kao nadbiskup, svećenik, redovnik ili redovnica? Ili se više brinem o tome da ‘drugi’, uz svoja obećanja, ispune i neka ‘moja’ očekivanja?

Preuzvišeni nadbiskupe Tomo, svoju homiliju na liturgijskom uvođenju u službu vrhbosanskog nadbiskupa počeli ste riječima: ‘Središte je kršćanskoga života radost zbog Božje ljubavi prema ljudima i prema svim ostalim stvorenjima. Oličenje je te ljubavi Isus Krist, najizvršniji izraz Božje blizine i svima uzor, primjer, učitelj i pravilo ljubavi prema svakom čovjeku’. Završili ste pozivom da svatko, u različitosti služba i sposobnosti, raste u ljubavi i nasljedovanju Isusa Krista, dajući ‘svoj maksimum, sve što može i koliko može’. Taj poziv se, rekli ste, ‘na prvom mjestu odnosi na biskupe, nasljednike apostola’, a potom i na svakoga kršćanskog vjernika.

Neka stoga Božićna čestitka koju Vam prvi put upućujemo kao našem Nadbiskupu bude izrečena u obliku obećanja da ćemo zajedno s Vama nastaviti rasti u ljubavi prema Bogu i čovjeku, prema našoj Nadbiskupiji i jedni prema drugima. U ime svih svećenika, redovnika, redovnica, bogoslova i sjemeništara, kao i u svoje osobno ime, želim Vam čestit Božić i svako dobro u novoj 2023. godini.“ (KTA)

Nadbiskup Tomo Vukšić pohodio župu i sestre klarise

Brestovsko, 26. prosinca 2022.

Na blagdan sv. Stjepana prvomučenika 26. prosinca 2022. godine nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u Bosne i Hercegovine mons. Tomo Vukšić posjetio je župu Rodeinja Blažene Djevice Marije i sestre klarise u samostanu sv. Klare u Brestovskom.

U župnoj kući u Brestovskom radosno ga je primio župnik fra Mirko Majdandžić OFM, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, sa svojim suradnicima i suradnicama. Nakon međusobnog čestitanja župnik fra Mirko upoznao ga je ukratko s načinom na koji su obilježili vrijeme Došašća i proslavili Božić kao i s trenutnim stanjem u ovoj župi.

Pastira Crkve vrhbosanske s posebnom radošću primile su sestre klarise na čelu s opaticom s. M. Hijacintom Batinić OSC. Nakon što je sestrama čestitao Božić, nadbiskup Tomo se zanimao za stanje u samostanu i obećao molitvenu i konkretnu podršku samostanu i ubuduće. Sestre Klarise su obećale pratiti svojim molitvama njega i potrebe nadbiskupije i zahvalile za podršku svima koji im pomažu u duhovnom i materijalnom smislu. (KTA)

Tradicionalno božićno druženje u Franjevačkom samostanu sv. Bonaventure

Visoko, 30. prosinca 2022.

U Franjevačkom samostanu sv. Bonaventure u Visokom upriličeno je 30. prosinca 2022. godine tradicionalno božićno druženje. Domaćin je bio gvardijan fra Franjo Radman OFM, a nazočili su predstavnici drugih religija, predstavnici kantonalne i lokalne vlasti te prijatelji i dobročinitelji franjevačke zajednice u Visokom.

Gvardijan je u svojoj božićnoj čestitki nazočne potaknuo da se ne boje te istaknuo: „Bog nas ljude nije napustio. Slavimo stoga Božić punog srca i u ovoj neizvjesnoj godini. Nije ovo jeftina utjeha jer mnogi su ljudi bolesni, žaluju za voljenima, pritisnuti su neimaštinom i bijedom, boje se za egzistenciju, strahuju od rata. Ova su vremena poziv da pogledamo izvan vlastita četiri zida i ne zaboravimo mnoge ljude koji pate diljem svijeta. Božićna poruka svjedoči o iskustvu vjernika da Bog ne stvara zemlju obilja, nego prati ljude i tako im daje snagu: da krenu i ne izgube hrabrost“, zaključio je gvardijan. (fsv.ba)

Unija – informativni bilten Unije viših redovničkih poglavarica

Obilježavanje 50. obljetnice objavljivanja glasila *Vijesti*, bilo bi nepotpuno bez spomena *Unije – informativnog biltena Unije viših redovničkih poglavarica*. Prvi broj glasila *Vijesti* u izdanju Vijeća viših redovničkih poglavarica Jugoslavije objavljen je 1972. godine, a bilten *Unija* u izdanju Vijeća Unije viših redovničkih poglavarica Jugoslavije svjetlo dana je ugledao 1973. godine.

Prvi glavni urednik glasila *Vijesti* bio je ondašnji tajnik Vijeća viših redovničkih poglavarica Jugoslavije fra Ljudevit Maračić OFMConv, koji je službu tajnika vršio od 1972. do 1978. godine. Glavna urednica biltena *Unije* bila je s. Mariangela Žigrić SCSC, tadašnja tajnica Unije viših redovničkih poglavarica Jugoslavije koja je službu tajnice vršila od 1973. do 1975. godine.

Glasilo *Vijesti* objavljivano je u kontinuitetu tijekom 50 godina, do dana današnjega, dok je bilten *Unija* objavljivao samo tijekom dvije godine, 1973. i 1974. godine, a zatim je integriran u glasilo *Vijesti*. Bilten *Unija* objavljen je u pet brojeva u sljedećim vremenskim intervalima: prosinac 1973., veljača 1974., svibanj 1974., srpanj 1974. i studeni 1974. godine.

Korpus biltena nije bio opsežan. Broj 1 (1973) imao je 14 stranica, 1 (1974) protezao se na 22 stranice, 2 (1974) sadržavao je 20 stranica, 3 (1974) brojio je 26 stranica i 4 (1974) imao je 16 stranica.

Grafički izgled biltena bio je vrlo skroman, sukladno ondašnjim prilikama. Naslov na naslovnici biltena bio je crne boje uz crno-bijelu ilustraciju upaljene uljanice. Ilustracija

uljanice pojavljuje se tek na brojevima objavljenima 1974. godine. Na naslovnici je bio otisnut i sadržaj biltena i impresum. Unutar samog biltena nema puno ilustracija. Dvije ilustracije križa: jedan križ sastavljen od znakova + složenih u obliku križa (usp. *Unija* 1 (1974) str. 21.), drugi križ koji sugerira razlijevanje Božje ljubavi s križa (usp. *Unija* 4 (1974) str. 8.), lik uskrslog Krista (usp. *Unija* 4 (1974) str. 13.), kupola bazilike sv. Petra u Rimu (usp. *Unija* 1 (1973) str. 11.) i božićni ukrasi (usp. *Unija* 1 (1973) str. 2.).

s. Mariangela Žigrić SCSC

Iz sadržaja je vidljivo da bilten nije imao čvrstu strukturu rubrika, uglavnom je donosio izvješća s održanih skupova na kojima su bile prisutne redovnice (usp. *Unija* 3 (1974) str. 20.). Izvješća su često bila potkrepljena osobnim dojmovima pojedinih sestara sudionica tih skupova (usp. *Unija* 4 (1974) str. 5-6.). U biltenu su također bili najavljivani skupovi koji tek predstoje (usp. *Unija* 2 (1974) str. 18.). Bilten je redovnicama preporučivao i nove knjige za nabavu i čitanje (usp. *Unija* 1 (1973) str. 13.). Tajnici Unije viših redovničkih poglavarica i glavnoj urednici biltena s. Mariangela Žigrić SCSC, bilten je služio i za poticanje poglavarica na dostavu podataka koje je Tajništvo Unije u ono vrijeme prikupljalo, primjerice adrese redovničkih zajednica, statističke podatke o redovničkim zajednicama (usp. *Unija* 1 (1974) str. 19.) i slično. U biltenu su objavljivana i imena pokojnih članova redovničkih zajednica (usp. *Unija* 1 (1974) str. 21.). Bilten je među ostalim donosio i zamolbe crkvenih osoba da redovnice preuzmu određene djelokruge u crkvenim ustanovama na području Jugoslavije i inozemstva (usp. *Unija* 1 (1973) str. 12.).

foto: Arhiv HRK

Drugi redovnički tjedan (1974), s. Mariangela Žigrić SCSC druga zdesna

Odgovor na pitanje: „Zašto je pokrenuto objavljivanje biltena *Unija*?“ trebalo bi potražiti u prvom broju *Unije*, u uvodniku *Zašto i bilten Unija?* koji potpisuje s. M. Fides Vidaković DSNB, predsjednica Unije viših redovničkih poglavarica Jugoslavije. Uvodnik prenosimo u cijelosti:

„Živimo u vremenu koje nas upravo zapljuskuje najraznovrsnijim informacijama, ali nam ne pruža i mogućnosti, da se nad njima zamislimo, da ih nekad smireno odvagamo. Ipak, današnji čovjek želi, da ima uvida u sveopća zbivanja, već i stoga, jer pripada velikoj obitelji čovječanstva. I mi poglavarice nismo izuzete od te upravo potrebe za komunikacijom.

Šest prošlih godina koji nas povezuju po želji sv. Oca u Uniju VRPJ dovoljni su razlog, da uspostavimo užu međusobnu suradnju i zbližavanje putem jednog običnog, skromnog biltena, koji bi nazvali Unija.

Na prvoj sjednici novoizabranog Vijeća 9. 11. o. g. javila se ta sugestija za pokušajem, a budućnost će ukazati njegovu opravdanost.

I najmanje župske zajednice, koje se tjedno sastaju imaju često svoj župski bilten, dok smo mi sve do sada svojim godišnjim susretom tek iz daljine nazirale ljepotu onog zajedništva, kojim bi i naša Unija mogla živjeti, raditi i sazrijevati za onu raspoloživost, koja se sva daje Bogu, Crkvi i svom narodu. Ne doživljava li redovništvo svoje najdivnije poslanje, kad svojom prisutnošću i radom želi iznad svega slavu Božju!? Ujedno tako i ostvaruje svoj

foto: Arhiv HRK

Drugi redovnički tjedan (1974), s. Mariangela Žigrić SCSC prva zdesna

rast u ljubavi. Da se i na interkongregacijskom planu razviju mogućnosti, da se međusobno podijele iskustva i ukažu nove potrebe poradit će zdušno ovaj mali bilten.

Nastojat ćemo, da u njegov sadržaj uz razne informacije, izvještaje, doživljavanja uniđe ono, što je potrebno znati današnjoj poglavarici, a ne kosi se s duhom koncilskih dokumenata.

Očekujemo od sviju članica Unije VRP priloge, vijesti, koje su korisne i djeluju pobudno za ostale poglavarice.

Obradovat će nas dobre sugestije, iskrene želje, pa i konstruktivne kritike.

Osobito nam je na srcu što bolje zajednički doživljena Jubilarna godina! Nezaustavljiv je zanos vatrenih jezika kroz stoljeća obnavljao lice Crkve, lice redovništva! I u ovom burnom vremenu prisutnost Duha u kojem smo krštene i potvrđene za širinu evanđeoskog poslanja neka nas vodi i u ovom našem pothvatu.

Sve mi dobro osjećamo, da je zahtjevnost Božja suočena s nama, da traži od nas sve više i više, jer to je zakon svake ljubavi.

Trudit ćemo se, da u biltenu Unija podržavamo klimu jednog sestrinskog povjerenja, da se svaka od nas može slobodno izraziti, dati rado nešto iz svog iskustva, od svojih možda i skrivenih darova koje potisnuto čuva u sebi.

foto: Arhiv HRK

Kako smo u neposrednoj blizini blagdana Božića, neka nas sve njegovo Otajstvo što dublje zahvati i svojom porukom ljubavi i mira ispuni radošću i nadom, jer smo otkupljeni, jer se Spasenje u nama odvija svaki dan. Bila svima milošću plodna i sretna nova godina.“ (usp. *Unija* 1 (1973) str. 2.).

Šest mjeseci kasnije, u svibnju 1974. godine, poglavarice su tijekom duhovnih vježbi za poglavarice održanih u samostanu sestara Naše Gospe u Remetama od 24. do 30. ožujka imale prigodu izraziti svoja razmišljanja glede kvalitete pripreme biltena *Unija*. Njihovi su odgovori objavljeni u biltenu: „Sve su upitane pročitale bilten *Unija*. Očekuju od njega da preraste u mjesečnik, da bude više informativan, da nas obavještava o gibanjima u crkvi a napose u redovništvu, da donosi smjernice za odgoj mlađih članova zajednica. Žele da dođe u ruke svim kućnim poglavaricama, a jedna upitana misli da ne bi bilo loše da ga dobiju i sve sestre. Većina misli da bi suradnja trebala biti bolja i da bi trebalo okupiti više suradnica. Jedna od sestara misli da bi ovaj bilten trebao biti na srcu svim poglavaricama kao i ostali redovnički tisak.“ (*Unija*, 2 (1974.) str. 16.)

U spomen na s. Mariangelu i njezin rad u Tajništvu Unije viših redovničkih poglavarica, glasilo *Vijesti Hrvatske konferencije i Hrvatske unije viših redovničkih poglavara i poglavarica* objavilo je 1997. godine *In memoriam s. Mariangela – Jelka Žigrić (18. kolovoza 1931. – 24. ožujka 1997.)*, koji prenosimo u cijelosti:

„Rođena u kršćanskoj obitelji u Vukovaru od oca Vinka i majke Ivane rod. Denzinger 18. kolovoza 1931. i istoga dana je bila i krštena, a sv. potvrdu primila je 7. srpnja 1946.

S. MARIANGELA - Jelka Žigrić
(18. kolovoza 1931. - 24. ožujka 1997.)

Rođena u kršćanskoj obitelji u Vukovaru, od oca Vinka i majke Ivane, r. Denzinger 18. kolovoza 1931. i istoga dana je bila i krštena, a sv. potvrdu primila je 7. srpnja 1946. Odmahov školovanje savršila je u Vukovaru i u suradnji početnicima otišla je bila njegovu dječevstvu za likovno i glazbeno izražavanje. Nakon malo matine: god. 1948. nije mogla nastaviti školovanje zbog se zaposlila. U to doba otac i najstariji brat su bili nepravodno osuđeni na robiju. Kasnije su milosrdno, ali je otac silom umro od posljedica robijanja.

Obitelj Žigrić bila je višestruko pogođena sa svojim župnikom crkvom i franjevačkim samostanom. Roditelji su predložili djeci svojim primjerom iznenađujućeg života. Dječaci su mislono, djevojčice pjevale: jedan od braće je liturgijski svećenik, a mlada aspirantica Jelka stupila je 1951. godine u Družbu sv. Krifa u Đakovu i postigla sa sobom maršalno bogatstvo svoje ugledne kršćanske obitelji i darovito jeopisala Družbu koja se trajno običala u sjajno biće, brzo se smislila i uklopila u samostan. Nakon rodovničke formacije počela je 1956. godine u svetog Marijinog podri 12. ožujka 1955. a službovala 12. ožujka 1961. U Đakovu je položila vešću maturu, postala je studirala u Zagrebu na Filozofskom fakultetu hrvatski i francuski jezik i knjižovništvo. Nakon diplomiranja predavala je te predmete u Nadbiskupijskoj gimnaziji na Šalati, i tri godine u gimnaziji oca Konventualaca na Svetoj Doli.

Velikom zanimanjem pratila je rad II. vatikanskog sabora (1962.-1965.) i postala jedna od redovnica zaprebožnog kruga za obnovu molitve Časoslova, U tu je svrhu služila napjeve za himne, psalme, hvatopjeve... Uvježbovala je recitiranje Časoslova u duhu naloga jezika, počela savjetnu pripremu za čitanje kod sv.

Misc... Nekoliko vrijeme je bila pomoćna tajnica Unije VREPI, a kroz dvije godine (od 5. IX. 1973. do 10. X. 1975.) obavljala je službu tajnice. Kroz šest godina bila je urednica lista za redovnice "Etiada".

Od 1975.-1978. obavljala je službu marnice poglavarica u svom rodnom Vukovaru. 1978. vraća se opet u Đakovu i 1980. postala polietatno provincijsko glasila *U znanju žrtva* i urednica mu je sve do 1996. uključivo. U to vrijeme (1991.-1994.) također bila poglavarica u provincijalnoj kući i uva sve još je puno vremena posvećivala prevodstvu i pjevanju, posebno prepjevima biblijskih motiva koje sama i uplobljuje.

I ona najljepše što se može reći za s. Mariangelu jest da je bila duha molitve i puna zanimljivosti za tužiti bol i specijalno di pomognu i služiti patnje Hrišćana.

Pratila je s. Mariangelu fizički izgledala jaka i čila, ipak je bila teško zdravlja. Kad je 1996. ustanovljena zloćudna dijagnoza strpljivo je prihvatila tu stvarnost i proslavila u sviju Božja je šepoše svoje zadnje dane. *Ako drugi Bog hoće da još nešto slobodno učinim, osloboditi će me. Ako me još više ovdje na zemlji ne treba, znači će me k zbu - imala je tako poveriti onima koji su je zaharovala i sućudna liica posjećivali.*

Na vigiliju Blagovjosti, 24. ožujka '97. odano Marijino djelo i vešća revolucija i neposvotiteljica Marije proselila se u Vjebnost izgovarajući s Marijom: *Neko me bude kako švedelji hoće! Toplo odvaljajemo osiri Mariangeli posebno za trud koji je uložila za liturgijsku obnovu redovnica i za rad u ovom Tajništvu. Ušivala vjebno u nebeskoj radosti i blaženstvu.*

Osnovno školovanje završila je u Vukovaru i u samim počecima očita je bila njezina darovitost za likovno i glazbeno izražavanje. Nakon male mature god. 1948. nije mogla nastaviti školovanje nego se zaposlila. U to doba otac i najstariji brat bili su nepravredno osuđeni na robiju. Kasnije su oslobođeni, ali je otac ubrzo umro od posljedica robianja.

Obitelj Žigrić bila je višestruko povezana se svojom župnom crkvom i franjevačkim samostanom. Roditelji su prednjačili djeci svojim primjerom uzorna vjerskog života. Dječaci su ministrirali, djevojčice pjevale. Jedan od braće je franjevac svećenik, a mlada aspirantica Jelka stupivši 1951. godine u Družbu sv. Križa u Đakovu i ponijevši sa sobom moralno bogatstvo svoje ugledne kršćanske obitelji i čarobnu ljepotu Dunava koja se trajno utisnula u njezino biće, brzo se snašla i udomila u samostanu. Nakon redovničke formacije polaže Prve sv. zavjete u svetoj Marijinoj godini 12. svibnja 1955., a doživotne 12. svibnja 1961. U Đakovu je položila veliku maturu, potom je studirala u Zagrebu na Filozofskom fakultetu hrvatski i francuski jezik s književnošću. Nakon diplomiranja predavala je te predmete u Nadbiskupijskoj gimnaziji na Šalati, i tri godine u gimnaziji otaca konventualaca na Svetom Duhu.

Velikim zanimanjem pratila je rad II. vatikanskog sabora (1962. – 1965.) i postala jedna od revniteljica zagrebačkog kruga za obnovu molitve Časoslova. U tu je svrhu složila napjeve za himne, psalme, hvalospjeve... Uvježbavala je recitiranje Časoslova u duhu našega jezika, poticala savjesnu pripremu za čitanje kod sv. Mise... Neko vrijeme je bila pomoćna tajnica Unije VRPJ, a kroz dvije godine (od 5. IX. 1973. do 10. X. 1975.) obavljala je službu tajnice. Kroz šest godina bila je urednica lista za redovnice „Effatha“.

foto: Arhiv Milosrdnih sestara sv. Križa

Na skupu Milosrdnih sestara sv. Križa, s. Mariangela Žigrić SCSC u prvom redu u sredini

Obitelj s. Mariangele Žigrić: mlada misa brata s. Mariangele fra Marina Žigrića OFM (1961)

Od 1975. – 1978. obavljala je službu mjesne poglavarice u svom rodnom Vukovaru. 1978. vraća se opet u Đakovo i 1980. pomaže pokretanje provincijskog glasila *U znaku križa* i urednica mu je sve do 1996. uključivo. U to vrijeme (1991. – 1994.) je također bila poglavarica u provincijalnoj kući i uza sve još je puno vremena posvećivala prevodenju i pjesništvu, posebno prepjevima biblijskih motiva koje sama i uglazbljuje.

I ono najljepše što se može reći za s. Mariangelu jest da je bila duša molitve i puna razumijevanja za tuđu bol i spremnosti da pomogne i ublaži patnje bližnjega.

Premda je s. Mariangela fizički izgledala jaka i čila, ipak je bila krhkog zdravlja. Kad je 1996. ustanovljena zloćudna dijagnoza strpljivo je prihvatila tu stvarnost i predano u volju Božju je živjela svoje zadnje dane. *Ako dragi Bog hoće da još nešto dobra učinim, ozdravit će me. Ako me pak više ovdje na zemlji ne treba, uzet će me k sebi.* Znala je tako govoriti onima koji su je zabrinuta i sućutna lica posjećivali.

Na vigiliju Blagovijesti 24. ožujka '97. odano Marijino dijete i velika revniteljica i njegovateljica liturgije preselila se u Vječnost izgovarajući s Marijom: *Neka mi bude kako Svevišnji hoće!* Toplo zahvaljujemo sestri Mariangeli posebno za trud koji je uložila za liturgijsku obnovu redovnica i za rad u ovom Tajništvu. Uživala vječno u nebeskoj radosti i blaženstvu.“ (*Vijesti Hrvatske konferencije i Hrvatske unije viših redovničkih poglavara i poglavarica*, 2 (1997), 23.)

Peti redovnički tjedan: rad u skupinama (1977), s. Mariangela Žigrić SCSC prva slijeva

Posjet sestara karmelićanki Milosrdnim sestrama sv. Križa, s. Mariangela Žigrić prva slijeva

Ispračaj pokojne s. Mariangele iz samostana sa zagrebačkog Vrhovca (1997)

Sahrana s. Mariangele u đakovačkom groblju (1997)

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE I KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH

ODGOVARAJU: FR. SLAVKO SLIŠKOVIĆ OP • S. GORDANA IGREC FDC
• S. ŽELJKA DRAMAC SSFCR • FRA JOZO GRBEŠ OFM

UREDILI: S. KRISTA MIJATOVIĆ SCSC • S. JADRANKA OBUĆINA ASC

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: BANIAN ITC

LEKTURA: KATARINA LUKAČEVIĆ

TISAK: TISKARA ŽELINA

NAKLADA: 650 PRIMJERAKA

ISSN 2757-0835

ZAGREB – SARAJEVO • PROSINAC, 2022. • BR. 4. (2022.) GOD. L

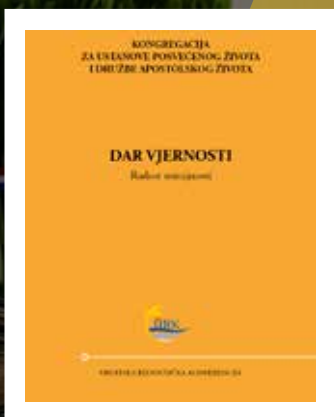
UL. SLAVOLJUBA BULVANA 4 • HR – 10 000 ZAGREB

TEL.: +385 1 3764 281 • FAKS: +385 1 3764 280

WWW.REDOVNISTVO.HR • KONFERENCIJA@REDOVNISTVO.HR

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

S. KRISTA MIJATOVIĆ

IZ NAŠE BIBLIOTEKE:

1. *Služenje autoriteta i posluš*, 2008.
2. *Apostolsko pismo svetoga oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenoga života*, 2015.
3. *Radujte se!*, 2015.
4. *Istražujte*, 2015.
5. *Kontemplirajte*, 2015.
6. *Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi*, 2016.
7. *Vultum Dei quarere*, 2016.
8. *Naviještajte*, 2017.
9. *Za novo vino nove mješine*, 2017.
10. *Ekonomija u službi karizme i poslanja*, 2018.
11. *Cor orans*, 2018.
12. *Umijeće traženja Božjega Lica*, 2020.
13. *Dar vjernosti. Radost ustrajnosti*, 2021.

Njihovo je kraljevstvo nebesko - radni listovi

Radni listovi su namijenjeni djeci predškolske dobi s ciljem poticanja njihova cjelovitog razvoja, uključujući i duhovnu dimenziju. Zamišljeni su kao radni materijal odgojiteljima u vjeri i roditeljima u pripremi djeteta za polazak u školu.

Cijena radnih listova je 20,00 kn (+ poštarina), a mogu se naručiti na: 099/2123 191 ili kupi@redovnistvo.hr